

Интеграција Рома 2020

ИЗВЕШТАЈ О СПРОВОЂЕЊУ СТРАТЕГИЈЕ ЗА СОЦИЈАЛНО УКЉУЧИВАЊЕ РОМА И РОМКИЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2016-2025 У 2016. ГОДИНИ

:: Образац за праћење и извештавање за 2016. годину ::

Садржај

Институционална структура	3
Опште информације	3
Национална контакт тачка за Роме	3
Национална контакт тачка за Роме техничка подршка/секретаријат	3
Међуресорно радно тело	4
Мере у приоритетним областима	6
Образовање	6
Запошљавање	33
Здравље	65
Становање	71
Социјална заштита	75
Буџет	88
Процена утицаја	89
Анекс	90
Анализа стања инклузије Рома на локалном нивоу	104

ИНСТИТУЦИОНАЛНА СТРУКТУРА

Опште информације	
Година извештавања	2016
Држава	Србија
Стратешки документ	Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016 до 2025. године
Период	2016-2025
Линк за преузимање документа	http://www.minrzs.gov.rs/cir/dokumenti/medjunarodna-saradnja/стратегија-за-социјално-укључивање-рома-и-ромкиња-у-републици-србији-за-период-од-2016-до-2025-године
Акциони план	Акциони план за примену Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији 2016-2025. за период од 2017. до 2018. године
Период	2017-2018
Линк за преузимање документа	http://www.minrzs.gov.rs/cir/pres/saopstenja/item/8871-vlada-usvojila-akcioni-plan-za-primenu-strategije-za-socijalno-ukljucivanje-roma-i-romkinja-u-republici-srbiji
Оперативни закључци	
Линк за преузимање	
Акциони план за Поглавље 23	Усвојен
Линк за преузимање документа	http://www.mpravde.gov.rs/files/Action%20plan%20Ch%2023.pdf

Национална контакт тачка за Роме	
Име, презиме	др Ненад Иванишевић
Позиција	Државни секретар
Сектор	Сектор за међународну сарадњу, европске интеграције и пројекте
Институција	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања
Електронска адреса	nenad.ivanisevic@minrzs.gov.rs
Телефон	+381 11 26 43 27 85

Техничка подршка Националне контакт тачке за Роме	
Име, презиме	Данијела Лакатош
Позиција	Консултант за инклузију Рома
Сектор	Сектор за међународну сарадњу, европске интеграције и пројекте
Институција	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања
Електронска адреса	danijela.lakatos@minrzs.gov.rs
Телефон	+381 11 26 43 27 85

Међуресорно радно тело	
Образовање	
Име, презиме	Анамарија Вичек
Позиција	Државни секретар
Институција	Министарство просвете, науке и технолошког развоја
Електронска адреса	anamarija.vicek@mpn.gov.rs
Запошљавање	
Име, презиме	Зоран Лазић
Позиција	Помоћник министра
Институција	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања
Електронска адреса	zoran.lazic@minrzs.gov.rs
Здравље	
Име, презиме	Златибор Лончар
Позиција	Министар
Институција	Министарство здравља
Електронска адреса	kabinet@zdravlje.gov.rs
Становање	
Име, презиме	Зорана Михајловић
Позиција	Министар
Институција	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре
Електронска адреса	kabinet@mgsi.gov.rs
Државни буџет	
Име, презиме	Душан Вујовић
Позиција	Министар
Институција	Министарство финансија
Електронска адреса	kabinet@mfin.gov.rs
ИПА фондови	
Име, презиме	Ксенија Миленковић
Позиција	Директор
Институција	Канцеларија за европске интеграције
Електронска адреса	kmilenkovic@seio.gov.rs
Статистички подаци	
Име, презиме	Миладин Ковачевић
Позиција	Директор
Институција	Републички завод за статистику
Електронска адреса	stat@stat.gov.rs
Људска и мањинска права	
Име, презиме	Сузана Пауновић
Позиција	Директор
Институција	Канцеларија за људска и мањинска права
Електронска адреса	director@ljudskaprava.gov.rs
Смањење сиромаштва	
Име, презиме	Иван Секуловић
Позиција	Менаџер

Институција	Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва
Електронска адреса	ivan.sekulovic@gov.rs
Представник ромског цивилног сектора	
Име, презиме	Осман Балић
Позиција	Председник
Институција	Стална конференција ромских удружења грађана – Лига Рома
Електронска адреса	obalic1957@gmail.com

МЕРЕ ПО ПРИОРИТЕТНИМ ОБЛАСТИМА

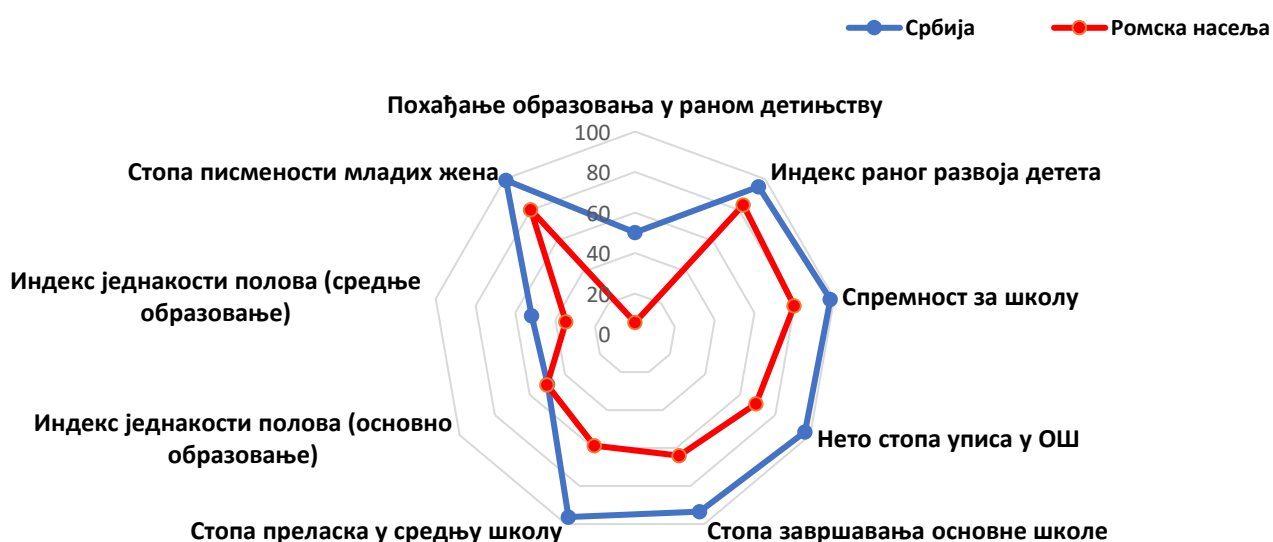
Образовање

Циљ: Потпуно укључивање деце и младих из ромске заједнице у квалитетно предшколско, основно и средње образовање и делотворни и ефикасни механизми за борбу против дискриминације и стварање услова у којима Роми могу да остварују сва мањинска права у образовном систему.

Обезбедити пуну укљученост деце и младих из ромске заједнице у квалитетно предшколско, основно и средње образовање, већи обухват Рома и Ромкиња у студентској популацији и пружање подршке школовању младих и одраслих који се нису школовали или су напустили школовање, уз увођење делотворних и ефикасних механизми за борбу против дискриминације и остваривање услова за уживање свих мањинских права за Роми и Ромкиње у образовном систему.

Укупан буџет	
Планирани буџет (2016)	637.011.724,03 РСД
Потрошени буџет (2016)	539.693.236,40 РСД

Поређење образовања у Србији и ромским насељима у 2014.

Поређење образовања девојчица у Србији и ромским насељима у 2014.

Поређење образовања дечака у Србији и ромским насељима у 2014.

Индикатори образовања у 2014.	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Спремност за школу	81	79	98,1
Нето стопа уписа у ОШ	63	76	97
Стопа завршавања основне школе	65	63	93,4
Стопа преласка у средњу школу	72	39	96,3
Деца која достигну осми разред ОШ	81	73	97,9
Похађање образовања у раном детињству	5	7	50,2

Достигнуће: Резултати *Истраживања вишеструких показатеља положаја жена и деце из 2014. године* су показали да је учешће деце из ромских насеља у образовању мање у односу на ниво Републике Србије. Највећи простор за напредак постоји у области индикатора *похађање образовања у раном детињству* (програм образовања у раном детињству похађа само 5% дечака и 7% девојчица узраста 3-5 година ромске популације). С друге стране, најмања разлика између резултата деце из ромских насеља и деце из целе Србије постоји у области социо-емоционалног развоја и учења деце узраста 3-5 година, мерено *индексом раног развоја детета*. Посматрано по половима, приметне су неуједначености у погледу *стопе уписа у основну школу* (76% девојчица ромкиња упише основну школу, у односу на 63% дечака ромске популације) и *стопе преласка у средњу школу* (само 39% девојчица које заврше основну упишу средњу школу, док 72% дечака који заврше основну упишу средњу школу). Поредећи девојчице из ромских насеља са свим девојчицама на територији Србије, уочава се заостатак у *стопа преласка у средњу школу* (2,5 пута мање девојчица ромкиња упише средњу школу у односу на број девојчица из целе Србије), док су разлике између дечака из ромских насеља и из свих осталих (изузев похађања образовања у раном детињству) највеће у нето стопи уписа у основне школе (1,5 пута се у основну школу више упише дечака из целе земље у поређењу са дечацима из ромских насеља).

Циљ 1: Осигурати да деца из ромске заједнице имају једнаке могућности за рани развој и учење

Обезбедити да деца из ромске заједнице од рођења имају једнаке шансе за рани развој и учење и да су припремљена за укључивање у обавезно образовање.

Укупан буџет	
Планирани буџет (2016)	

Потрошени буџет (2016)	792.200,00 РСД		
Индикатори за циљ 1:	Базна (2010)	Прекретна (2014)	Промена
<u>Похађање образовања у раном детињству</u> : проценат деце узраста 3-5 година која похађају програм образовања у раном детињству, од којих су 40% девојчице	8,2	5,7	↓
<u>Подршка одраслих при учењу</u> : проценат деце узраста 3-5 година са којима је учествовала одрасла особа у четири или више активности у циљу подстицања учења и припреме за школу у претходна три дана.	67,2	68	↑
<u>Доступност дечијих књига</u> : Процент деце млађих од 5 година које имају 3 или више дечијих књига	23,1	11,9	↓
<u>Доступност играчака</u> : Процент деце млађих од 5 година које имају 3 или више врста играчака	54,4	53,2	↓
<u>Неадекватни надзор</u> : Процент деце млађе од 5 година која су остављена сама или под надзором другог детета млађег од 10 година дуже од једног сата најмање једном током претходне недеље	4,7	3,6	↓
<u>Индекс раног развоја детета</u> : проценат деце узраста 3-5 година која се правилно развијају у најмање три од следећа четири домена: познавање слова и бројева, физички развој, социјално-емоционални развој и учење.	88,3	83,3	↓
<u>Спремност за школу</u> : проценат деце у првом разреду основне школе која су похађала предшколско образовање током претходне школске године, од којих су 40% девојчице.	78	79,9	↑
Достигнуће: Према најсвежијим доступним подацима, добијених путем <i>Истраживања вишеструких показатеља положаја жена и деце из 2014. године</i> , примећује се напредак деце предшколског узраста. Већа подршка при учењу деце узраста 3-5 година од стране одраслих (за 2,8 п.п.) и већи проценат деце предшколског узраста укључених у предшколске програме (за 1,9 п.п.) резултирали су већом спремношћу деце за школу, као и већим процентом деце уписаних у први разред основне школе. С друге стране, већина појединачно посматраних индикатора бележи пад учешћа од којих се истиче доступност дечијих играчака (пад за 11,2 п.п.).			
Примењене мере у оквиру циља 1 у 2016. години			
Мера 1.1.1: Обезбедити идентификовање развојних и образовних потреба деце, као и потреба родитеља за различитим видовима подршке у подстицању раног развоја и учења, како би се развијали одговарајући видови подршке од стране предшколске установе; обезбедити програме за родитеље и децу узраста до три године у породици, заједници и предшколској установи којима се подстичу развој и учење деце и развој родитељских вештина, као и доступност квалитетних предшколских програма за децу узраста од 3 до 5 година* (целодневни, полудневни).			
<u>Активност</u> Анализирати потребе, креирати наменске и доступне програме за децу до три године и одрасле који се	У следећем извештајном периоду.		<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>

* Усклађено са Акционим планом за преговарачко Поглавље 23.

брину о њиховом развоју и учењу родитеље/хранитеље/старатеље и васпитаче) у породици, заједници и предшколској установи.			
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Активност Реализовати програме за родитеље и децу узраста до три године у породици, заједници и предшколској установи којима се подстичу развој и учење деце и развој родитељских вештина (обуке за реализаторе програма, обезбеђење финансијских и других услова за реализацију програма).	Инклузија већег броја ромске деце и родитеља у развојне програме за помоћ у раном детињству у оквиру компоненте „праведност“ пројекта „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“ које ће МПНТР реализовати у сарадњи са партнерима (Уницеф, Фондација Новак Ђоковић, Црвени крст, Министарство здравља, Министарство финансија, Министарство за рад ,запошљавање, борачка и социјална питања, Министарство државне управе и локалне самоуправе, и др.) , а средствима из кредита Светске банке. Фокус компоненте праведност је усмерен на осмишљавање механизма да се интерсекторски у заједници подржи породица деце старости до 3 године из осетљивих група, нарочито ромске националности. У плану је развијање програма подршке ромским породицама у заједници које су усмерене на развијање функционалности породица развијање родитељских вештина за подршку дечјем развоју, развој здравих стилова живота.		Планиран буџет (2016) Потрошен буџет (2016)
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Активност Организовати различите програме предшколског васпитања и образовања у краћем трајању за децу узраста 3-5,5 годин (20% деце из осетљивих друштвених група)	У оквиру пројекта „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“ које ће МПНТР реализовати у сарадњи са партнерима (Уницеф, Фондација Новак Ђоковић, Црвени крст, Министарство здравља, Министарство финансија, Министарство за рад ,запошљавање, борачка и социјална питања, Министарство државне управе и локалне самоуправе, и др.), а средствима из кредита Светске банке у оквиру компоненте „обухват“, ради се на изналажењу могућности да се деци, посебно оној из осетљивих друштвених група, превасходно ромској деци, омогући бесплатно похађање бар четворочасовног предшколског програма на узрасту од 3-5,5 година.		Планиран буџет (2016) Потрошен буџет (2016)
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Активност Подстицање локалних самоуправа да финансирају различите програме за већи обухват деце предшколским	Повећаном упису деце из ромске популације од 3-5 година у предшколске установе треба да допринесе реализација пројекта „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“ које ће МПНТР		Планиран буџет (2016) Потрошен буџет (2016)

<p>програмима на узрасту 4,5 – 5,5 година</p>	<p>реализовати у сарадњи са партнерима, чија је планирана вредност 50 милиона евра. МПНТР је реализовало низ активности у функцији припреме пројекта - проучавање добрих међународних пракси, анализа тренутног стања и израда нацрта пројекта. Организован је широки координациони састанак представника надлежних група МПНТР, струковних удружења, представника академске заједнице, ЗУОВ, ЗВКОВ, Црвеног крста, АПАС, СИПРУ – а, ФОС-а, организација цивилног друштва. Договорено је да се у оквиру пројекта реализују активности у оквиру три компоненте: 1. повећање обухвата, 2. повећање квалитета и 3. повећање праведности система предшколског васпитања и образовања. Током извештајног периода реализоване су следеће активности: јула 2016. године реализован дводневни стручни скуп „Предшколско васпитање и образовање по мери сваког детета“ за директоре предшколских установа уз учешће просветних саветника са темама: Превенција насиља и дискриминације у васпитно-образовном систему са акцентом на систем предшколског васпитања и образовања; Потенцијални извори финансирања у образовно-васпитним установама кроз аплицирање за средства из различитих европских фондова и писање пројекта који би омогућили повећање обухвата и већу праведност система; Повећање обухвата и квалитета ПВО за децу од три до пет и по година кроз диверсификацију понуде и модернизовање приступа – представљен је пројекат „Вртићи без граница 2 – квалитетно инклузивно предшколско васпитање и образовање у Србији“; Проактивна улога ПУ и ЈЛС у повећању обухвата и обезбеђивању додатне подршке похађању ППП; Активности ПУ и ЈЛС на повећању обухвата деце припремним предшколским програмом; Транзиција деце и процедуре укључивања личних пратилаца у предшколске установе. Кроз осмишљавање активности и наредних корака које предшколске установе треба да предузму, директори предшколских установа су разматрали укључивање деце из осетљивих група и пружање додатне подршке у предшколској установи</p> <p>У овом извештајном периоду, Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва је пружио подршку МПНТР у припреми Уговора о секторској реформи за програм ИПА 2016 који се односи на повећање учешћа деце и ученика ромске</p>	<p>94.000,00 РСД (Извор 06 – Донације међународних организација – УНИЦЕФ, Заједнички програм за инклузију Рома и других маргинализованих група)</p>
---	---	---

	<p>националности у доуниверзитетском образовању и смањење стопе осипања у складу са Стратегијом за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији.</p> <p>Осим тога, Град Београд и организација Save the Children International формирали су Радну групу за израду Протокола о деци која живе и/или раде на улици. Организована је и регионална конференција свратишта и дневних центара за децу укључену у живот и/или рад на улици.</p> <p>Реализација припремних активности за покретање пројекта „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“ обухватају анализу стања, планирање пројектних компоненти и развијање Документа оцене изводљивости пројекта: реализован трећи координациони састанак на којем су чланови саветодавног тела дискутовали различите опције за имплементацију пројекта.</p>		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
<p>Мера 1.1.2: У периоду од 2016. до 2018. допринети потпуном обухвату ромске деце узраста до 5.5 до 6.5 година квалитетним предшколским васпитањем и образовањем, пре свега кроз целодневне, али и четворочасовне програме, као и потпуни обухват и редовно похађање квалитетног припремног предшколског програма.</p>			
<p><u>Активност</u></p> <p>Идентификовати ромску децу узраста од 5.5 до 6.5 година која су стасала за похађање припремног предшколског програма</p>	<p>Процес континуираног информисања кључних актера на локалном нивоу о предстојећим пројектним активностима пројекта Министарства просвете, науке и технолошког развоја „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“ , како би имали проактивну улогу у овом процесу. ЈЛС су информисане да након формирања локалних међусекторских тимова (Мобилни тимови), свака општина треба да: спроведе мапирање потреба ромске деце на нивоу локалне заједнице и изврши процену подршке потребне за укључивање у предшколско образовање и васпитање на узрасту од 3-5,5 године и развије програме у заједници које ће бити директно усмерене ка пружању подршке ромској деци и породицама како би се решиле уочене потребе најосетљивије популације.</p>	<p><u>Планиран буџет (2016)</u></p> <p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p>	
<p><u>Активност</u></p> <p>Организовати активности за повећање обухвата припремним</p>	<p>Реализована је кампања за упис у припремни предшколски програм и основну школу у шк. 2015/16. години и смернице за Кампању за школ. 2016/17. годину. Подаци показују да је током трајања кампање у ППП уписано 953 деце.</p>	<p><u>Планиран буџет (2016)</u></p> <p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p>	

предшколским програмом стасале ромске деце	На трећем састанку СКГО Мреже за ромска питања представници ЈЛС учествовало је 125 учесника: представници 32 ЈЛС и 11 градских општина представљене су активности које ће бити реализоване у оквиру пројекта „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“. Учесници информисани о грантовима који ће бити општинама приоритетно додељивани за пројекте и активности које подржавају реализацију Акционог плана образовне инклузије Рома. Најмање 300 стручних сарадника, васпитача и директора ПУ информисано је о предстојећим активностима и позвани су да буду иницијатори, да јавно заступају иницирање и креирање програма подршке раном детињству деце ромске популације на нивоу локалне заједнице и да буду активни чланови тимова на локалном нивоу.		12.200,00 РСД (Извор 06 – Донације међународних организација – УНИЦЕФ, Заједнички програм за инклузију Рома и других маргинализованих група)
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Активност Повећати квалитет програма ПВО: - ПУ реализују програмске активности које промовишу мултикултуралност и доприносе заштити идентитета, културе и језика ромске националне мањине - Ангажован довољан број ПА - Прати се и подржава напредовање у развоју и учењу ромске деце - Установе посвећују пажњу транзицији на релацији ПУ-ОШ	У следећем извештајном периоду.		<u>Планиран буџет (2016)</u> <u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Мера 1.1.3: Обезбедити пружање додатне образовне, социјалне и здравствене подршке деци.			
Активност Регулисати подршку сиромашној породици за похађање ПВО од најранијег узраста (ЈЛС препознају, организују и финансирају додатну подршку и услуге на локалу: бесплатни програми, обезбеђени материјал, превоз, исхрана, одећа...)	У оквиру пројекта „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“, МПНТР и партнери током новембра 2016. године договорили: У оквиру компоненете 3 пројекта: Подршка деци и породицама, (вредност око 9 милиона долара), договорено је да се даље јачање раног образовања деце од 3 до 5 година кроз систем подршке усмерен ка деци, а кроз реализацију националне комуникационе кампање и реализацију програма који досежу до деце и породица из осетљивих група у циљу пружања подршке раном развоју. Планирано је да национална кампања буде усмерена на		<u>Планиран буџет (2016)</u>

	<p>подизање свести родитеља и доносиоца одлука на локалном ниову о важности раних година и настојаће да унапреди родитељске компетенције за подстицање развоја деце кроз рану стимулацију, игру и позитивну интеракцију, добре здравствене праксе и праксе исхране код куће; информисање о низу услуга које су доступне у заједници како би се пружила подршка општем развоју њихове деце (укључујући области здравља, исхране, раног откривања сметњи у развоју, социјалне заштите и раног учења); и важност похађања предшколских програма. Такође, планирано је да се у оквиру ове компоненте кроз грантове одабраним општинама унапреди решавање кључних изазова који угрожавају добробит деце током раних година живота у осетљивим групама као што су Роми, деца са сметњама у развоју и деца лошег економског стања. Локалне самоуправе ће се пријављивати за грантове, имаће водећу улогу у локалним општинским тимовима који би требало да развијају програме подршке деци и породицама у сарадњи између локалне самоуправе и невладиних тела, свих интересних страна и заједница.</p>	<p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p>	
	<p>Роми</p>	<p>Ромкиње</p>	<p>Укупна популација</p>
<p><u>Активност</u> Обезбедити делотворније функционисање ИРК кроз јачање компетенција њихових чланова за дефинисање одговарајућих облика додатне подршке доношењем стручног упутства, идентификовањем примера добре праксе, итд, као и обезбеђивањем услова да ЈЛС омогући ромској деци облике додатне подршке које предложи ИРК.</p>	<p>Група за социјалну инклузију МПНТР је у периоду од јануара до марта 2016. године организовала и учествовала у раду у комисији за избор кандидатата ОЦД за представнике у Заједничком телу са представницима Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом ради формирања Заједничког тела за подршку социјалној инклузији, подршку у раду и координацију надзора над радом интерресорних комисија (ИРК) за процену потреба за пружањем додатне образовне, здравствене и социјалне подршке детету и ученику (у даљем тексту: Заједничко тело). Заједничко тело формирају МПНТР, Министарство здравља, МРЗБСП и МДУЛС и представници осталих тела по одлуци Министра. У надлежности Заједничког тела је координација и праћење рада Интерресорних комисија. Током фебруара 2016. године реализовани су стручни скупови/обуке чланова-ица ИРК (10.02. Београд, 11.02. Шабац, 17.02. Ниш) у оквиру пројекта „Оснаживање капацитета интерресорних комисија (ИРК) за пружање додатне подршке за укључивање деце у рани развој и образовање“ ЦСП и УНИЦЕФ.</p>	<p><u>Планиран буџет (2016)</u></p> <p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p>	

	Очекује се да ИРК у будућем периоду имају значајнију улогу у подржавању ромске деце у образовном систему. Део средстава за услуге у заједници које су усмерене на социјалну инклузију ромске деце биће обезбеђен кроз пројекат „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“.	
	Роми	Ромкиње
		Укупна популација
<u>Активност</u>	Унапређивање компетенција за квалитетно (инклузивно) образовање допринеси како повећању обухвата тако и унапређивању академског успеха деце/ученика у оквиру установа које похађају. У циљу унапређивања компетенција запослених у образовно-васпитним установама за пружање додатне подршке у образовању деци из осетљивих друштвених група, укључујући и ромску заједницу, реализоване су бројене едукације: „Сарадња са родитељима – подршка инклузивном образовању“, Иницијатива за инклузију ВеликиМали, УНИЦЕФ; „Допринос спољашњег вредновања актуелним системским пројектима за осигурање квалитета образовања“; 4 стручна скупа - Заједничке активности Групе за социјалну инклузију и школских управа; Обука за чланове интерресорних комисија из свих локалних самоуправа; Обука чланова МИО „Јачање компетенција чланова Мреже за подршку инклузивном образовању“ ; 5 стручних скупова „Предшколско образовање по мери сваког детета“; Трибина „Инклузивно образовање очима ученика и родитеља“; Округли сто: „Политике и праксе инклузивног образовања у Србији“; Стручни скуп „Васпитачи васпитачима“, презентовање акционих планова и стратешких мера које се односе на унапређење инклузивности ПВО. Група за социјалну инклузију у сарадњи са УНИЦЕФ-а и ОЦД Иницијатива за инклузију-ВеликиМали покренула услугу бесплатне „Инфо- линија за родитеље –подршка инклузивном образовању“ која је почела са радом 11.01.2016.ради пружања подршке родитељима деце из осетљивих друштвених група, у које убрајамо и ромску популацију. На дводневном стручном скупу „Предшколско васпитање и образовање по мери сваког детета“ организованом за директоре предшколских установа уз учешће просветних саветника једна од централних тема била је: „Активности предшколских установа на повећању	<u>Планиран буџет (2016)</u>
Подршка развоју компетенција запослених (укључујући ПА) потребних за квалитетно инклузивно предшколско васпитање и образовање и васпитање:		<u>Потрошен буџет (2016)</u>
<ul style="list-style-type: none"> - Промовисати добре праксе и развијене програме - Обезбедити обуке запослених - Креирати пратеће водиче, збирке добре праксе, стручне материјале - Успоставити мрежу ментора за подршку ИО - Успоставити ближу сарадњу и хоризонтално учење између образовних установа <p>*(активност је заједничка и за циљ 1.2.)</p>		686.000,00 РСД (Извор 06 – Донације међународних организација – УНИЦЕФ, Заједнички програм за инклузију Рома и других маргинализованих група)

<p>обухвата деце припремним предшколским програмом“. Презентован је Извештај о реализацији и ефектима кампање за повећање обухвата деце припремним предшколским програмом у радној 2015/16. години и покренута нова кампања. Све предшколске установе су обавезане дописом министра да до 15. јула текуће године надлежним школским управама доставе планове активности (као део годишњег плана рада) за повећање обухвата деце из осетљивих друштвених група припремним предшколским програмом, што су установе и учиниле.</p> <ul style="list-style-type: none"> Активности предшколских установа на повећању обухвата деце узраста од 3,5 – 5,5 година предшколским програмом - Унапређивање механизма за квалитетан улазак у предшколско васпитање и образовање и кретање ка вишим нивоима образовања за сву децу МПНТР у сарадњи Канцеларијом Светске банке у Србији током извештајног периода реализује консултативне радионице на тему унапређивања доступности, квалитета и праведности предшколског васпитања и образовања. Током јуна 2016. године реализоване су три радионице: у Руми, Лозници и Ковину, а у септембру реализују се радионице у Сурдулици, Крушевцу, Лесковцу, Зајечару, Параћину и Београду. АПАС и МПНТР реализовали су конференцију „Педагошка асистенција у образовном систему у Републици Србији на прекретници развоја - примери добре праксе, изазови, визија за будућност“ на којој су разматрани резултати прошлогодишње кампање за повећање обухвата ромске деце обавезним ППП, начини да се унапреде активности педагошких асистената, али и осталих кључних партнера током овогодишње кампање (80 учесника: чланови АПАС-а и представници кључних партнерских институција и организација). 		
Роми	Ромкиње	Укупна популација

Циљ 2: Обезбеђивање квалитета основног и средњег образовања за децу и младе из ромске заједнице

Обезбедити квалитетно основно и средње образовање за децу и младе из ромске заједнице, делотворну превенцију напуштања образовања и разноврсне облике додатне подршке до завршетка средњег образовања.

Укупан буџет

Планиран буџет (2016)	143.556.402,16 РСД		
Потрошен буџет (2016)	153.060.402,16 РСД		
Индикатори за циљ 2:	Базна (2010)	Прекретна (2014)	Промена
<u>Нето стопа уписа у ОШ:</u> Процент деце узраста за полазак у основну школу која су се уписала у први разред основне школе	90,9	69,1	↓
<u>Нето стопа похађања основне школе:</u> проценат деце основношколског узраста која тренутно иду у основну или средњу школу	88,5	84,9	↓
<u>Нето стопа похађања средње школе:</u> проценат деце средњошколског узраста која тренутно похађају средњу или високу школу	19,3	21,6	↑
<u>Деца која стигну до последњег разреда основне школе:</u> проценат деце која упишу први разред основне школе и која успеју да стигну до последњег разреда основне школе	89,9	77	↓
<u>Стопа завршавања основне школе:</u> број деце која иду у последњи разред основне школе (искључујући понављаче) подељен са бројем деце узраста када би требало да заврше основну школу (узраст када би требало да иду у последњи разред основне школе)	35	64	↑
<u>Стопа преласка у средњу школу:</u> број деце која су ишла у последњи разред основне школе током претходне школске године и која иду у први разред средње школе током текуће школске године подељен са бројем деце која су претходне школске године похађала последњи разред основне школе	68,1	58,7	↓
<u>Индекс једнакости полова (основно образовање):</u> Нето стопа похађања основне школе за девојчице подељена са нето стопом похађања основне школе за дечаке	0,96	1,01	↑
<u>Индекс једнакости полова (средње образовање):</u> Нето стопа похађања средње школе за девојчице подељена са нето стопом похађања средње школе за дечаке	0,72	0,53	↓
Достигнуће: Међу индикаторима основног и средњег образовања, чије су вредности добијене путем <i>Истраживања вишеструких показатеља положаја жена и деце</i> , напредак је остварен у стопи завршавања основне школе (за 29 п.п. више у 2014. у односу на 2010.), као и нето стопи похађања средње школе (за 2,3 п.п. више у 2014. у односу на 2010.годину). Међутим, постоји негативан тренд уписа у основну школу (за 21,8 п.п. је у 2014. мање деце уписаних у први разред основне школе у односу на 2010.), а и број деце уписаних у осми разред основне школе процентуално пада (за 12,9 п.п. мање у 2014. у односу на 2010.годину). Посматрајући родну структуру деце из ромских насеља која похађају основно и средње образовање, уочава се већи број девојчица основношколаца у односу на дечаке истог узраста (за 5 п.п. је више девојчица у 2014. у поређењу са 2010. у односу на дечаке), док је индекс једнакости полова у средњим школама наклоњенији ученицима мушког пола (за 19 п.п. је мање девојчица у периоду 2010-2014 у односу на дечаке).			
Примењене мере у оквиру циља 2 у 2016. години			
Мера 1.2.1 : Обезбедити делотворно спровођење постојећих прописа о упису деце у основну школу како би се осигурао правовремени полазак у редовно основно образовање и спречавање неоправданог уписа у специјално основно образовање или специјална одељења редовног основног образовања за ромску децу, а посебно за децу која живе у ромским насељима и условима сиромаштва.			
<u>Активност</u>	У следећем извештајном периоду.		<u>Планиран буџет (2016)</u>

Увести активне мере информисања, обезбеђивања одговарајуће правне и друге подршке родитељима/старатељима у остваривању права деце на основно образовање.			<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
<u>Активност</u> Осигурати спремност ОШ кроз оснаживање стручних капацитета за адекватне одговоре на образовне потребе ромске деце – путем информисања и едукација наставника, родитеља ромске и неромске деце, о правима ромске деце, културолошким специфичностима, тешкоћама које отежавају редовно похађање наставе, учење и напредовање.	У следећем извештајном периоду.		<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
<u>Активност</u> Унапредити процедуру испитивање деце пред полазак у школу на матерњем ромском језику ради објективне идентификације њихових образовних потреба и прилагођавања школе потребама деце.	У следећем извештајном периоду.		<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
<u>Активност</u> Унапредити функционисање педагошких асистената путем дефинисања критеријума за њихово ангажовање, описа њиховог посла и одговорности, као и стручног усавршавања и напредовања, које укључује родно сензибилисане и	<ul style="list-style-type: none"> МПНТР је у сарадњи са Тимом за социјално укључивање и смањење сиромаштва и АПАС израдило закључке и препоруке на основу анализе стања рада педагошких асистената о утицају на процесе обухвата и унапређивања образовања ромске деце и ученика. У оквиру пројекта “Овде смо заједно – Европска подршка за инклузију Рома”, на Универзитету у Крагујевцу, 20. октобра 2016. године уручени су 		<u>Планиран буџет (2016)</u> 103.556.402,16 РСД

<p>антидискриминаторске садржаје. Обезбедити потребан броја педагошких асистената кроз уређивање и обезбеђивање њиховог финансирања.</p>	<p>сертификати за 174 педагошка асистента који су завршили акредитоване модуле обука у Центру за доживотно учење, Универзитета у Крагујевцу.</p> <p>У току је формирање Радне групе која ће се бавити дорадом постојећег Правилника о програму обуке за педагошког асистента и израдом оквира за опис посла педагошких асистената, затим врсте и степена образовања и програм обуке, стандарди квалитета рада, рационализација мреже педагошких асистената, запошљавање нових асистената и њихов радни статус, у складу са чл. 121, став 12 ЗОСОВА („Службени гласник РС“, број 72/2009, 52/2011 и 55/2013).</p> <p>Мрежа ПА ће бити проширена са нових 50 ПА до шк. 2018/19.</p>	<p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p> <p>103.556.402,16 РСД</p>
	<p>Роми</p>	<p>Ромкиње</p>
		<p>Укупна популација</p>
<p><u>Активност</u> Обезбедити делотворне и ефикасне механизме за превенцију и спречавање раног напуштања основног образовања од стране деце из ромске заједнице, као и капацитете образовних установа за њихово спровођење.</p>	<p>У првој фази пројекта „Спречавање осипања ученика из образовног система Републике Србије“ (МПНТР у партнерству са ЦОП и УНИЦЕФ), урађена је студија затеченог стања кроз коју је мапирано стање у 10 школа које учествују на пројекту. Реализована је конференција „Како остати у школи: Спречавање осипања ученика из образовног система Републике Србије“ на којој су представљени подаци добијени током спровођења пројекта. Ови подаци су показали да су у свих 10 школа које су учествовале у пилотирању овог оквира постигнути значајни резултати и да је стопа осипања смањена за 66,1%. Током реализације ове фазе су припремљени инструменти за наставнике за препознавање ризика од напуштања школовања. Ови инструменти су испробани у пилот школама и дали су добре резултате. На основу препознавања ризика кроз примену ових инструмената планиране су и спровођене различите индивидуализоване мере подршке, које су се показале као најефективније за ученике/це у ризику од осипања и допринели постизању наведеног смањења стопе осипања. Школа може превентивно да утиче и на дејство оних фактора за које се обично мисли да не може – веома изражено сиромаштво, озбиљни проблеми у породици и озбиљни проблеми у понашању, кроз иницирање сарадње са другим релевантним партнерима на локалном новоу и укључивање родитеља. Један од резултата овог пројекта су и три приручника за наставнике.</p>	<p><u>Планиран буџет (2016)</u></p> <p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p>

	Роми	Ромкиње	Укупна популација
<u>Активност</u> Обезбедити редовно похађање наставе и напредовање ромске деце, нарочито девојчица, посебно на прелазу из четвртог у пети разред и на преласку из основног у средње образовање, кроз дефинисање одговорности школе да прати и реагује у случајевима изласка из и/или раног напуштања система образовања у сарадњи са родитељима и ЦСР.	У следећем извештајном периоду.		<u>Планиран буџет (2016)</u> <u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Мера 1.2.2: Унапредити упис ромске деце у средње школе путем мера афирмативног уписа у средње образовање за све ромске ученике који заврше основно образовање и имају услове за наставак школовања у средњем образовању, као и редовно похађање средњих школа.			
<u>Активност</u> Дефинисати начине праћења ефеката афирмативних мера у образовању ромске популације кроз измене и допуне Закона о основама система образовања и васпитања (ЗОСОВ).	Правилник о мерилима и поступку за упис ученика – припадника ромске националне мањине у средњу школу под повољнијим условима ради постизања пуне равноправности ("Сл. гласник РС", бр. 12/2016) усвојен је почетком фебруара 2016. године. Истовремено, све школске управе су добиле инструкције за поступање по овом Правилнику, као и модел документа за пријаву ђака за коришћење афирмативне мере. Школске управе су ову инструкцију доставиле свим основним школама у РС. Основне школе су доставиле прикупљене податке о пријављеним ђацима за коришћење афирмативне мере. Применом овог Правилника у школ. 2016/17. годину, основне школе су укупно пријавиле 2.101 ученика ромске националности за коришћење мера афирмативне акције. Укупно је уписано 1.632 (840 М; 792 Ж) деце ромске националности. У првом кругу уписало се укупно 1 607 деце · 955 ромске деце (без социјалне подршке) – 499 М; 456 Ж; · 652 ромске деце (са социјалном подршком) – 332 М; 320 Ж; У другом кругу уписано је: укупно 25 деце · 15 ромске деце (без соц. подршке) – 6 М; 9 Ж; · 10 ромске деце (са соц. подршком) – 3 М; 7 Ж; Упис у жељену школу: 1. жеља - уписно 72.6 % пријављених за коришћење афирмативне мере 2. жеља 13.2 % 3. жеља 5.8 %		<u>Планиран буџет (2016)</u> За ову активност није планиран посебан буџет, јер је реализована у оквиру уписа ученика у средњу школу. <u>Потрошен буџет (2016)</u> Упис ромских ученика у средње школе реализован је у оквиру редовних активности Сектора за средње образовање и васпитање и образовање одраслих.

	4. жеља 2.7 % 5. жеља 2.1 % 6. жеља 1.3 %	
	Роми	Ромкиње
		Укупна популација
Активност На основу спроведеног истраживања и анализе узрока напуштања школовања, а путем успостављања програма менторства и стипендирања обезбедити делотворне и ефикасне механизме за превенцију и спречавање напуштања средњег образовања кроз редовно напредовање, учење и завршавање средњег образовања ромске деце и младих из ромске заједнице	<ul style="list-style-type: none"> У првој фази пројекта „Спречавање осипања ученика из образовног система Републике Србије“ (МПНТР у партнерству са ЦОП и УНИЦЕФ), урађена је студија затеченог стања кроз коју је мапирано стање у 10 школа које учествују на пројекту. Студија је приказала какав је пракса школа када је у питању спровођење законом предвиђених мера за спречавање осипања ученика из система и биће референтна тачка за анализу завршне студије. Реализована је конференција „Како остати у школи: Спречавање осипања ученика из образовног система Републике Србије“ на којој су представљени подаци добијени током спровођења пројекта. Ови подаци су показали да су у свих 10 школа које су учествовале у пилотирању овог оквира постигнути значајни резултати и да је стопа осипања смањена за 66,1%. Током реализације ове фазе су припремљени инструменти за наставнике за препознавање ризика од напуштања школовања. Ови инструменти су испробани у пилот школама и дали су добре резултате. На основу препознавања ризика кроз примену ових инструмената планиране су и спровођене различите индивидуализоване мере подршке, које су се показале као најефективније за ученике/це у ризику од осипања и допринели постизању наведеног смањења стопе осипања. Школа може превентивно да утиче и на дејство оних фактора за које се обично мисли да не може – веома изражено сиромаштво, озбиљни проблеми у породици и озбиљни проблеми у понашању, кроз иницирање сарадње са другим релевантним партнерима на локалном новоу и укључивање родитеља. Један од резултата овог пројекта су и три приручника за наставнике. Кроз пројекат ИПА 2012 – ТАРИ, додељује се 520 стипендија ромским ученицима од првог до четвртог разреда средњих школа (трогодишњи и четворогодишњи образовни профили) за школску 2015/2016. године и који имају просечан школски успех од 2,5 до 3,5. 	<p><u>Планиран буџет (2016)</u></p> <p>Стипендирање ромских ученика: ИПА 2012 –ТАРИ Пројекат укупно: 40.000.000,00 динара</p> <p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p> <p>Стипендирање ромских ученика : 1.ИПА 2012 – ТАРИ Пројекат: 520 ученика износ месечне стипендије 3900,00 дин. по ученику укупно: 25.000.000,00 динара</p> <p>200 ментора износ исплате по ученику: 2900,00 дин. исплате за 10 месеци укупно: 15.000.000,00 динара</p> <p>2. Буџет РС 176 ученика износ месечне стипендије 5400,00 дин. по ученику укупно: 9.504.000,00 динара</p>

	<ul style="list-style-type: none"> · Подршку у укључивању, учењу и напредовању овим ученицима пружа 201 наставник – ментор који су кроз обуку припремљени за менторство. · У школама које први пут имају ученике стипендисте изабрани су нови ментори који су пружали подршку ученицима и пратили напредовање ученика, редовност похађања наставе и ваннаставних активности. Ученици који су стекли услове на основу постављених критеријума, примили су стипендије за период септембар – јануар 2015/2016.године. Износ месечне стипендије је 3900 динара. · Из буџета Републике Србије 176 ромских ученика који постижу одличан успех примају стипендије редовно сваког месеца. Износ месечне стипендије је 5400 динара. · Додела стипендија је настављена школске 2016/17. године кроз пројекат ИПА 2012 – ТАРИ, додељује се 520 стипендија ромским ученицима од првог до четвртог разреда средњих школа (и трогодишњи и четворогодишњи образовни профили). Ментори су наставили са радом и редовно се прати статус ученика по свим донетим критеријумима. Ученици који примају стипендије из буџета РС се прате кроз систем афирмативних мера. На основу Конкурса, изабрани су ученици првог и другог разреда средњих школа који ће ове школске године добијати стипендије. · Један од резултата ове активности огледа се у томе да су сви ученици који су поправили школски успех остали су у систему стипендирања, 200 ментора/професора средњих школа пружају помоћ и подршку ромским ученицима у средњим школама у области наставе и ваннаставних активности. · Ученици који су стекли услове на основу постављених критеријума, примили су стипендије за период септембар – јануар 2015/2016.године. Износ месечне стипендије је 3900 динара. · До краја марта 2017. године ће бити исплаћене све планиране стипендије ромским ученицима који похађају СШ у РС као и менторима/професорима СШ који пружају помоћ и подршку ромским ученицима, стипендистима у редовној настави и ваннаставним активностима. Ова компонента ТАРИ пројекта се завршава у овом року исплате. 	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> Процес стипендирања се наставља кроз нови пројекат ИПА 2014, финансијски споразуми су потписани, реализација се очекује у другој половини 2017.године. МПНТР је за школ. 2016-17.годину доделило 150 ученичких стипендија ромским ђацима у средњој школи који постижу одличан успех. 	
	Роми	Ромкиње
		Укупна популација
<p><u>Активност</u> Осигурати спремност средњих школа кроз оснаживање стручних капацитета за адекватне одговоре на образовне потребе ромске деце – путем информисања и едукација наставника, родитеља ромске и неромске деце, као и ученика, о правима ромске деце, културолошким специфичностима, тешкоћама које отежавају редовно похађање наставе, учење и напредовање.</p>	<p>Кроз пројекат „Спречавање осипања ученика из образовног система Републике Србије“ (МПНТР у партнерству са ЦОП и УНИЦЕФ) који се реализује у 10 школа (4 основне и 6 средњих школа) развијен је функционални модел за спречавање осипања ученика из образовног система. Креиран је и проверен Ситем за рано препознавање ученика у ризику од напуштања школе (EWIS), повећани су капацитети у школама за спровођење активности усмерених на смањење осипања (око 60% наставника из свих школа је прошло макар једну обуку усмерену на јачање превентивних капацитета за спречавање осипања) и успостављен је систем ефикасног пружања мера подршке (укључујући допунску наставу, подршку вршњака и сарадњу са локалном заједницом) успешно се спроводи на школском нивоу. Подаци које су школе доставиле показују веома позитивне резултате и ефекте спровођења пројекта који се најпре огледају у смањењу стопе осипања ученика за чак 53,2% у односу на стопу осипања у години пре почетка спровођења пројекта на нивоу свих школа при чему се средње стручне школе нарочито издвајају по смањењу стопе осипања ученика. Кроз пројекат „Спречавање осипања ученика из образовног система Републике Србије“ (МПНТР у партнерству са ЦОП и УНИЦЕФ) су унапређени капацитети 10 редовних основних и средњих школа за успешну примену система ране идентификације ученика под ризиком од осипања, као и планирање и реализацију мера интервенције. Уведене су и нове мере и активности које укључују вршњачку подршку, повећано учешће родитеља у школском животу, унапређење начина спровођења допунске наставе, као и јачање сарадње између школа и локалне заједнице. Направљен је план за имплементацију успешно спроведених мера у 10 пилот школа у читав образовни систем Републике Србије.</p>	<p><u>Планиран буџет (2016)</u></p> <p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p>

	Роми	Ромкиње	Укупна популација	
Циљ 3: Обезбеђивање ефикативних и ефикасних механизма за идентификацију различитих облика дискриминације према припадницима ромске заједнице				
Обезбедити делотворне и ефикасне механизме за препознавање различитих облика дискриминације припадника ромске заједнице, њихову превенцију и интервенисање у случају дискриминације				
Укупан буџет				
Планиран буџет (2016)				
Потрошен буџет (2016)				
Индикатори за циљ 3:		Базна (2010)	Прекретна (2014)	Промена
Број случајева дискриминације припадника ромске заједнице на годишњем нивоу				
Број регистрованих и пријављених случајева дискриминације припадника ромске заједнице у основним и средњим школама				
Број извештаја о поступању у случајевима дискриминације припадника ромске заједнице				
Достигнућа:				
Примењене мере у оквиру циља 3 у 2016. години				
Мера 1.3.1: Развијати образовне установе као инклузивне, интеркултуралне, недискриминаторне и безбедне средине за ромску и сву другу децу кроз развој инклузивног образовног окружења, заснованог на уважавању различитости и промовисању равноправности, права детета и људских права.				
<u>Активност</u>	С обзиром на важност превенције и сузбијања дискриминације у друштву, МПНТР је припремило и усвојило "Правилник о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања" ("Службени гласник РС", бр. 22/2016), фебруара 2016. Током маја 2016. године формирана је Радна група која ради на припреми Упутства за примену овог Правилника. Радна група је састављена од експерата/киња из релевантних сектора МПНТР, затим Канцеларије за људска и мањинска права, МДУЛС, Министарства здравља, Министарства правде, СИПРУ тима, а у улози посматрача су представници/це независних институција Заштитника грађана и Повереника за заштиту равноправности. Ниво обавезности коју носи Упутство је задовољавајући, а примена Правилника ће се проширити и укључити и друге актере из локалне заједнице, осим школе, док ће се постојећим тимовима за заштиту од насиља у школама проширити делокруг рада и на заштиту од дискриминације. У оквиру постојеће РГ биће формрана ужа, стручна		<u>Планиран буџет (2016)</u>	
Израдити Упутство за примену Правилника о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања.			Редовна буџетска средства	<u>Потрошен буџет (2016)</u>

	<p>група која ће усклађивати текст Упутства са постојећим законским решењима и праксом.</p> <p>РГ за израду Упутства за примену овог Правилника ће креирати и мере за десегрегацију наставила је рад на основу „Приручника за превенцију сегрегације/Развој инклузивних усписних политика и десегрегацију школа и одељења“, који је израдила група стручњака у УНИЦЕФовом пројекту.</p>		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
<p><u>Активност</u></p> <p>Подржати примену правилника о препознавању свих облика дискриминације кроз израду приручника и реализацију обука за просветно-васпитни кадар, децу и родитеље.</p>	<p>Кроз активности пројекта „Подршка имплементацији регулативе у обалсти антидискриминације у образовању,“ који реализују МПНТР, УНИЦЕФ и Повереница за заштиту равноправности, после усвајања Упутства за примену Правилника о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања, биће израђено 3 приручника за препознавање и реаговање на дискриминацију у образовању и васпитању - за наставни кадар, за родитеље и за ученике. Затим, биће организован сет обука за наставнике, просветне инспекторе, саветнике, директоре школа, школске управе у циљу унапређивања капацитета за примену овог Правилника.</p>	<p><u>Планиран буџет (2016)</u></p> <p>Није планиран буџет за 2016.</p> <p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p>	
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
<p><u>Активност</u></p> <p>Подршка развоју компетенција запослених (укључујући ПА) потребних за квалитетно инклузивно предшколско васпитање и образовање и васпитање:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Промовисати добре праксе и развијене програме - Обезбедити обуке запослених - Креирати пратеће водиче, збирке добре праксе, стручне материјале - Успоставити мрежу ментора за подршку ИО - Успоставити ближу сарадњу и хоризонтално учење између образовних установа 	<p>У следећем извештајном периоду.</p>	<p><u>Планиран буџет (2016)</u></p> <p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p>	
	Роми	Ромкиње	Укупна популација

* (активност је заједничка и за циљ 1.2.)			
Циљ 4: Стварање услова за изражавање идентитета, неговање језика, неговање културе и остваривање свих права мањинске			
Обезбедити услове за изражавање идентитета, неговање језика и културе и остваривање свих мањинских права Рома и Ромкиња у образовању.			
Укупан буџет			
Планиран буџет (2016)			
Потрошен буџет (2016)	12.200.000,00 РСД		
Индикатори за циљ 4:	Базна (2015)	Прекретна (2016)	Промена
Број ученика из ромске заједнице који похађају изборни предмет „Ромски језик са елементима културе “		2.264	
Број школа у којима се као изборни предмет учи „Ромски језик са елементима културе “		72	
Број наставника који предају ромски у основним школама		55	
Унапређен наставни програм образовања и васпитања за „Ромски језик са елементима културе “			
Достигнуће:			
Примењене мере у оквиру циља 4 у 2016. години			
Мера 1.4.1: Обезбедити спровођење мера које ће допринети јачању и очувању ромског језика и идентитета, као и инклузији Рома и Ромкиња у друштво на супрот њиховој асимилацији.			
Активност Организовати, у складу са стандардима научноистраживачког рада, истраживања посвећена језику, култури, обичајима и идентитету Рома и Ромкиња.	У следећем извештајном периоду.		Планиран буџет (2016)
			Потрошен буџет (2016)
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Активност Унапређивање могућности учења матерњег језика – говора и елемената националне културе у школама уз задржавање статуса изборног предмета и развијање факултативних и других ваннаставних активности, као и обезбеђивање средстава за извођење факултативних ваннаставних активности.	<ul style="list-style-type: none"> Лекторат за ромски језик на Филолошком факултету Универзитета у Београду је почео са радом шк. 2015/16. године. МПНТР је покренуло, у сарадњи са Центром за стално образовање и евалуацију Филолошког факултета Универзитета у Београду и Националним саветом ромске националне мањине, једномесечни курс за наставнике/ице ромског језика. Курс је одржан током јуна/јула 2015. Укупно је 23 будућа наставника-ица ромског језика добило сертификате о положеном А1 и А2 нивоу. У 2016. години у оквиру Центра за стално образовање и евалуацију Филолошког факултета Универзитета у Београду 47 нових полазника је стекло сертификате за предвање <i>Ромског језика са елементима националне културе</i>. 		Планиран буџет (2016)
			Потрошен буџет (2016)
			Плате ангажованих наставника/ица изборног предмета <i>Ромског језика са елементима националне културе</i> - 12.200.000,00 РСД

	<ul style="list-style-type: none"> · Током школске 2015-16. године у 18 ОШ у Централној Србији уведен је <i>Ромски језик са елементима националне културе</i>, као изборни предмет. На територији АП Војводине овај изборни предмет се изучава у 42 ОШ и обухвата 1000 ђака. · У шк.2016/17. години укупно 2264 ђака похађа изборни предмет <i>Ромски језик са елементима националне културе</i> у 72 ОШ у Србији. · Укупно је ангажовано 55 наставника-ица који предају <i>Ромски језик са елементима националне културе</i>. 			
	Роми	Ромкиње	Укупна популација	
Активност Развијати и унапређивати издаваштво на ромском језику и двојезично које ће се користити у предшколским установама, основним и средњим школама: уџбеници, радни материјал, лектире и сл.	МПНТР је расписало Јавни позив за подношење захтева за одобравање уџбеника за изборни предмет <i>Ромски језик са елементима националне културе</i> за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања до децембра 2016. Правилником о плану уџбеника („ <i>Службени гласник РС – Просветни гласник</i> “, број 9/16) прописано је да се за овај изборни предмет користе уџбеници: <ol style="list-style-type: none"> 1. разред – Почетница, сликовница за први разред основне школе; 2. разред – Буквар за други разред основне школе; 3. разред – Читанка за трећи разред основне школе; <i>Ромски језик са елементима националне културе</i> – радна свеска са граматиком за трећи разред основне школе; 4. разред – Читанка за четврти разред основне школе; <i>Ромски језик са елементима националне културе</i> – радна свеска са граматиком за четврти разред основне школе; До почетка школ. 2017/18. године планирано је штампање ових уџбеника.		<u>Планиран буџет (2016)</u> Није планирано у 2016. <u>Потрошен буџет (2016)</u>	
	Роми	Ромкиње	Укупна популација	
Циљ 5: Обезбеђивање већег процента Рома у студентској популацији, као и обезбеђивање образовања за Роме стручњаке				
Обезбедити већи обухват Рома и Ромкиња у студентској популацији и образовање ромских стручњака у областима од значаја за ромску заједницу и спровођење Стратегије.				
Укупан буџет				
Планиран буџет (2016)				
Потрошен буџет (2016)				
Индикатори за циљ 5:		Базна (2015)	Прекретна (2016)	Промена
Број Рома и Ромкиња који након СШ настављају образовање на ВШУ (број Рома/киња који уписују факултете и високе школе)		96 (43 М; 53 Ж)	175 (85 М; 87 Ж)	↑

Удео (у %) ромског становништва са ВШС у укупној ромској популацији	60		
Број додељених студентких стипендија припадницима ромске популације	74	93	↑
Број додељених студентских кредита припадницима ромске популације	42	34	↓
Број Рома и Ромкиња који завршавају студирање на ВШУ			
Број ромских стручњака у професијама од посебног значаја за ромску заједницу			

Достигнуће: Примена Програма афирмативног уписа на високо-школске установе чији оснивач је Република Србија омогућила је повећање броја припадника ромске популације који су уписали прву годину високих школа и факултета за 82% међугодишње. Такође, гледано из угла једнакости полова, и ове и претходне године су студенткиње чиниле већину, мада је број студената мушког пола растао брже (за 97% међугодишње, у односу на раст броја студенткиња ромкиња од 64% међугодишње). С обзиром на чињеницу да расте број додељених студентских стипендија и кредита за припаднике ромске заједнице, очекује се наставак позитивног тренда броја уписаних студената, као и оних који завршавају високе школе и факултете.

Примењене мере у оквиру циља 5 у 2016.

Мера 1.5.1. Обезбедити подршку младим Ромима и Ромкињама који са успехом завршавају четворогодишње средње образовање у припремама за упис, каријерном вођењу и даљем школовању.

<u>Активност</u> Организовати обуке за педагошко-психолошке службе у установама средњег васпитања и образовања о специфичним потребама ученика припадника ромске заједнице у каријерном вођењу	У следећем извештајном периоду.		<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
<u>Активност</u> Унапредити Стручно упутство за спровођење уписа у прву годину студијских програма основних и интегрисаних студија на високошколским установама ради повећања квоте од 1% за студије које су од посебног интереса за ромску заједницу.	Програмом афирмативног уписа на високо-школске установе чији оснивач је Република у школ. 2015/16. години уписано је 96 студената (43 М; 53 Ж); У школ. 2016/17. годину применом Програма афирмативног уписа на високо-школске установе чији оснивач је Република години уписано је 175 (87Ж; 85М). Стручно упутство за спровођење уписа у прву годину студијских програма основних и интегрисаних студија на високошколским установама доноси се сваке школске године и прописује коју документацију кандидати/киње прилажу. Упис на ВШУ у оквиру Програма афирмативне мере уписа припадника ромске националне мањине у оквиру квоте до 1% може да оствари студент који је положио пријемни испит. Приликом уписа на више године студија, студенти који су се уписали преко Програма		<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>

	афирмативне акције укључивања Рома у образовни систем у статусу студената који се финансирају из буџета, се не рангирају са осталим студентима већ задржавају буџетски статус ако остваре 36 ЕСПБ у складу са Законом о високом образовању. Факултет је дужан да у свом информационом систему води евиденцију о студентима који су кроз Програм афирмативне мере уписали прву годину студија и остварили право на финансирање из буџета. Студенти који су се уписали преко Програма афирмативне мере у статусу студената који се финансирају из буџета имају право на смештај и исхрану према условима Конкурса за пријем студената високошколских установа у Републици Србији у установе за смештај и исхрану студената који се објављује сваке године и обезбеђује 10% места за кориснике/ице Програма афирмативних мера.		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Активност Унапредити Конкурс за доделу студентских кредита и стипендија студентима ВШУ ради рангирања студената који уписују факултете од интереса за ромску заједницу.	<ul style="list-style-type: none"> У школ. 2015-16. години додељено је 74 студентске стипендије и 42 студентска кредита 65 студената/киња ромске националности је добило могућност коришћења установа студентског стандарда под повољнијим условима, а по основу припадности ромској националној заједници у шк. 2015/2016. години. У школ. 2016-17. години додељено је 93 студентских стипендија и 34 студентска кредита. 	<u>Планиран буџет (2016)</u> <u>Потрошен буџет (2016)</u>	
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Активност Унапредити Конкурс за доделу ученичких и студентских стипендија изузетно надареним ученицима и студентима у делу који се односи на критеријуме за утврђивање редоследа кроз увођење АМ за студенте ромске националности у циљу уписа на докторске академске студије из области које су од приоритета за ромску заједницу	Планирано у народном циклусу извештавања.		<u>Планиран буџет (2016)</u> <u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Циљ 6: Обезбеђивање квалитетног основног и средњег образовања за ромску омладину и одрасле који нису ишли у школу			

Обезбедити квалитетно основно и средње образовање за младе и одрасле из ромске заједнице, који се нису школовали или су прерано напустили образовање, као и разноврсне облике додатне подршке како би им се омогућило да достигну средњошколско образовање и стицање квалификација за рад.

Укупан буџет	
Планиран буџет (2016)	493.455.321,87 РСД
Потрошен буџет (2016)	373.640.634,24 РСД

Индикатори за циљ 6:	Базна (2015)	Прекретна (2016)	Промена
<u>Стопа писмености младих жена:</u> проценат жена старости 15-24 године које умеју да прочитају једноставну кратку изјаву о свакодневном животу или су похађале средњу или високу школу	76,5	80,1	↑
Стопа неписмених у ромској популацији старијих од 10 година	15,1 (9,2 М; 21,1 Ж)		
Процент младих и одраслих из ромске популације који завршавају ОШ и СШ и укључени су у програме за образовање одраслих	60 (40 Ж)		

Достигнуће:

Примењене мере у оквиру циља 6 у 2016.

Мера 1.6.1. Уредити и унапредити основно и средње образовање младих и одраслих који се нису школовали или су напустили школу.

<p><u>Активност</u></p> <p>Обезбедити транзицију деце млађе од 15 година која похађају основне школе за образовање одраслих у основне школе.</p>	<p>У циљу подршке вертикалној и хоризонталној транзицији деце/ученика из осетљивих група, у које убрајамо и децу ромске националности, у пред универзитетском образовању у Републици Србији покренута је процедура израде Водича за транзицију деце у образовању (УНИЦЕФ), а ради се на прикупљању и промовисању примера добре праксе, што раде Струковна удружења. У радном плану Групе за социјалну инклузију МПНТР је пружање подршке транзицији ученика (млађих од 15 година) из школа за образовање одраслих у основне школе. У циљу спречавања неоправданог уписивања деце ромске националности у школе за обарзовање одраслих, овим школама и надлежним школским управама МПНТР послало је допис којим их обавезује да децу укључују уз подршку у редован образовни систем. Један од резултата прошлогодишње кампање је и то да је након септембра 2015. године уписано 1000 деце. У мају 2016. године покренута је нова кампања. Фокус кампање је на упису, али и редовности похађања деце из осетљивих друштвених група.</p>	Планиран буџет (2016)	
		Потрошен буџет (2016)	
		Укупна популација	
	Роми	Ромкиње	
<u>Активност</u>			Планиран буџет (2016)

Оптимизација мреже ОС и СШ које организују програм основног и средњег образовања одраслих како би били доступни Ромима/кињама	У следећем извештајном периоду.		<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
<u>Активност</u> Унапредити стручне капацитете наставног кадра за програме основног и средњег образовања одраслих путем стандардизованих и квалитетних обука.	У циљу повећања доступности и већег обухвата полазника у образовању одраслих, у коме су у највећем броју полазници ромске националности, донети су следећи подзаконски акти: Донет је први Годишњи план образовања одраслих за 2015 („Сл. гласник“, бр. 2/2015 од 9.1.2015.). Извештај о реализацији Годишњег плана образовања одраслих у 2015. години показује велики обухват у основном образовању одраслих (по моделу функционалног основног образовања одраслих), посебно полазника ромске националности. Основно образовање одраслих реализовано је у 73 основне школе на територији 15 школских управа, похађало је 5950 одраслих, који су прекинули своје основно образовање или га из било којих разлога нису никада ни започели, а старији су од 15 година живота. Ванредно средње образовање, је реализовано у 235 средњих школа, на територији 17 школских управа, а похађало је 2952 полазника старијих од 17 година. Преквалификација, доквалификација и специјализација, реализовано је у 191 средњој школи, на територији 11 школских управа, са 8399 полазника. Одлуком Владе РС усвојен је Годишњи план образовања одраслих за 2016. годину („Службени гласник РС, бр. 5/2016 од 5. фебруара 2016. године), у коме је планирана реализација основног образовања одраслих на територији 15 школских управа, у 68 основних школа са 6.421 полазника. Ванредно средње образовање реализује се у 209 средњих школа у 17 школских управа са 4628 полазника старијих од 17 година. По незваничним сазнањима у реализацији основног образовања одраслих, више од 60% полазника су ромске националности од којих су 40% девојчице. Заједничким активностима МПНТР и Министарства правде–Управе за извршење кривичних санкција, договорени су кораци за системско решавање питања образовања штићеника у Казнено поправним заводима и Васпитно поправним домовима, у којима су једним делом и припадници ромске популације.		<u>Планиран буџет (2016)</u> -ФООО : 419.299.548,57 динара - ванредно школовање: 73.875.773,30 дин. - примена правилника ЈПОА: 280.000,00 дин.
			<u>Потрошен буџет (2016)</u> Утрошено за 2016. годину по активностима: -ФООО : 327.192.950,24 динара - ванредно школовање: 46.167.684,00 дин. - примена правилника ЈПОА: 280.000,00 дин.

	<ul style="list-style-type: none"> · У 2015. години реализован је програм Функционалног основног образовања одраслих у казнено поправним заводима у Нишу, Крушевцу и Ваљеву. · У 2016. години реализовано је ФООО и у КПЗ-у Пожаревцу и Сремској Митровици. Сходно одредбама Правилника о мерама и поступку за упис полазника који су завршили програм основног образовања одраслих у средњу школу под повољним условима, ради постизања пуне равноправности („Службени гласник РС, бр. 42/2016 од 22. априла 2016. године), и Одлуком министра о упису ученика у средњу школу за школску 2016/2017. годину, полазницима старијим од 17 година, број бодова који остваре на основу успеха из школе и на основу завршног испита увећава се за 30 одсто од броја бодова који им недостаје до 100 бодова. Уколико ови полазници живе у породици која је корисник новчане социјалне помоћи, број бодова који остваре на основу успеха из школе и на основу завршног испита, увећава се за 35 одсто од броја бодова који им недостаје до 100 бодова. На овај начин и ученицима ромске националности омогућава се лакши упис у жељену средњу школу. · Годишњим планом образовања одраслих за 2016/2017. годину одређене су приоритетне области на основу закључака Извештаја о реализацији Годишњег плана образовања одраслих за 2015/2016. годину. Приоритетне области за 2017. годину су: 1. формално образовање одраслих (основно и средње образовање одраслих); 2. неформално образовање одраслих 3. примена Правилника о ближим условима у погледу програма, кадра, простора, опреме и наставних средстава за стицање статуса јавно признатог организатора активности образовања одраслих („Сл. гласник РС“, бр. 89/2015); 4. признавање претходног учења. · Предато је 128 захтева за акредитацију Јавно признатих организатора обука (ЈПОО). За десет организатора је процедура завршена и добили су решење за акредитацију. 		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација

<u>Активност</u> Уредити улогу андрагошког асистента, организовати обуке и опис његовог посла и обезбедити довољан број андрагошких асистената у свим школама које исказују потребу.	У погледу уређивања педагошке асистенције одржан је иницијални састанак посвећен уређивању питања педагошке асистенције у образовном систему РС. Постојећи прописи, урађене анализе и извештаји о пракси ПА садрже довољно података који су ваљана основа за израду правилника о педагошкој асистенцији. У том смислу посебно је значајна свеобухватна анализа „Међународних политика и пракси у педагошкој асистенцији у региону и свету“, што је продукт зајерничке активности Групе за социјалну инклузију МПНТР и УНИЦЕФ-а у Србији, као допринос контекстуалном оквиру за унапређивање образовне политике и праксе у области педагошке асистенције у Србији и припреми за измене и допуне законске регулативе и доношење подзаконских аката.		<u>Планиран буџет (2016)</u> Средства за андрагошке асистенте су приказана у цифри заједно са наставницима за реализацију ФООО	
	<u>Потрошен буџет (2016)</u> Није било обука. Средства за андрагошке асистенте су приказана у цифри заједно са наставницима за реализацију ФООО	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	Роми	Ромкиње	Укупна популација	
<u>Активност</u> Развити специфичне мере подршке и организацију рада које одговарају женама, посебно младим мајкама, кроз омогућавање чувања деце, бесплатног превоза до школе и рада у ромским насељима.	У следећем извештајном периоду.		<u>Планиран буџет (2016)</u> <u>Потрошен буџет (2016)</u>	
	Роми	Ромкиње	Укупна популација	
	Роми	Ромкиње	Укупна популација	
Особа задужена за извештавање				
Име, презиме	Анамарија Вичек			
Позиција	Државни секретар			
Институција	Министарство просвете, науке и технолошког развоја			
Емаил	anamarija.vicek@mpn.gov.rs			
Телефон	011/3616 – 443			

Запошљавање

Циљ: Подстицање учешћа радно способних припадника ромске националне мањине на формалном тржишту рада

Подстицати укључивање радно способних припадника ромске националне мањине на формално тржиште рада, подизати запошљивост, запошљавање и економско оснаживање, посебно Рома и Ромкиња који припадају категоријама вишеструко теже запошљивих незапослених лица.

Укупан буџет (2016)

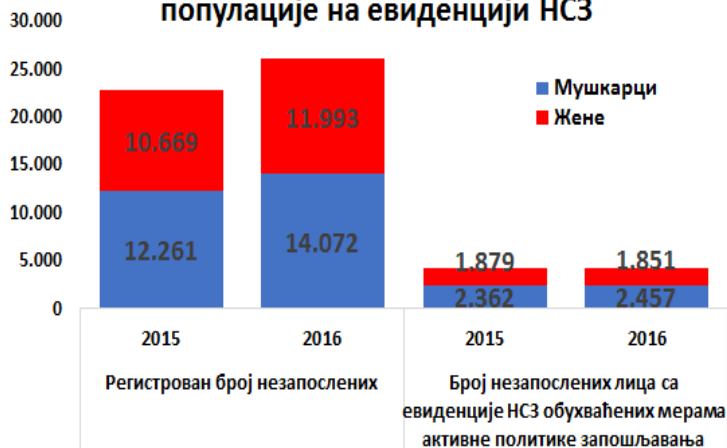
Планиран буџет (2016)

Укупна средства за реализацију мера активне политике запошљавања у 2016. години из буџета РС – 2,8 милијарди динара, док су додатна средства обезбеђена у Буџетском фонду за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања ОСИ у износу од 550 милиона динара. Додатна средства обезбеђена су у буџетима ЈЛС и из ИПА 2012 програмског циклуса.

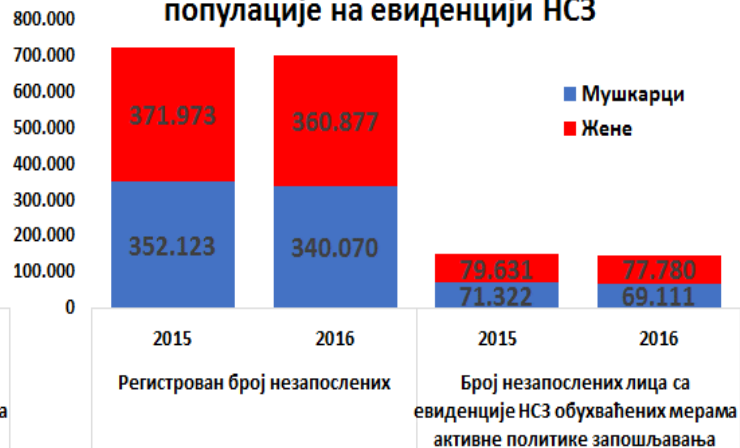
Потрошен буџет (2016)

У 2016. години утрошено је 2.424.035.901,25 динара из буџета РС, као и 411.039.734,11 динара из Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања ОСИ (процена уговорених обавеза из 2016. године, а које ће бити исплаћене у 2017. години износе 331.315.000,00 динара и 90.846.140,00 из Буџетског фонда). Из буџета ЈЛС за суфинансирање програма или мера активне политике запошљавања предвиђених ЛАПЗ издвојена су средства у износу од 289.810.817,60 динара. На активности из пројекта ИПА 2012 до 31.12.2016.године, потрошено је 1,885,430,37 ЕУР.

Број незапослених припадника ромске популације на евиденцији НСЗ

Број незапослених припадника укупне популације на евиденцији НСЗ

Базна (2015)

Роми	Ромкиње	Укупна популација
2.362	1.879	150.953 незапослених лица са евиденције НСЗ, од којих 79.631 жена
Укупно незапослени Роми и Ромкиње са евиденције НСЗ 4.241		

Достигнућа (2016)

Роми	Ромкиње	Укупна популација
2.457	1.851	146.891 незапослених лица са евиденције НСЗ, од којих је 77.780 жена
Укупно незапослени Роми и Ромкиње са евиденције НСЗ 4.308		

**Напомена: Приказан је укупан обухват Рома и Ромкиња мерама активне политике запошљавања у 2016. години.*

Циљ 1: Повећати учешће радно способних Рома и Ромкиња на формалном тржишту рада.			
Повећати учешће радно способних Рома и Ромкиња на формалном тржишту рада.			
Укупан буџет			
Планиран буџет (2016)			
Потрошен буџет (2016)			
Базна (2015)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	12.261	10.669	724.096 незапослених лица на евиденцији НСЗ, од којих су 371.973 жене
	Укупно незапослени Роми и Ромкиње на евиденцији НСЗ 22.930		
	<i>*Напомена: Приказана је регистрована незапосленост Рома и Ромкиња</i>		
Достигнућа (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	14.072	11.993	700.947 незапослених лица на евиденцији НСЗ, од којих је 360.877 жена
	Укупно незапослени Роми и Ромкиње на евиденцији НСЗ 26.065		
Примењене мере у оквиру циља 1 у 2016. години			
Мера 2.1.1 Формирати националне базе података о незапосленим припадницима ромске националне заједнице, без обзира на њихов статус на евиденцији Националне службе за запошљавање. Базу ће креирати Тело задужено за спровођење Стратегије уз стручну логику Републичког завода за статистику и представља део јединствене базе података о спровођењу Стратегије и положају Рома и Ромкиња при органу који управља Стратегијом; подаци ће бити обезбеђивани истраживањем ромске популације са аспекта и запослености и незапослености на годишњем нивоу.	Национална служба за запошљавање води евиденцију о регистрованој незапослености. Број незапослених лица на евиденцији Националне службе за запошљавање на дан 31. децембар 2016. године износио је 700.947 лица, од којих је 360.877 жена (51,48%). Од наведеног броја 26.065 незапослених лица изјаснило се као припадници ромске националне мањине (од којих је 11.993 жена), што представља учешће од 3,72% у укупној регистрованој незапослености.		<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>
		Роми	Ромкиње
	/	/	/
Мера 2.1.2 Развијати и спроводити програме информисања и едукације припадника ромске заједнице (нарочито лица из категорије вишеструко рањивих) о значају и условима пријаве на евиденцију Националне службе за запошљавање, односно правима и обавезама незапослених лица, уз подршку организација цивилног	У складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 38/15, у даљем тексту: Закон) Национална служба за запошљавање (НСЗ) и незапослени утврђују индивидуални план запошљавања најкасније у року од 90 дана након увођења у евиденцију незапосленог, а исти се прилагођава потребама тржишта рада и карактеристикама незапосленог најмање једном у шест месеци. Индивидуални план запошљавања представља основни инструмент у раду са		<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>

друштва која заговарају унапређење положаја Рома и Ромкиња.	незапосленим лицима и основ за укључивање лица у мере активне политике запошљавања. Индивидуалним планом запошљавања се дефинишу занимања у којима ће се лицу посредовати, активности које ће лице предузети и мере у које ће се укључити ради запошљавања или повећања запошљивости. Истовремено, током разговора са саветником за запошљавање незапослена лица информишу се о правима и обавезама, у складу са Законом.		Имајући у виду да наведену активност реализују запослени у НСЗ у склопу редовних послова, није могуће исказати планирана односно утрошена средства сем кумулатив износа опредељеног за зараде запослених у НСЗ.
	Током 2016. године утврђена су 801.583 индивидуална плана запошљавања (укључујући и ревизије), што представља реализацију од 126,42% од планираног броја, од тога Роми - 28.357 индивидуалних планова запошљавања (12.672 Ромкиње). Током 2016. године обављена су 958.639 индивидуална разговора, од којих 37.996 (18.750 Ромкиње) са припадницима ромске националне мањине. Такође, у склопу рада мобилних тимова који су формиран за подручје 20 општина, а чији је обавезни члан представник НСЗ, информисан је значајан број Рома и Ромкиња о правима и обавезама, у складу са Законом.		
	<u>Роми</u> ИПЗ – 15.685 Индивидуални разговори – 19.246	<u>Ромкиње</u> ИПЗ – 12.672 Индивидуални разговори – 18.750	<u>Укупна популација</u> 801.583 – ИПЗ 958.639 – индивидуални разговори
<u>Мера 2.1.3</u> Повећати обухват незапослених Рома и Ромкиња обукама из система активног тражења посла.	У складу са Националним акционим планом запошљавања за 2016. годину („Службени гласник РС“, број 82/2015), систем активног тражења посла обухвата: обуку за активно тражење посла, тренинг самоефикасности, радионицу за превладавање стреса услед губитка посла, клуб за тражење посла, сајмове запошљавања и обуку за развој предузетништва. Наведене обуке организује НСЗ, односно реализују запослени саветници за запошљавање НСЗ.		<u>Планиран буџет (2016)</u> У оквиру укупно опредељених средстава за реализацију мера АПЗ у буџету РС за 2016. годину износ од 3.000.000,00 динара алоциран је за реализацију мера из система активног тражења посла.
			<u>Потрошен буџет (2016)</u> 1.258.371,34 динара
	<u>Роми</u> 1.804	<u>Ромкиње</u> 1.333	<u>Укупна популација</u> 124.223 незапослених лица на евиденцији НСЗ, од којих је 66.161 жена
Укупно незапослени Роми и Ромкиње на евиденцији НСЗ у обукама из система активног тражења посла - 3.137			

<p><u>Мера 2.1.4</u> Унапредити процедуре Националне службе за запошљавање којима се регулише рад саветника за запошљавање са теже запошљивим категоријама незапослених лица.</p>	<p>Усвојене су измене и допуне Правилника о критеријумима, начину и другим питањима од значаја за спровођење мера активне политике запошљавања (<i>"Службени гласник РС", бр. 102/2015 и 5/2017</i>). Запослени у НСЗ, у складу са потребама рада, а у циљу унапређења квалитета услуга које се пружају незапосленим лицима и послодавцима, спроводе континуиране активности унапређења интерних процедура рада. Центар за заштиту жртава трговине људима је потписао Меморандум о сарадњи са Националном службом за запошљавање којим је регулисано поступање саветника за запошљавање када се ради о жртвама трговине људима. Дефинисане су процедуре и поступци који гарантују заштиту података о личности и поступање са жртвама трговине људима у оквиру групе теже запошљивих категорија незапослених лица.</p>	<p><u>Планиран буџет (2016)</u></p>
		<p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p> <p>Имајући у виду да наведену активност реализују запослени у НСЗ у склопу редовних послова, није могуће исказати планирана односно утрошена средства сем кумулатив износа опредељеног за зараде запослених у НСЗ</p>
		<p>Роми</p> <p>/</p>
<p><u>Мера 2.1.5</u> Повећати обухват незапослених Рома и Ромкиња методама и техникама раног профилисања и интензивнијег рада са лицима која активно траже посао, а којима су потребне додатна помоћ и подршка кроз посредовање и укључивање у мере активне политике запошљавања.</p>	<p>У склопу процеса сертификације саветника за запошљавање у НСЗ (који треба да се реализује до краја 2017. године), а у оквиру пројекта Светске банке <i>"Competitiveness and Jobs"</i>, унапредиће се методе и технике стручног саветодавног рада са незапосленим лицима, као основе за процену ризика и утврђивања индивидуалног плана запошљавања на основу којих се врши укључивање незапослених лица у мере активне политике запошљавања. Основ за реализацију наведеног представља Акциони план за унапређење услуга које се пружају послодавцима и незапосленим лицима који је усвојен од стране НСЗ и одобрен од стране Светске банке. Сходно наведеном, први резултати очекују се крајем 2018. године.</p>	<p><u>Планиран буџет (2016)</u></p>
		<p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p>
		<p>Роми</p> <p>/</p>
<p><u>Мера 2.1.6</u> Организовати семинаре и обуке за сензибилизацију саветника за запошљавање Националне службе за запошљавање за рад са теже запошљивим категоријама незапослених лица; семинари и обуке би били у оквиру програма стручног оспособљавања и</p>	<p>Током 2015. године, а у оквиру пројекта <i>"Јачање социјалне кохезије на тржишту рада кроз подршку маргинализованим и рањивим групама"</i> који је финансиран од стране Европске Уније, а спроводи га Пројектно-оперативни центар Уједињених нација у Србији (УНОПС) у партнерству са, између осталих, и Канцеларијом високог комесара за људска права Уједињених нација (ОХЦХР), организована је обука <i>"Спречавање</i></p>	<p><u>Планиран буџет (2016)</u></p>
		<p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p>

<p>усавршавања запослених у Националној служби за запошљавање ради повећања делотворности и квалитета пружених услуга.</p>	<p><i>дискриминације у запошљавању Рома</i>". Обука је изведена од стране УНОПС у партнерству са ОХЦХР. Обуку је похађало 36 запослених на пословима саветника за запошљавање.</p> <p>Током 2016. године за 15 запослених у НСЗ реализован је тренинг тренера <i>"Спречавање дискриминације у запошљавању осетљивих нарочито теже запошљивих категорија незапослених лица"</i>. Такође, 5 запослених у НСЗ похађало је и екстерну обуку на тему <i>"Економско оснаживање Ромкиња: Унапређивање капацитета за запошљавање и самозапошљавање"</i>. Напомиње се да је партиципација запослених у НСЗ у обукама које имају за циљ стицање додатних знања, вештина и компетенција за рад са категоријама теже запошљивих лица условљена расположивости/доступности обука и квалитетом програма.</p>		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	/	/	/
<p><u>Мера 2.1.7</u> Укључивати агенције за запошљавање у активности едукације и јачања капацитета у раду са теже запошљивим категоријама незапослених лица ради повећања броја Рома и Ромкиња који запослење траже и посредством агенција за запошљавање.</p>	<p>Током 2016. године нису реализоване активности у вези са укључивањем агенција за запошљавање у активности едукације и јачања капацитета у раду са теже запошљивим категоријама незапослених лица ради повећања броја Рома и Ромкиња који запослење траже и посредством агенција за запошљавање.</p>		<p><u>Планиран буџет (2016)</u></p>
			<p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
/	/	/	

Циљ 2: Превенција и смањење дискриминације Рома и Ромкиња на тржишту рада.			
Превенција и смањење дискриминације Рома и Ромкиња на тржишту рада.			
Укупан буџет			
Планиран буџет (2016)			
Потрошен буџет (2016)			
Базна (2015)			
Достигнућа (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере у оквиру циља 2 у 2016. години			
<p><u>Мера 2.2.1</u> Обезбедити ефикасну примену Закона о забрани дискриминације у односу на</p>			<p><u>Планиран буџет (2016)</u></p>
			<p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p>

област приступа тржишту рада, запошљавања и права по основу рада, коју примарно прати континуирано јачање капацитета Повереника за заштиту равноправности.	Роми	Ромкиње	Укупна популација
<u>Мера 2.2.2</u> Креирати јасне и мерљиве индикаторе за препознавање дискриминације у областима приступа тржишту рада, запошљавања и права по основу рада.			<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
<u>Мера 2.2.3</u> Развијати систем пружања бесплатне правне помоћи.			<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
<u>Мера 2.2.4</u> Организовати семинаре и обуке о забрани дискриминације у односу на област приступа тржишту рада, запошљавања и права по основу рада запослених у релевантним институцијама на националном и локалном нивоу, као и удружења послодаваца.	Имајући у виду да се нормативни оквир политике запошљавања заснива на начелу забране дискриминације, у склопу промотивних активности НСЗ, посебно актива који имају за циљ информисање о конкретним програмима и мерама АПЗ чија се реализација очекује/које су у току, посебна пажња усмерава се на информисање послодаваца о положају категорија теже запошљивих лица на тржишту рада и значаја благовремене и ефикасне интеграције или реинтеграције ових категорија на тржиште рада, уз примену метода афирмативне акције и забране дискриминације.		<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	/	/	/
<u>Мера 2.2.5</u> Едуковати и јачати капацитете организација цивилног друштва које заговарају унапређење положаја Рома и Ромкиња у области забране дискриминације у односу на област приступа тржишту рада, запошљавања и права по основу рада.			<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
<u>Мера 2.2.6</u>			<u>Планиран буџет (2016)</u>

Подизати свест друштва (и ромске заједнице) о значају забране дискриминације и механизмима заштите од дискриминације, у сарадњи са ромским организацијама цивилног друштва.			<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	/	/	/
<u>Мера 2.2.7</u> Промовисати примере позитивне праксе у запошљавању Рома и Ромкиња као начине отклањања предрасуда и стереотипа.	Дана 19. маја 2016. године НСЗ и Амбасада Републике Аустрије у РС организовале су Регионалну конференцију „Запошљавање теже запошљивих група“, са циљем промоције, размене искустава и примера добре праксе у реализацији активности усмерених ка благовременој и квалитетној интеграцији или реинтеграцији теже запошљивих лица на тржиште рада.		<u>Планиран буџет (2016)</u>
	Дана 13. априла 2016. године одржана је тематска презентација резултата компоненте 6 пројекта „Овде смо заједно – Европска подршка за инклузију Рома“ финансираног из ИПА 2012 програмског циклуса, која се односи на подстицање запошљавања Рома и Ромкиња.		<u>Потрошен буџет (2016)</u> Имајући у виду да се ради о промотивним активностима финансираним из донаторских средстава, не располажемо информацијом о износу утрошених средстава.
	Такође, дана 31. маја 2016. године, Мисија ОЕБС у РС, у сарадњи са МРЗБСП и Тимом за социјално укључивање и смањење сиромаштва организовала је Конференцију о најбољим праксама у запошљавању Рома и Ромкиња, током које су представљени резултати и примери добре праксе компоненте 6 пројекта „Овде смо заједно – Европска подршка за инклузију Рома“.		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
/	/	/	

Циљ 3: Повећати конкурентност припадника ромске националне мањине на тржишту рада.

Повећати конкурентност припадника ромске националне мањине на тржишту рада.

Укупан буџет

Планиран буџет (2016)

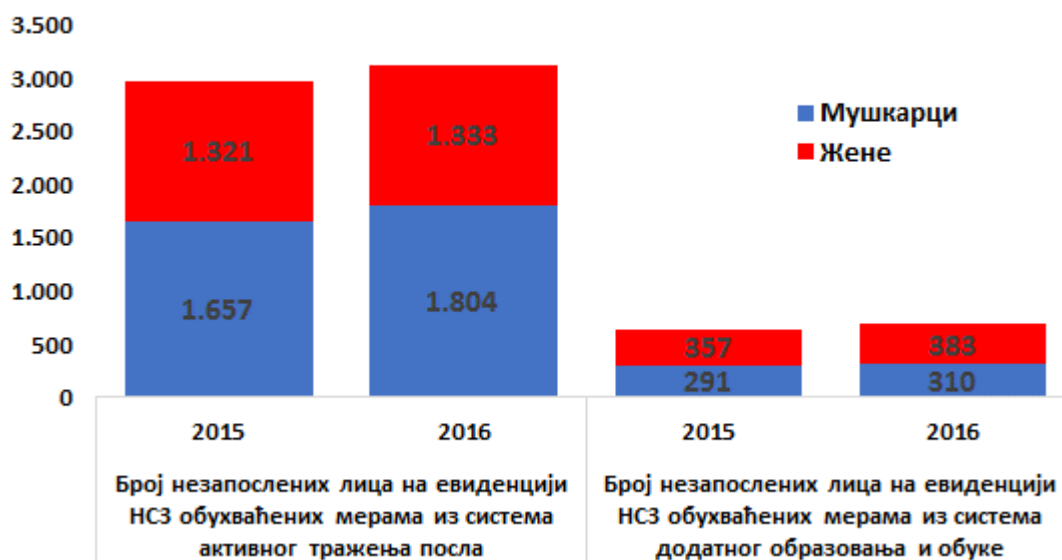
У оквиру укупно опредељених средстава за реализацију мера активне политике запошљавања у буџету РС за 2016. годину, износ од 949 милиона динара алоциран је за реализацију додатног образовања и обуке, док је за мере и активности професионалне рехабилитације ОСИ у Буџетском фонду за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања ОСИ алоциран износ од 46.740.000,00 динара. Такође, износ од 3 милиона динара опредељен је за реализацију мера из система активног тражења посла. Додатна средства обезбеђена су у буџетима ЈЛС и из ИПА 2012 програмског циклуса.

Потрошен буџет (2016)

У 2016. години за ДОО утрошена су средства у износу од 650.140.288,07 динара из буџета РС, као и 17.362.874,23 динара из Буџетског фонда за професионалну

рехабилитацију и подстицање запошљавања ОСИ. За реализацију мера активног тражења посла утрошена су средства у износу од 1.258.371,34 динара за мере и активности професионалне рехабилитације ОСИ.
Буџетом пројекта ИПА 2012 нису издвојени ОСИ као посебна циљна група (финансирају се незапослени који припадају угроженим групама).

Број незапослених припадника ромске популације на евиденцији НСЗ

Број незапослених припадника укупне популације на евиденцији НСЗ

Базна (2015)

Роми

Ромкиње

Укупна популација

291

357

8.013 незапослених лица

1.657

1.321

са евиденције НСЗ, од којих 5.013 жена у ДОО

Укупан број незапослених Рома и Ромкиња са евиденције НСЗ у мерама ДОО – 648

125.163

	Укупан број незапослених Рома и Ромкиња са евиденције НСЗ у мерама из система активног тражења посла – 2.978		незапослених лица на евиденцији НСЗ, од којих је 66.766 жена у мерама из система активног тражења посла
	<i>*Напомена: Приказан је обухват незапослених Рома и Ромкиња на евиденцији НСЗ мерама из система додатног образовања и обуке и система активног тражења посла</i>		
Достигнућа (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	310 1.804	383 1.333	7.986 незапослених лица са евиденције НСЗ, од којих 5.025 жена
	Укупан број незапослених Рома и Ромкиња са евиденције НСЗ у мерама ДОО – 693		124.223 незапослених лица на евиденцији НСЗ, од којих је 66.161 жена
	Укупан број незапослених Рома и Ромкиња у мерама из система активног тражења посла – 3.137		
	<i>*Напомена: Приказан је обухват незапослених Рома и Ромкиња на евиденцији НСЗ мерама из система додатног образовања и обуке и система активног тражења посла</i>		
Примењене мере у оквиру циља 3 у 2016. години			
<u>Мера 2.3.1</u> Кроз сарадњу институција из система социјалне заштите и образовања креирати и спроводити активности интегрисаног пружања услуга ради превенције раног напуштања школовања, односно подршке стицању виших нивоа квалификација.			<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
/	/	/	/
<u>Мера 2.3.2</u> Активно промовисати и развијати политике и мере које имају за циљ повећавање запошљивости лица ромске националности, са посебним фокусом на категорије вишеструко рањивих лица.	Имајући у виду да је очување и унапређење конкурентске позиције на међународном тржишту капитала, условљено стварањем стабилног и одрживог савременог тржишта рада које карактерише квалитетан људски капитал, и током 2016. године у фокусу политике запошљавања налазили су се, са једне стране, послодавци који припадају приватном сектору, а са друге, незапослена лица, међу којима је приоритет био на категоријама теже запошљивих, односно на оним тражиоцима запослења којима је потребно пружити додатну системску помоћ и подршку у процесу интеграције или реинтеграције у свет рада. Кроз реализацију програма и мера активне политике запошљавања унапређена је запошљивост незапослених лица, односно подржано је континуирано улагање у знања, вештине и компетенције, пружена је подршка у стицању првог радног искуства и упознавању		<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u> Активности су реализоване у склопу редовних послова и радних задатака, односно промотивних активности МРЗБСП и НСЗ.

<p>са реалним светом рада, подстицано је обучавање оних који сходно свом стеченом образовању нису конкурентни на тржишту рада и додатно су образована незапослена лица за обављање конкретних радних задатака за којима постоји исказана потреба од стране пословног сектора. Мерама афирмативне акције, односно подстицањем укључивања посебно осетљивих група и лица у стању социјалне потребе у програме радног ангажовања и запошљавања, пружена је подршка обезбеђивању једнаког приступа и могућности за остваривање радно-социјалне интеграције оних лица којима је отежан приступ и останак на тржишту рада, што је један од предуслова остваривања пуне социјалне партиципације и вид борбе против сиромаштва и социјалне депривације.</p> <p>Сходно наведеном, представници МРЗБСП и НСЗ су, током учешћа у бројним конференцијама семинарима, округлим столовима..., промовисали мере активне политике запошљавања које у свом фокусу имају категорије теже запошљивих лица (укључујући и Роме).</p> <p>У делу развоја политика и мера које имају за циљ повећавање запошљивости лица ромске националности, са посебним фокусом на категорије вишеструко рањивих лица, указује се да ова категорија незапослених лица има приоритет приликом укључивања у програме и мере активне политике запошљавања. Националним акционим планом запошљавања (који се доноси на годишњем нивоу) утврђују се конкретни програми и мере активне политике запошљавања који ће се у предметној години реализовати, а на основу карактеристика стања и трендова на тржишту рада, карактеристика регистроване незапосленоти, утврђених потреба послодаваца и резултата спроведених мера активне политике запошљавања.</p>		
Роми	Ромкиње	Укупна популација
310	383	7.986 незапослених лица са евиденције НСЗ, од којих 5.025 жена
1.804	1.333	124.223 незапослених лица на евиденцији НСЗ, од којих је 66.161 жена
Укупан број незапослених Рома и Ромкиња са евиденције НСЗ у мерама ДОО – 693		
Укупан број незапапослних Рома и Ромкиња у мерама из система активног тражења посла – 3.137		
*Напомена: Приказан је обухват незапослених Рома и Ромкиња на евиденцији НСЗ мерама из система додатног образовања и обуке и система активног тражења посла		

<p><u>Мера 2.3.3</u> Укључити већи број незапослених лица ромске националности у програме функционалног и додатног образовања и обуке ради стицања додатних знања, вештина и компетенција ради конкурентнијег иступања на тржишту рада.</p>	<p>Годишњи програм додатног образовања и обуке (ГПДОО) којим су утврђени програми и мере додатног образовања и обуке који ће се реализовати у предметној години чини саставни део Националног акционог плана запошљавања. Реализација ГПДОО подразумева спровођење појединачних активности, односно програма и мера којима се стичу нова знања, вештине и радно искуство, у циљу стварања могућности за запошљавање и samozapošljavanje. ГПДОО заснива се на анализи потреба тржишта рада, односно потреба послодавца у погледу потребних знања и вештина неопходних за обављање конкретних послова, утврђених у контактима са послодавцима.</p> <p>ГПДОО за 2016. годину обухватао је следеће програме: Програм стручне праксе –стицање практичних знања и вештина за самосталан рад у струци за које је стечено одговарајуће образовање-квалификација, без заснивања радног односа. Програм стручне праксе реализује се код послодавца који припада приватном сектору, док се највише до 30% укупно укључених лица у овај програм може ангажовати у јавном сектору и то искључиво у области здравства, образовања и социјалне заштите.</p> <p>Програм стручне праксе подразумева:</p> <p>А) стручно оспособљавање незапослених лица за самосталан рад у струци и стицање услова за полагање стручног испита у складу са општим односно посебним законом. Програм је намењен незапосленим лицима без радног искуства у струци са најмање средњим образовањем.</p> <p>Трајње програма утврђено је општим односно посебним законом, а НСЗ финансира програм најдуже до 12 месеци. Б) стицање посебних практичних знања и вештина незапосленог за рад у струци. Програм је намењен незапосленим лицима без радног искуства у струци са најмање средњим образовањем. Трајање програма је 6 месеци, без обзира на степен образовања.</p> <p><u>У 2016. години у програм је укључено 8 Рома (3 Ромкиње).</u></p> <p>Програм стицања практичних знања – подразумева стицање практичних знања и вештина кроз обављање конкретних послова заснивањем радног односа код послодавца који припада приватном сектору. Програм је намењен лицима без завршене средње школе, односно без квалификација, лицима без квалификација која су завршила кратку обуку или функционално основно образовање одраслих, без обзира на године</p>	<p><u>Планиран буџет (2016)</u> У оквиру укупно одређених средстава за реализацију мера активне политике запошљавања у буџету РС за 2016. годину, износ од 949 милиона динара алоциран је за реализацију додатног образовања и обуке, док је за мере и активности професионалне рехабилитације ОСИ у Буџетском фонду за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања ОСИ алоциран износ од 46.740.000,00 динара. Додатна средства обезбеђена су у буџетима ЈЛС и из ИПА 2012 програмског циклуса.</p> <p><u>Потрошен буџет (2016)</u> У 2016. години утрошена су средства у износу од 650.140.288,07 динара из буџета РС, као и 17.362.874,23 за мере и активности професионалне рехабилитације ОСИ</p> <p>Буџетом пројекта ИПА 2012 нису издвојени ОСИ као посебна циљна група (финансирају се незапослени који припадају угроженим групама).</p>
---	---	---

	<p>живота. Приоритет приликом укључивања имају незапослена лица из категорије вишкова запослених и корисника новчане социјалне помоћи. Послодавац заснива радни однос са незапосленим лицем и остварује право на накнаду трошкова зараде за укључена лица у трајању од 6 месеци.</p> <p>Послодавац има обавезу да задржи лице у радном односу још 6 месеци након завршетка програма.</p> <p><u>У 2016. години у програм је укључено 4 Рома (1 Ромкиња).</u></p> <p>Обуке за тржиште рада - стицање стручних додатних знања и вештина у складу са потребама тржишта рада и послодаваца са посебним акцентом на стицање и когнитивних и социјалних вештина односно трансверзалних и генеричких вештина, које подразумевају решавање проблема и аналитичке способности, вештине комуникације и тимског рада, руковођење сопственим задацима, језичке способности и познавање рада са дигиталном технологијом, осећај за иницијативу и предузетништво.</p> <p><u>У 2016. години у програм је укључено 6 Рома (4 Ромкиње).</u></p> <p>Обуке на захтев послодавца - стицање додатних знања и вештина потребних за обављање послова на конкретном радном месту, на захтев послодавца који припада приватном сектору, уколико на евиденцији незапослених НСЗ нема лица са потребним знањима и вештинама. Обавеза послодавца је да заснује радни однос на неодређено време са лицем које заврши обуку. (уз могућност да, на основу поднетог образложеног захтева, са лицем заснује радни однос и за време трајања обуке). Овај програм може да се реализује истовремено са субвенцијом за запошљавање незапослених из категорије теже запошљивих, под истим условима под којима се та субвенција остварује без програма обуке на захтев послодавца.</p> <p><u>У 2016. години у програм је укључено 13 Рома (7 Ромкиња).</u></p> <p>Функционално основно образовање одраслих - стицање основног образовања и компетенције за обављање једноставних послова. Програм је намењен незапосленим лицима без основног образовања.</p> <p><u>У 2016. години у програм је укључен 661 Ром (368 Ромкиња).</u></p>	
--	--	--

	<p>Признавање претходног учења није реализован с обзиром да од стране министарства надлежног за послове образовања нису донети сви акти за реализацију наведеног програма.</p> <p>У програм Приправника који се финансира из ИПА 2012 програмског циклуса у 2016. години укључен је 1 Ром.</p> <p>Сходно наведеним подацима, неповољна образовна структура регистроване незапослености Рома и Ромкиња (Роми и Ромкиње без квалификација, односно са ниским нивоом квалификација чине близу 90%) представља значајно отежавајући фактор њиховог укључивања у програме додатног образовања и обуке (имајући у виду услове за укључивање незапослених лица) и конкурентног иступања на тржишту.</p>										
	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="475 1081 817 1115">Роми</td> <td data-bbox="817 1081 1204 1115">Ромкиње</td> <td data-bbox="1209 1081 1551 1115">Укупна популација</td> </tr> <tr> <td data-bbox="475 1115 817 1149">310</td> <td data-bbox="817 1115 1204 1149">383</td> <td data-bbox="1209 1081 1551 1149">7.986 незапослених лица са евиденције НСЗ, од којих 5.025 жена</td> </tr> <tr> <td colspan="2" data-bbox="475 1149 1204 1227">Укупан број незапослених Рома и Ромкиња са евиденције НСЗ у мерама ДОО - 693</td> <td data-bbox="1209 1081 1551 1227"></td> </tr> </table>	Роми	Ромкиње	Укупна популација	310	383	7.986 незапослених лица са евиденције НСЗ, од којих 5.025 жена	Укупан број незапослених Рома и Ромкиња са евиденције НСЗ у мерама ДОО - 693			
Роми	Ромкиње	Укупна популација									
310	383	7.986 незапослених лица са евиденције НСЗ, од којих 5.025 жена									
Укупан број незапослених Рома и Ромкиња са евиденције НСЗ у мерама ДОО - 693											
	<p><i>*Напомена: Приказан је обухват незапослених Рома и Ромкиња на евиденцији НСЗ мерама из система додатног образовања и обуке</i></p>										
<p>Мера 2.3.4 Промовисати примере добре праксе у запошљавању Рома и Ромкиња, посебно високообразованих.</p>	<p>Дана 19. маја 2016. године НСЗ и Амбасада Републике Аустрије у РС организовале су Регионалну конференцију „Запошљавање теже запошљивих група“, са циљем промоције, размене искустава и примера добре праксе у реализацији активности усмерених ка благовременој и квалитетној интеграцији или реинтеграцији теже запошљивих лица на тржиште рада.</p> <p>Дана 13. априла 2016. године одржана је тематска презентација резултата компоненте 6 пројекта „Овде смо заједно – Европска подршка за инклузију Рома“ финансираног из ИПА 2012 програмског циклуса, која се односи на подстицање запошљавања Рома и Ромкиња.</p> <p>Такође, дана 31. маја 2016. године, Мисија ОЕБС у РС, у сарадњи са МРЗБСП и Тимом за социјално укључивање и смањење сиромаштва организовала је Конференцију о најбољим праксама у запошљавању Рома и Ромкиња, током које су представљени резултати и примери добре праксе компоненте 6 пројекта „Овде смо заједно – Европска подршка за инклузију Рома“.</p>	<p><u>Планиран буџет (2016)</u></p> <hr/> <p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p> <p>Имајући у виду да се ради о промотивним активностима финансираним из донаторских средстава, не располажемо информацијом о износу утрошених средстава.</p>									
	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="475 1944 817 1977">Роми</td> <td data-bbox="817 1944 1204 1977">Ромкиње</td> <td data-bbox="1209 1944 1551 1977">Укупна популација</td> </tr> <tr> <td data-bbox="475 1977 817 2011">/</td> <td data-bbox="817 1977 1204 2011">/</td> <td data-bbox="1209 1977 1551 2011">/</td> </tr> </table>	Роми	Ромкиње	Укупна популација	/	/	/				
Роми	Ромкиње	Укупна популација									
/	/	/									
<p>Циљ 4: Подстицати запошљавање и економско оснаживање Рома и Ромкиња са посебним фокусом на категорије вишеструко рањивих</p>											

Подстицати запошљавање и економско оснаживање Рома и Ромкиња са посебним фокусом на категорије вишеструко рањивих			
Укупан буџет			
Планиран буџет (2016)	Укупна средства за реализацију мера активне политике запошљавања у 2016. години из буџета РС – 2,8 милијарди динара, док су додатна средства обезбеђена у Буџетском фонду за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања ОСИ у износу од 550 милиона динара. Додатна средства обезбеђена су у буџетима ЈЛС и из ИПА 2012 програмског циклуса.		
Потрошен буџет (2016)	У 2016. години утрошено је 2.424.035.901,25 динара из буџета РС, као и 411.039.734,11 динара из Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања ОСИ (процена уговорених обавеза из 2016. године, а које ће бити исплаћене у 2017. години износе 331.315.000,00 динара и 90.846.140,00 из Буџетског фонда). Из буџета ЈЛС за суфинансирање програма или мера активне политике запошљавања предвиђених ЛАПЗ издвојена су средства у износу од 289.810.817,60 динара. Буџетом пројекта ИПА 2012 нису издвојени ОСИ као посебна циљна група (финансирају се незапослени који припадају угроженим групама).		
Базна (2015)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	2.362	1.879	150.953 незапослених лица са евиденције НСЗ, од којих 79.631 жене
	Укупан број незапослених Рома и Ромкиња са евиденције НСЗ у програмима – 4.241		
	<i>*Напомена: Приказан је обухват незапослених Рома и Ромкиња са евиденције НСЗ свим програмима и мерама активне политике запошљавања.</i>		
Достигнућа (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	2.457	1.851	146.891 незапослена лица са евиденције НСЗ, од којих 77.780 жена
	Укупан број незапослених Рома и Ромкиња са евиденције НСЗ у програмима – 4.308		
	<i>*Напомена: Приказан је обухват незапослених Рома и Ромкиња са евиденције НСЗ свим програмима и мерама активне политике запошљавања.</i>		
Примењене мере у оквиру циља 4 у 2016. години			
<u>Мера 2.4.1</u> Развијати и спроводити афирмативне мере финансијске и нефинансијске подршке са циљем подршке запошљавању и економском оснаживању пословних активности Рома и Ромкиња.	У оквиру система активне политике запошљавања мере финансијске природе усмерене ка подстицању запошљавања су програм субвенције за запошљавање, програм samozapoшљавања, програми субвенција из система професионалне рехабилитације и запошљавања особа са инвалидитетом и програм јавних радова (с обзиром да подразумева радно ангажовање незапослених лица). Мере/услуге нефинансијске природе које су у функцији конкретног запошљавања незапослених лица (укључујући и Роме и Ромкиње) а које спроводе запослени у НСЗ су посредовање у запошљавању, селекција по пријављеној потреби за запошљавањем, програм менторинга и специјалистичких обука.		<u>Планиран буџет (2016)</u> У оквиру укупно опредељених средстава за реализацију мера активне политике запошљавања у буџету РС за 2016. годину, износ од 1.168.000.000,00 динара алоциран је за реализацију програма запошљавања, док је за подстицање запошљавања ОСИ у Буџетском фонду за професионалну

		<p>реhabилитацију и подстицање запошљавања ОСИ алоциран износ од 477.140.000,00 динара. Додатна средства обезбеђена су у буџетима ЈЛС и из ИПА 2012 програмског циклуса.</p>
		<p>Потрошен буџет (2016) У 2016. години утрошена су средства у износу од 1.144.695.916,92 динара из буџета РС, као и 384.575.548,37 динара из Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања ОСИ. По основу Споразума о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма и мера активне политике запошљавања, на основу којих је реализовано суфинансирање програма и мера активне политике запошљавања опредељено је од стране локалних самоуправа 289.810.817,60 динара, а из буџета Републике Србије 270.648.395,52 динара. Додатна средства у износу од 431.463.531,64 динара опредељена су од стране ЈЛС и утрошена за реализацију локалних акционих планова</p>

		запошљавања уз техничку подршку.
		Буџетом пројекта ИПА 2012 нису издвојени ОСИ као посебна циљна група (финансирају се незапослени који припадају угроженим групама).
	Роми	Укупна популација
	/	/
<p><u>Мера 2.4.2</u> Развијати одрживе програме финансијске подршке послодавцима у приватном сектору за запошљавање Рома и Ромкиња.</p>	<p>У складу са Националним акционим планом запошљавања за 2016. годину, током 2016. године од стране НСЗ реализовани су програми подстицања запошљавања незапослених лица код послодаваца који припадају приватном сектору реализацијом следећих програма:</p> <p>Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих - послодавци који припадају приватном сектору, првенствено мала и средња предузећа, могли су за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих остварити субвенцију за запошљавање на новоотвореним радним местима. Незапослена лица из категорије теже запошљивих, на које се ова субвенција примењивала у 2016. години су: млади до 30 година старости, старији од 50 година, вишкови запослених, Роми, особе са инвалидитетом; радно способни корисници новчане социјалне помоћи.</p> <p>Висина субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих условљена је степеном развијености ЈЛС и кретала се у распону од 150.000,00-200.000,00-250.000,00 динара. У случају запошљавања особа са инвалидитетом и радно способних корисника новчане социјалне помоћи износи су увећани за 20% респективно.</p> <p>Подстицаји за запошљавање корисника новчане социјалне помоћи - има карактер субвенције за запошљавање и циљ мере је активација незапослених лица пријављених на евиденцију НСЗ која су корисници новчане социјалне помоћи ради подстицања радно-социјалне интеграције и смањења зависности од давања из система социјалне заштите. Мера се састојала из дванеаестомесечне субвенције дела зараде запослених корисника новчане социјалне помоћи у износу од 15.000,00 динара на месечном нивоу.</p>	<p>Наведено у претходној мери</p> <p>Наведено у претходној мери</p>

	<p>Послодавац – који припада приватном сектору - у обавези је био да лице задржи у радном односу још 6 месеци по завршетку мере.</p> <p>Субвенција зараде за особе са инвалидитетом без радног искуства (мера у складу са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом) - послодавац који на неодређено време запосли особу са инвалидитетом без радног искуства, има право на субвенцију зараде за ту особу у трајању од 12 месеци. Субвенција зараде се одобрава у висини до 75% укупних трошкова зараде са припадајућим доприносима за обавезно социјално осигурање, али не више од износа минималне зараде утврђене у складу са прописима о раду, а остварује се према прописима о државној помоћи за запошљавање особа са инвалидитетом и другим прописима о државној помоћи који су потребни за примену прописа о државној помоћи за запошљавање особа са инвалидитетом.</p> <p>Мере подршке за особе са инвалидитетом које се запошљавају под посебним условима рада (прилагођавање радног места и радна асистенција)</p>		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	304	109	11.088 незапослених лица са евиденције НСЗ, од којих 5.031 жена
	Укупан број незапослених Рома и Ромкиња са евиденције НСЗ у програмима - 413		
	<i>*Напомена: Приказан је обухват незапослених Рома и Ромкиња са евиденције НСЗ програмом субвенција за запошљавање (без субвенције за самозапошљавање) и програмом јавних радова.</i>		
<p><u>Мера 2.4.3</u> Подстицати развој ромског предузетништва и реализацију посебних јавних позива за доделу средстава за самозапошљавање Рома и Ромкиња, у складу са расположивим средствима за мере активне политике запошљавања.</p>	<p>Подршка самозапошљавању подразумева пружање стручне помоћи, обуку из области предузетништва и субвенцију за самозапошљавање.</p> <p>Средства за самозапошљавање у 2016. години одобравана су у виду субвенције, у једнократном износу од 180.000,00 динара по кориснику, осим у случају самозапошљавања особа са инвалидитетом када се субвенција одобрава у једнократном износу од 200.000,00 динара по кориснику, ради оснивања радње, задруге, или другог облика предузетништва, од стране незапосленог или удруживањем више незапослених, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос. Стручну помоћ у циљу подстицања самозапошљавања незапослени је имао могућност да оствари кроз информативне и саветодавне услуге у пословним центрима НСЗ и обуке из предузетништва, а подршка предузетницима у првим</p>		<p><u>Планиран буџет (2016)</u></p> <p>У оквиру укупно одређених средстава за реализацију мера активне политике запошљавања у буџету РС за 2016. годину, износ од 1.168.000.000,00 динара алоциран је за реализацију програма запошљавања, док је за подстицање запошљавања ОСИ у Буџетском фонду за професионалну</p>

	<p>годинама пословања је реализована кроз менторинг програм и специјалистичке обуке.</p> <p>Посебан јавни позив за доделу субвенције за самозапошљавање незапосленим припадницима ромске националне мањине објављен је од стране НСЗ дана 17. фебруара 2016. године.</p>	<p>рехабилитацију и подстицање запошљавања ОСИ алоциран износ од 477.140.000,00 динара.</p> <p>Додатна средства обезбеђена су у буџетима ЈЛС и из ИПА 2012 програмског циклуса.</p> <p>Потрошен буџет (2016) 11.700.000,00 динара</p>				
	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="472 750 818 801">Роми</td> <td data-bbox="818 750 1209 801">Ромкиње</td> </tr> <tr> <td data-bbox="472 801 818 869">39</td> <td data-bbox="818 801 1209 869">26</td> </tr> </table>	Роми	Ромкиње	39	26	<p>Укупна популација</p> <p>3.594 незапослених лица са евиденције НСЗ, од којих 1.563 жена</p>
Роми	Ромкиње					
39	26					
	<p><i>*Напомена: Приказан је обухват незапослених Рома и Ромкиња са евиденције НСЗ програмом субвенције за самозапошљавање</i></p>					
<p><u>Мера 2.4.4</u> Развијати алтернативне облике обезбеђења средстава у складу са примерима добре праксе на нивоу земаља Европске уније.</p>	<p>Пројекатом „Европска подршка за инклузију Рома – Овде смо заједно“, који се финансира из ИПА 2012 програмског циклуса, а спроводи Мисија ОЕБС у Републици Србији, предвиђена је реализација техничке помоћи и подршке у оснивању нових и развоју постојећих предузећа, са циљем стварања могућности за запошљавање, социјалну мобилизацију и побољшану инклузију Рома. Након процеса мапирања примера добре праксе у запошљавању Рома и Ромкиња, односно селекционог поступка, подржано је 18 предузећа/иницијатива од којих је 14 предузећа/иницијатива у власништву Рома (међу њима је чак 8 Ромкиња власница). Закључно са 23. октобром 2015. године, испоручена је опрема у вредности од 188.000 Е за дванаест предузећа, а за преосталих 7 је набавка у току. Укупно ће 62 Рома/Ромкиња засновати радни однос као резултат инвестиционе подршке.</p> <p>У оквиру Пројекта „Јачање социјалне кохезије на тржишту рада кроз подршку маргинализованим и рањивим групама“ који реализује Канцеларија Уједињених нација за пројектне услуге (у сарадњи са Међународном организацијом рада, UN Women, Међународном организацијом за миграције, Канцеларијом високог комесара за људска права и Градом Београдом), у периоду 1. фебруар - 31. јул 2015. године финансијски подржано самозапошљавање 44 ромских корисника (вредност гранта по кориснику 3.400 евра).</p>	<p><u>Планиран буџет (2016)</u> /</p> <p><u>Потрошен буџет (2016)</u> /</p>				

	Роми	Ромкиње	Укупна популација
<u>Мера 2.4.5</u> Развијати и спроводити интензивније програме обуке за развој предузетништва и подршке у припреми планова пословања у сарадњи са ромским организацијама цивилног друштва.			<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	/	/	/
<u>Мера 2.4.6</u> Спроводити програм менторства у трајању од најмање годину дана за ромске предузетнике.	Програм менторинг који реализује НСЗ обухвата пружање помоћи новооснованим привредним субјектима – корисницима субвенције за samozapoшљавање, у првој години пословања, да се развију и постану одрживи. Програм менторинга реализују запослени у организационој јединици за програме запошљавања и предузетништво у филијали НСЗ. Програм менторинга се реализује континуирано, током целе године, у складу са исказаним потребама корисника. Током 2016. године програм менторинга користило је 449 незапослених лица.		Од 98 припадника ромске националности који су у 2015. години остварили право на субвенцију за samozapoшљавање код петоро (5) је у 2016. години обављен менторинг.
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	4	1	449 незапослених лица са евиденције НСЗ
<u>Мера 2.4.7</u> Промовисати и користити услуге бизнис инкубатора од стране ромских предузетника.			<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	/	/	/
<u>Мера 2.4.8</u> Подстицати и развијати традиционална занимања код Рома и Ромкиња.			<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	/	/	/
<u>Мера 2.4.9</u> Подстицати задругарство и друге облике удруживања Рома и Ромкиња.			<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	/	/	/

<p><u>Мера 2.4.10</u> Подстицати запошљавање Рома и Ромкиња кроз партиципацију у облицима социјалне економије, између осталог и путем Закона о социјалном предузетништву.</p>	<p>Током 2016. реализоване су активности на припреми Нацрта закона о социјалном предузетништву који треба да допринесе побољшању животног стандарда грађана и смањењу незапослености кроз обављање делатности од јавног интереса, као и активацији посебних категорија незапослених лица (Роми, особе са инвалидитетом, особе старије од 50 година, дугорочно незапослени и др.), радно способних корисника права и услуга из области социјалне заштите.</p> <p>Законом о социјалном предузетништву ће се уредити:</p> <ul style="list-style-type: none"> • појам, циљеви и начела социјалног предузетништва, • правне форме социјалног предузетништва, • права (коришћење подстицаја) и обавезе (коришћење ознаке „социјално предузетништво“ у пословном имену, обавеза улагања дела остварене добити у даље пословање и др.), • подстицање развоја социјалног предузетништва, • евиденције, надзор и друга питања од значаја за социјално предузетништв <p>Сходно наведеном, законска решења треба да допринесу отварању нових радних места и остваривању већег степена социјалне укључености појединих категорија лица и њиховом одрживом економском осамостаљивању.</p> <p>Члановима Радне групе за израду Нацрта закона о социјалном предузетништву представљена су искуства Републике Словеније у процесу креирања и спровођења нормативног оквира из области социјалног предузетништва. У наредном периоду се очекује усаглашавање ставова са Министарством финансија о финансијским подстицајима и мерама подршке у области социјалног предузетништва, као и усаглашавање текста Нацрта закона са социјалним партнерима и другим надлежним министарствима и органима, и израда коначног текста Нацрта закона.</p> <p>Усвајање прописа планирано је за четврти квартал 2017. године.</p>	<p><u>Планиран буџет (2016)</u> /</p>				
<p><u>Мера 2.4.11</u></p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="472 1870 794 1921">Роми</td> <td data-bbox="794 1870 1209 1921">Ромиње</td> </tr> <tr> <td data-bbox="472 1921 794 1962">/</td> <td data-bbox="794 1921 1209 1962">/</td> </tr> </table>	Роми	Ромиње	/	/	<p><u>Потрошен буџет (2016)</u> /</p> <p>Укупна популација /</p>
Роми	Ромиње					
/	/					

Развијати афирмативне програме агроразвоја за Рома и Ромкиње који живе на селу и кориснике новчане социјалне помоћи, а који желе да са баве пољопривредном производњом и/или сточарством.			<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	/	/	/
<u>Мера 2.4.12</u> Јачати капацитете и оснажити организације цивилног друштва које заговарају унапређење положаја Рома и Ромкиња у пружању подршке у процесима економског оснаживања припадника ромске националне мањине.			<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	/	/	/
Циљ 5: Поставити политику запошљавања Рома и Ромкиња као интегрални део политике локалног економског развоја.			
Поставити политику запошљавања Рома и Ромкиња као интегрални део политике локалног економског развоја.			
Укупан буџет			
Планиран буџет (2016)	Средства за реализацију учешћа у финансирању програма или мера активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања обезбеђују се у оквиру средстава опредељених буџетом Републике Србије за спровођење мера активне политике запошљавања. У 2016. години опредељена су средства у износу до 331.645.834,48 динара.		
Потрошен буџет (2016)	По основу Споразума о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма и мера активне политике запошљавања, на основу којих је реализовано суфинансирање програма и мера активне политике запошљавања опредељено је од стране локалних самоуправа 289.810.817,60 динара, а из буџета Републике Србије 270.648.395,52 динара. Додатна средства у износу од 431.463.531,64 динара опредељена су од стране ЈЛС и утрошена за реализацију локалних акционих планова запошљавања уз техничку подршку НСЗ.		
Базна (2015)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	134	33	5.096 незапослених лица и 2.674 незапослених лица кроз ЛАПЗ-техничка подршка
	Укупно Рома и Ромкиња:167		
Достигнућа (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	136	37	4.395 незапослених лица и 3.308 незапослених лица кроз ЛАПЗ-техничка подршка
	Укупно Рома и Ромкиња:173		

	<p>мера АПЗ предвиђених локалним акционим плановима запошљавања у 2016. години број 401-00-00520/2016-24/1 од 23. јуна 2016 године, одобрено је 97 захтева ЛС/ТА. По основу наведене одлуке локалне самоуправе определиле су укупно 359.332.579,50 динара за реализацију учешћа у финансирању програма и мера активне политике запошљавања. Средства за реализацију учешћа у финансирању програма или мера активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања обезбеђена су у оквиру средстава опредељених буџетом Републике Србије за спровођење мера активне политике запошљавања у 2016. години у укупном износу од 338.016.557,90 динара.</p> <p>Од 97 јединица локалних самоуправа, 84 јединице локалних самоуправа су наставиле реализацију Споразума о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма и мера активне политике запошљавања, док је 13 локалних самоуправа одустало од учешћа у финансирању програма или мера АПЗ предвиђених локалним акционим плановима запошљавања у 2016. години.</p>	<p>289.810.817,60 динара, а из буџета Републике Србије 270.648.395,52 динара.</p> <p>Додатна средства у износу од 431.463.531,64 динара опредељена су од стране ЈЛС и утрошена за реализацију локалних акционих планова запошљавања уз техничку подршку НСЗ. Тачан износ утрошених средстава за реализацију локалних акционих планова запошљавања у 2016.години биће познат након реализације свих мера, тачније почетком 2018. године.</p>
	Роми	Укупна популација
	/	/
<p><u>Мера 2.5.3</u> Подстицати укључивање организација цивилног друштва које заговарају унапређење положаја Рома и Ромкиња у креирање мера и активности усмерених ка смањењу незапослености лица ромске националности на нивоу јединица локалне самоуправе.</p>	<p>Роми</p> <p>/</p>	<p><u>Планиран буџет (2016)</u></p> <p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p> <p>Укупна популација</p> <p>/</p>
<p><u>Мера 2.5.4</u> Јачати капацитете и подстицати дијалог и сарадњу актера од значаја за развој локалне економске политике и политике запошљавања.</p>	<p>Имајући у виду да су незапосленост и социјална депривација последице ширих социјалних и економских проблема који захтевају интегрисана и/или комбинована решења и укључење ширег спектра интересних група, локалне савете за запошљавање треба посматрати као форуме на којима се проблеми и могућности локалних тржишта рада разматрају, разматрају начини јачања ефикасности политике запошљавања и достизања социјалне кохезије кроз комбиновање приступа који одликује веће заједничко учешће. Формирање и утврђивање састава локалног савета за запошљавање у надлежности је јединице</p>	<p><u>Планиран буџет (2016)</u></p> <p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p> <p>Имајући у виду да су обуке реализоване од стране експерата уговорених од стране ТАТ ИПА 2012, податак није расположив.</p>

	<p>локалне самоуправе, док је обавезни члан истог представник НСЗ.</p> <p>У оквиру ИПА 2012 програмског циклуса, односно пројекта техничке подршке, извршена је процена мера активне политике запошљавања које су реализоване кроз локалне акционе планове запошљавања у периоду 2010-2016. године, са посебним фокусом на категорије теже запошљивих лица. Саставни део процене чине и препоруке за даље унапређење капацитета локалних савета за запошљавање, односно локалних акционих планова запошљавања. Такође, у оквиру наведеног пројекта техничке подршке, у периоду 28-29. новембар и 30. новембар -1. децембар 2016. године реализован је циклус обука са циљем јачања капацитета локалних савета за запошљавање да дефинишу политику запошљавања (која је у складу са потребама локалног тржишта рада) и адекватније препознају и укључе теже запошљиве категорије незапослених лица у програме и мере активне политике запошљавања предвиђене локалним акционим плановима запошљавања.</p> <p>Запослени у филијалама НСЗ, поред континуиране сарадње и подршке коју пружају ЈЛС (како током процеса припреме локалног акционог плана запошљавања, тако и током реализације јавних позива), чине и обавезног члана локалног савета за запошљавање.</p>		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	/	/	/
<p><u>Мера 2.5.5</u></p> <p>Пратити и извештавати о реализованим активностима у вези са планираним мерама запошљавања Рома и Ромкиња.</p>	<p>У циљу праћења ефикасности спровођења мера активне политике запошљавања утврђених Националним акционим планом запошљавања, а у складу са чланом 42. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености, на годишњем нивоу закључује се Споразум о учинку Националне службе за запошљавање. Реализација СоУ прати се кроз месечне, кварталне, полугодишњи и годишњи извештај НСЗ.</p> <p>Наведени извештаји, Извештај о раду НСЗ за предметну годину, извештаји Сектора за запошљавање, као и подаци из Анкете о радној снази, односно прописи и подаци из извештаја других релевантних институција (Министарство привреде, Пореска управа, Министарство финансија... Закон о буџету, програми распореда коришћења средстава...), прописи ЕУ, евалуације и анализе, користе се у припреми Извештаја о реализацији НАПЗ, односно као основ за израду НАПЗ за наредну годину.</p>	<p><u>Планиран буџет (2016)</u></p> <hr/> <p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p> <p>Активности праћења реализације мера од стране НСЗ и МРЗБСП представљају редовне оперативне активности. Процене утицаја мера АПЗ реализоване су од стране уговорене експертске подршке, а финансиране из средстава билатералне и мултилатералне развојне помоћи.</p>	

	<p>Такође, континуирано се врши процена утицаја мера активне политике запошљавања. Само у току 2015. године извршена је евалуација утицаја 3 мере активне политике запошљавања (обука за тржиште рада, обука за познатог послодавца и обука за тржиште рада за ОСИ) од стране Фондације за развој економских наука (ФРЕН). Током 2016. године извршена је евалуација пакета услуга за младе и програма стручне праксе и програма стицања практичних знања (са фокусом на младе)-ФРЕН. Током 2016. године уз експертску подршку УНДП спроведена процена имплементације Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом. такође, извршена је евалуација пакета услуга за младе и програма стручне праксе и стицања практичних знања (фокус на младе) од стране ФРЕН уз финансијску подршку СДЦ. Такође, уз подршку ТА ИПА 2012 извршена је евалуација мера активне политике запошљавања које се реализују у склопу локалних акционих планова запошљавања, са посебним фокусом на категорије теже запошљивих.</p> <p>Са почетком крајем 2015. године, током 2016. године настављене су активности на процени успешности Националне стратегије запошљавања за период 2011-2020. године, за првих 5 година спровођења и утврђивања даљих праваца развоја. Подршка у овом процесу пружена је од стране ИЛО и Светске банке и Европске комисије. Документ је прослеђен Европској комисији ради информисања и давања коментара за унапређење финалне верзије документа.</p>		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	/	/	/

Циљ 6: Повећати број Рома и Ромкиња запослених у органима јавне власти.

Повећати број Рома и Ромкиња запослених у органима јавне власти.

Укупан буџет			
Планиран буџет (2016)			
Потрошен буџет (2016)			
Базна (2015)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Достигнућа (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација

Примењене мере у оквиру циљ 6 у 2016.

Мера 2.6.1

Изменити Закон о државним службеницима и друге прописе којима се омогућава заштита података о личности приликом запошљавања националних мањина у јавним службама.

У циљу одговарајуће заступљености припадника националних мањина у јавном сектору Министарство државне управе и локалне самоуправе је приступило стварању основа за прописивање афирмативних мера националних мањина, кроз увођење одредаба у посебним законима којима се уређује радно-правни статус запослених у јавном сектору, које ће омогућити давање предности националним мањинама при запошљавању/отпуштању при истим условима, а до постизања одговарајуће структуре запослених у јавном сектору на свим нивоима територијалне организацији Министарство је припремило је Нацрт закона о изменама и допунама Закона о заштити права и слобода националних мањина који је упућен у даљу пословничку процедуру, ради прибављања мишљења Европске комисије, надлежних министарстава и других органа државне управе.

Одржана су два састанка Посебне радне групе за измену и допуне Закона о матичним књигама која ће припремити текст Нацрта измена и допуна овог закона који треба да уреди право на упис података о националној припадности припадника националних мањина у јавне исправе, односно службене евиденције и збирке личних података.

Крајем 2016.године Министарство за државну управу и локалну самоуправу је предложио да се финасирање из ИПА фондова реализује пројекат чији је циљ био креирање позитивних мера за запошљавање припадника националних мањина у управи на местима како би се омогућило боље остваривање права припадника националних мањина. Пројекат је разрађен и креиран као компонента већег пројекта (за финансирање из ИПА 2017) на радионици заједно са представницима Канцеларије за европске интеграције, Министарства правде и Делегације ЕУ у Београду. У комуникацији која је уследила, одлучено је да овај пројекат буде издвојен и предложен за финансирање кроз Framework contract из неалоцираних ИПА средстава. МДУЛС је креирало концепт-ноту која је у фебруару 2017. прослеђена Канцеларији за европске интеграције, која је то проследила на даље одлучивање Комитету за неалоцирану ИПА. Циљ предложеног пројекта је да се изврши анализа стања : анализа упоредно-правне праксе у земљама ЕУ у региону, анализа позитивних прописа којима се уређује радно-правни статус запослених у јавном сектору, анализа потребних услова за обављање послова у појединим

Планиран буџет (2016)

Потрошен буџет (2016)

деловима јавног сектора, у складу с функцијама које јавни сектор обавља, а који су од утицаја на остваривање права припадника националних мањина на комуникацију на језику који је у службеној употреби. Народна скупштина је донела Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе у марту 2016. године, који почиње да се примењује 1. децембра 2016. године, осим одредаба чл. 116-122 ,одредаба чл. 172-183. и члана 192. тачка 4) и одредаба чл. 188-191., а које су почеле да се примењују наредног дана од дана ступања на снагу овог закона (члан 203. Закона). Законом се по први пут на свеобухватан начин уређује систем радних односа у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе. Циљ овог закона је успостављање основних начела службеничког система, заснованих на стандардима прихваћеним у савременим упоредно правним системима, чиме се испуњава основна претпоставка за пуну професионализацију и деполитизацију кадрова у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе. Законом је предвиђено начело једнаке доступности радних места. Наиме, чланом 19. став 1. Закона предвиђено је да су свим кандидатима при запошљавању под једнаким условима доступна сва радна места, док је ставом 3. је предвиђено да се при запошљавању води рачуна о томе да национални састав, заступљеност полова и број особа са инвалидитетом, одражава међу запосленима, у највећој могућој мери, структуру становништва.

Такође, чланом 190. Закона предвиђено је вођење кадровске евиденције, у оквиру које се између осталог предвиђено да се уписују подаци који се односе на матерњи језик (став 2. тачка 2.), с тим да се ови подаци, уписују у кадровску евиденцију уз писану сагласност запосленог, без обавезе изјашњавања запосленог. (став 5.). Поред наведених података исти члан предвиђа да се у кадровску евиденцију уписује податак који се односи на језик на коме је стечено основно, средње и високо образовање (став 2. тачка 3.) Такође, истим чланом (став 4.) предвиђено је да кадровска евиденција садржи и податак о националној припадности службеника и намештеника у складу са прописом којим се уређује регистар запослених у јавној управи у Републици Србији, с тим да податак о националној припадности службеника и намештеника уписује у кадровску евиденцију уз писану сагласност запосленог, без обавезе изјашњавања (став 6.) Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник

	<p>РС“ бр. 21/16) који је усвојен у марту 2016. године, почео је да се примењује 1. децембра 2016. године.</p> <p>У циљу реализације активности Законом је предвиђено следеће.</p> <p>Члан 19. став 3. предвиђа да се при запошљавању води се рачуна о томе да национални састав, заступљеност полова и број особа са инвалидитетом, одражава међу запосленима, у највећој могућој мери, структуру становништва.</p> <p>Члан 47. став 2. предвиђа да ће Влада уредбом ближе уредити критеријуме за разврставање радних места и мерила за опис радних места службеника, при чему ће водити рачуна о познавању језика и писама националних мањина, као посебног услова за обављање послова на оним радним местима која су од значаја за остваривање права грађана на службену употребу језика и писама националних мањина.</p> <p>Чланом 190. Закона предвиђено је вођење кадровске евиденције, у оквиру које се између осталог предвиђено да се уписују подаци који се односе на матерњи језик (став 2. тачка 2), с тим да се ови подаци, уписују у кадровску евиденцију уз писану сагласност запосленог, без обавезе изјашњавања запосленог (став 5). Поред наведених података исти члан предвиђа да се у кадровску евиденцију уписује податак који се односи на језик на коме је стечено основно, средње и високо образовање (став 2. тачка 3) Такође, истим чланом (став 4) предвиђено је да кадровска евиденција садржи и податак о националној припадности службеника и намештеника у складу са прописом којим се уређује регистар запослених у јавној управи у Републици Србији, с тим да податак о националној припадности службеника и намештеника уписује у кадровску евиденцију уз писану сагласност запосленог, без обавезе изјашњавања (став 6).</p> <p>Све ове мере се односе и на припаднике Ромске националне мањине.</p> <p><i>(Ове активности предвиђене су АП за Поглавље 23 и АП за остваривање права националних мањина)</i></p>													
	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="475 1653 817 1697">Роми</td> <td data-bbox="817 1653 1204 1697">Ромкиње</td> <td data-bbox="1209 1653 1551 1697">Укупна популација</td> </tr> <tr> <td data-bbox="475 1697 817 1736">/</td> <td data-bbox="817 1697 1204 1736">/</td> <td data-bbox="1209 1697 1551 1736">/</td> </tr> </table>	Роми	Ромкиње	Укупна популација	/	/	/							
Роми	Ромкиње	Укупна популација												
/	/	/												
<p><u>Мера 2.6.2</u> Подстицати запошљавање Рома и Ромкиња у институцијама на локалном и националном нивоу, у сагласности са органима локалних самоуправа</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="475 1736 817 1886"></td> <td data-bbox="817 1736 1204 1886"></td> <td data-bbox="1209 1736 1551 1792"><u>Планиран буџет (2016)</u></td> </tr> <tr> <td data-bbox="475 1736 817 1886"></td> <td data-bbox="817 1736 1204 1886"></td> <td data-bbox="1209 1792 1551 1886"><u>Потрошен буџет (2016)</u></td> </tr> <tr> <td data-bbox="475 1886 817 1930">Роми</td> <td data-bbox="817 1886 1204 1930">Ромкиње</td> <td data-bbox="1209 1886 1551 1930">Укупна популација</td> </tr> <tr> <td data-bbox="475 1930 817 1960">/</td> <td data-bbox="817 1930 1204 1960">/</td> <td data-bbox="1209 1930 1551 1960">/</td> </tr> </table>			<u>Планиран буџет (2016)</u>			<u>Потрошен буџет (2016)</u>	Роми	Ромкиње	Укупна популација	/	/	/	
		<u>Планиран буџет (2016)</u>												
		<u>Потрошен буџет (2016)</u>												
Роми	Ромкиње	Укупна популација												
/	/	/												

и у складу са фискалним ограничењима.			
<p><u>Мера 2.6.3</u> Донети подзаконски акт којим се уређује афирмативна мера запошљавања националних мањина у органима јавне власти.</p>	<p>У циљу спровођења Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, на предлог Министарства државне управе и локалне самоуправе Влада Републике Србије је усвојила 22. октобра 2016. године Уредбу о критеријумима за разврставање радних места и мерилима за опис радних места службеника у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС“, број 88/16) и Уредбу о критеријумима за раврставање радних места и мерила за опис радних места намештеника у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС“, број 88/16). Наведеним подзаконским актима предвиђено је да у аутономној покрајини, јединици локалне самоуправе или градској општини у којој је утврђена службена употреба језика и писма националне мањине, на оним радним местима која подразумевају непосредну усмену и писану комуникацију са грађанима, да се као посебан услов прописује познавање језика и писма националних мањина. Такође, на седници одржаној 29. новембра 2016. године Влада РС је усвојила Уредбу о спровођењу интерног и јавног конкурса за попуњавање радних места у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, којом је, између осталог предвиђено да уколико постоји потреба за запошљавањем припадника националних мањина који су недовољно заступљени међу запосленима у АП и ЈЛС, у огласу се посебно наводи да те националне мањине имају предност код избора и у случају једнаке оцене квалификованих кандидата. Такође, предвиђено је да уколико се попуњава извршилачко радно место, код кога је као посебан услов предвиђено знање језика и писма националних мањина, у огласу се посебно наводи овај услов, као и евентуална писмена провера његове испуњености.</p> <p>Ова активност је предвиђена Акционим планом за остваривање права националних мањина 8.5.</p>	<p><u>Планиран буџет (2016)</u></p>	<p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	/	/	/

Мера 2.6.4 Побољшати информисање о могућностима запошљавања подсредством цивилног друштва, а посебно ромских организација; уз њихову помоћ информативна мрежа ће бити оснажена како би се осигурало информисање што већег броја припадника ромске националности о могућностима запошљавања.			Планиран буџет (2016)
			Потрошен буџет (2016)
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	/	/	/
Циљ 7: Легализовати рад неформално запослених Рома и Ромкиња			
Легализовати рад неформално запослених Рома и Ромкиња, а посебно индивидуалних сакупљача секундарних сировина, и увести у систем управљање отпадом на нивоу локалних самоуправа.			
Укупан буџет			
Планиран буџет (2016)			
Потрошен буџет (2016)			
Базна (2015)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	/	/	/
Прекретна (2016)	<p>У марту 2016. године донет је Закон о изменама и допунама Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС”, број 14/16) којим је извршено преношење одредби одређеног броја ЕУ прописа у национално законодавство које се односе на принципи циркуларне економије који промовише употребу отпада као ресурса.</p> <p>Члан 35. ст.1. и 2. Закона о управљању отпадом ("Сл.гласник РС" бр.36/09, 88/10 и 14/16), прописује да :</p> <p>" Лице које врши сакупљање, односно транспорт отпада сакупља отпад од произвођача или власника и/или другог држаоца и транспортује га до постројења за управљање отпадом, односно до центра за сакупљање, складиштење, трансфер станице или постројења за третман односно поновно искоришћење или одлагање. Лице из става 1. овог члана мора да има закључен уговор са оператером за управљање отпадом којим се уређује начин преузимања отпада, плаћање преко банковног рачуна, као и друга питања од значаја за преузимање отпада (врсте, количине, порекло, класификација отпада и др)"</p> <p>На основу ових одредби, неформални сакупљачи бивају препознати у правном систему и обезбеђује се ефикасније праћење количина и врста отпада у овом неформалном сектору.</p> <p>Увођењем ове обавезе у сам закон уместо у стратешки документ, обезбеђује се већи степен обавезности примене ових обавеза а самим тим и веће могућност реализације крајњег циља - легализација рада индивидуалних неформалних сакупљача сек.сировина</p>		
Достигнућа (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	/	/	/

Примењене мере у оквиру циља 7 у 2016. години

<u>Мера 2.7.1</u>	Чланом 42. став 1. Закона о управљању отпадом ("Сл.гласник РС" бр.36/09, 88/10 и 14/16) већ је прописано:	<u>Планиран буџет (2016)</u>
У Закону о управљању отпадом уредити забрану депоновања отпадног материјала који се може рециклирати.	"Одлагање отпада на депонију врши се ако не постоји друго одговарајуће решење, у складу са начелом хијерархије отпада."	Редовна буџетска средства
	Чланом 6. став 1. тачка 3) прописано је начело хијерархије управљања отпадом, према коме се операција одлагања налази на последњем месту у хијерархији управљања отпадом, као крајња опција.	<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Редовна буџетска средства
	Ромкиње	Укупна популација
	/	/
<u>Мера 2.7.2</u>	Увођењем законске обавезе за лице које врши сакупљање и транспорт отпада да има закључен уговор са оператером за управљање отпадом којим се уређује начин преузимања отпада, плаћање преко банковног рачуна, као и друга питања од значаја за преузимање отпада – ово питање се уређује на свим нивоима. Прописана обавеза има обавезујуће дејство на свим нивоима. (члан 35. ст.1. и 2. Закона о управљању отпадом ("Сл.гласник РС" бр.36/09, 88/10 и 14/16)	<u>Планиран буџет (2016)</u>
Подстицати локалне самоуправе да уреде питање управљања отпадом: израда локалних планова управљања отпадом којима се предвиђа укључивање индивидуалних сакупљача секундарних сировина у легалне токове управљања отпадом.	У складу са чланом 14. став 2. Закона о управљању отпадом ("Сл.гласник РС" бр.36/09, 88/10 и 14/16), садржину локалних планова управљања отпадом чине између осталог и програм сакупљања отпада из домаћинства, као и програм сакупљања комерцијалног отпада.	<u>Планиран буџет (2016)</u>
	У складу са чланом 43 Закона о управљању отпадом, Јединица локалне самоуправе, у складу са локалним планом, уређује и организује:	
	1) селекцију и одвојено сакупљање отпада, укључујући и учесталост сакупљања отпада ради рециклаже (папир, метал, пластика и стакло);	
	2) обезбеђује одлагање отпада из домаћинства у контејнере или на други начин;	
	3) обезбеђује и опрема центре за сакупљање отпада из домаћинства који није могуће одложити у контејнере за комунални отпад (кабасти, биоразградиви и други отпад), укључујући и опасан отпад из домаћинства.	
	Домаћинства су дужна да одлажу свој отпад у контејнере или на друге начине, које обезбеђује јединица локалне самоуправе, а опасан отпад из домаћинства (отпадне батерије и акумулатори, уља, отпад од електричних и електронских производа, боје и	

	лакови, пестициди и др.) да предају у центре за сакупљање отпада из домаћинства или овлашћеном правном лицу за сакупљање опасног отпада. Домаћинства и други произвођачи комуналног отпада врше селекцију комуналног отпада ради рециклаже.	
	Роми	Ромкиње
	/	/
		Укупна популација
		/
Мера 2.7.3 Израдити локалне планске документе (Оперативни планови о сепарацији отпада, План локалног економског развоја, План социјалне политике и социјалне заштите) којима се уређује како положај индивидуалних сакупљача секундарних сировина, тако и систем локалног одрживог развоја који подразумева и сепарацију отпада на депонијама.	Већина јединице локалних самоуправа су израдиле Локалне планове управљање отпадом, у складу са одредбама Закона о управљање отпадом, у периоду од 2010 године до краја 2016. године, а исти су објевљени на званичним сајтовима ЈЛС-а.	<u>Планиран буџет (2016)</u>
		<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње
	/	/
		Укупна популација
		/
Мера 2.7.4 Дати субвенције индивидуалним сакупљачима секундарних сировина за опремање потребном опремом.	Министарство пољопривреде и заштите животне средине није до сада имало одређена средства за спровођење наведене активности	<u>Планиран буџет (2016)</u>
		<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње
	/	/
		Укупна популација
		/

Особа задужена за извештавање	
Име, презиме	Зоран Лазић
Позиција	Помоћник министра
Институција	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања
Емаил	zoran.lazic@minrzs.gov.rs
Телефон	011/363 1160
Особа задужена за извештавање	
Име, презиме	Верица Ђурчић-Пантелић
Позиција	Руководилац Групе за стратешка, програмска и планска документа
Институција	Министарство пољопривреде и заштите животне
Емаил	verica.c.pantelic@eko.minpolj.gov.rs
Телефон	011/3121-241

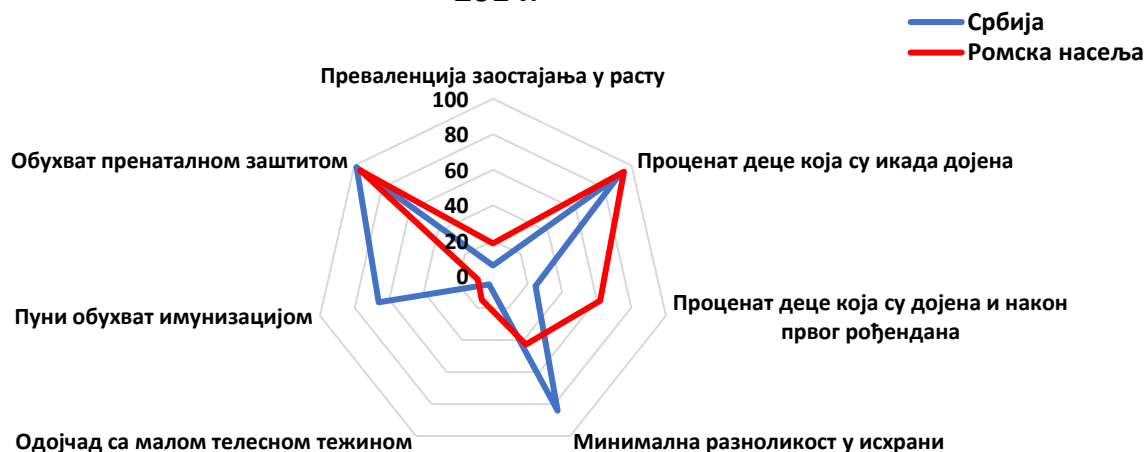
Здравље

Циљ: Унапредити здравље Рома и Ромкиња, унапредити приступ здравственим услугама и омогућити пуно остваривање права на здравље у здравственом систему Републике Србије.

Унапредити здравље Рома и Ромкиња, унапредити приступ здравственим услугама и омогућити пуно остваривање права на здравље у здравственом систему Републике Србије.

Укупан буџет 103.762.000,00 РСД 830.000€	Буџет 2015= 33.631.000,00рсд ; 269.000€ Буџет 2016= 32.131.000,00рсд; 257.000€ Буџет 2017= 38.000.000,00рсд; 304.000€
Планиран буџет (2016)	Буџет 2016= 32.131.000,00рсд; 257.000€ Уговори о делу ЗМ= 30.131.000 Унапређење рада и основна средства за рад здравствених медијаторки, остале дотације= 2.000.000 РСД
Потрошен буџет (2016)	Уговори о делу ЗМ= 27.000.000 РСД; 216.000€

Поређење индикатора здравља у Србији и ромским насељима у 2014.

Индикатори здравља у 2014. години:

	Србија	Ромска насеља
<u>Преваленција заостајања у расту:</u> Процент деце млађих од 5 година која умерено или веома заостају у расту	6,00	18,50
<u>Процент деце која су икада дојена:</u> Процент жена које су родиле живорођено дете у претходне 2 године и дојиле га у било ком тренутку	90,40	94,40
<u>Процент деце која су дојена и након првог рођендана:</u> Процент жена које су родиле живорођено дете у претходне 2 године и по први пут га ставиле на груди у року од 1 сата по рођењу	24,60	62,00
<u>Минимална разноликиост у исхрани:</u> Процент деце узраста 6-23 месеци која су током претходног дана узимала храну из 4 или више група хране	84,10	42,70
<u>Одојчад са малом телесном тежином:</u> Процент живорођене деце чија је телесна маса на рођењу била мања од 2.500 грама	5,10	14,70
<u>Пуни обухват имунизацијом:</u> Процент деце узраста 24-35 месеци која су примила свих 7 препоручених вакцина из националног календара имунизације до свог другог рођендана	66,10	8,80
<u>Обухват пренаталном заштитом:</u> Процент жена старости 15-49 година које су у претходне 2 године бар једном током трудноће биле прегледане од стране обученог здравственог радника	98,30	95,50

Стопа укупног фертилитета: број живорођења који су жене старости 15-49 година имале подељен са укупним бројем жена старости 15-49 година, изражен на 1.000 жена	1,60	3,10	
Стопа рађања адолесценткиња: Стопа фертилитета жена старости 15-19 година	22,00	157,00	
Достигнућа (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	43.879	47.407	143.150

Индикатори које бисмо у будућности могли да пратимо

За 50% је повећан обухват ромских мајки и деце патронажним посетама (пре и постнатално)

За 50% је повећан обухват развојним саветовалиштима и саветовалиштима за родитеље

Број трудница обухваћених редовним прегледима у амбуланти и од стране патронажне службе

Број мобилних здравствених јединица

Број трудница Ромкиња које су полазнице програма

Број реализованих едукативних програма за труднице

Број подељених obroка за труднице у народним кухињама

Најмање 50% неформалних ромских насеља обухваћено редовним кампањама

Број деце чији је нутритивни статус обухваћен евиденцијама здравствених медијаторки

Број подељених obroка на месечном- годишњем нивоу

Број и врста организованих професионалних развојних програма за здравствене медијаторке

Број здравствених медијаторки које су завршиле професионални развојни програм

Број посета здравствених медијаторки

Број здравствених установа обухваћених обукама здравствених радника о заштити пацијената од дискриминације

Циљ 1: Развити подржавајуће окружење за развој и здравље Рома и Ромкиња.

Укупан буџет			
Базна (2015)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	43.201	46.453	140.408
Прекретна (2016)			
Планиран буџет (2016)	[молимо унесите укупан буџет за 2016. годину, изражен у еврима] Буџет 2016= 32.131.000,00рсд; 257.000€		
Потрошен буџет (2016)	Уговори о делу Здравствених медијаторки = 27.000.000; 216.000€		
Достигнућа (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
	43.879	47.407	143.150

Примењене мере у оквиру циља 1 у 2016. години

Мера 3.1.1 Ширити јавно-здравствене програме у односу на све Роме и Ромкиње на територији Републике Србије, без обзира на њихов статус, а имајући у виду првенствено њихове здравствене потребе, уз нагласак на оне код којих је вулнерабилност највише изражена.			<u>Планиран буџет (2016)</u> Буџет 2016= 32.131.000,00рсд; 257.000€
			<u>Потрошен буџет (2016)</u> Спровођење АП о здравственој заштити Рома - Уговори о делу ЗМ= 27.000.000; 216.000€
	Роми	Ромкиње	Укупна популација

<p>Мера 3.1.2 Развијати јавно-здравствене активности којима се отклањају услови који специфично утичу на здравље Рома и Ромкиња (унапређење хигијенско-епидемиолошких услова у ромским насељима, повећање обухвата обавезном имунизацијом, побољшање репродуктивног здравља, превенција хроничних незаразних обољења, побољшање нутритивног статуса одојчади и мале деце у ромским насељима, смањење болести зависности и други ризици).</p>			Планиран буџет (2016) Буџет 2016= 32.131.000,00рсд; 257.000€
			Потрошен буџет (2016) Спровођење АП о здравственој заштити Рома- Уговори о делу ЗМ= 27.000.000;216.000€
	Роми	Ромкиње	Укупна популација

Циљ 2: Унапредити развој и здравље ромске деце.

Мера 3.2.1

Унапредити приступ правовременој и свеобухватној антенаталној здравственој заштити кроз рад здравствених медијаторки.

Мера 3.2.2

Подржати циљане превентивне програме у ромској заједници за труднице у циљу смањења ризика по здравље детета (превенција пушења и употребе алкохола у трудноћи, правилна исхрана, редовне контроле трудноће) у сарадњи са сектором социјалне заштите.

Мера 3.2.3

Израдити програм за побољшање ухрањености ромске деце који ће кроз превентивне прегледе (у амбуланти и на терену у ромској заједници) пратити нутритивни статус ромске деце, подстицати и штитити дојење, обезбеђивати едукацију родитељима по питању исхране, храњења и подстицаја развоја посебно мале деце, као и неопходне микронутриенте (витамин Д, флуор, по потреби гвожђе, итд.).

Мера 3.2.4

Повећати обухват ромске деце имунизацијом кроз рад здравствених медијаторки, патронажну службу и редовне кампање имунизације у заједници.

Мера 3.2.5

Унапредити капацитет здравствених радника који раде са децом да одговоре на развојне потребе ромске деце како би им обезбедили адекватне подстицаје за рани развој и очување здравља. Унапредити капацитет патронажне и педијатријске службе за процену и праћење ризика за развој деце (као што су повреде, лоши хигијенски услови, сиромаштво, ментално здравље родитеља) и њихово документовање, за процену и праћење развојних постигнућа и одступања коришћењем стандардних инструмената, као и за пружање адекватних услуга, и

усмеравање ромске деце и њихових родитеља на друге услуге унутар здравственог и других система.	
<u>Мера 3.2.6</u> Повећати обухват ромске популације услугама развојног саветовалишта (организационог и функционалног) стационарним и теренским радом.	
<u>Мера 3.2.7</u> Приоритизовати обухват ромске деце патронажним посетама – постићи потпун обухват деце до четири године.	
<u>Мера 3.2.8</u> Организовати мешовите групе, а не посебно групе за ромске родитеље.	
<u>Мера 3.2.9</u> Повећати обухват ромских адолесцената саветовалиштима за младе. У сарадњи са образовним системом спроводити посебне програме за адолесценте труднице-мајке.	
Циљ 3: Унапредити здравље Рома и Ромкиња у области хроничних незаразних болести и репродуктивног здравља.	
Укупан буџет	Укупан буџет Буџет 2015= 33.631.000,00рсд ; 269.000€ Буџет 2016= 32.131.000,00рсд; 257.000€ Буџет 2017= 38.000.000,00рсд; 304.000€ Укупно: 103.762.000,00рсд 830.000€
<u>Мера 3.3.1</u> Унапредити приступ услугама за заштиту репродуктивног здравља жена кроз интензивирање превентивног рада, приоритизацију пренаталних и постнаталних посета трудницама.	
<u>Мера 3.3.2</u> Приликом промоције и реализације скрининг програма на карцином колона, цервикса и дојке, планирати мере које треба да обезбеде обухват популације ромских насеља.	
<u>Мера 3.3.3</u> Обезбедити здравствено-промотивне активности и промотивне културно-одговарајуће материјале који указују на штетне последице неодговарајуће исхране, пушења и алкохолизма и друге факторе ризика.	
<u>Мера 3.3.4</u> Обезбедити доступност и информације о саветовалишном раду који се односи на незаразне болести (првенствено дијабетес).	

<p>Мера 3.3.5 Унапредити приступ услугама за заштиту репродуктивног здравља жена кроз интензивирање превентивног рада, приоритизацију пренаталних и постнаталних посета трудницама.</p>			
<p>Мера 3.3.6 Приликом промоције и реализације скрининг програма на карцином колона, цервикса и дојке, планирати мере које треба да обезбеде обухват популације ромских насеља.</p>			
<p>Мера 3.3.7 Обезбедити здравствено-промотивне активности и промотивне културно-одговарајуће материјале који указују на штетне последице неодговарајуће исхране, пушења и алкохолизма и друге факторе ризика.</p>			
<p>Мера 3.3.8 Обезбедити доступност и информације о саветовалишном раду који се односи на незаразне болести (првенствено дијабетес).</p>			
<p>Циљ 4. Унапредити приступ квалитетној здравственој заштити без дискриминације.</p>			
<p>Примењене мере у оквиру циља 4 у 2016. години</p>			
<p>Мера 3.4.1 Дефинисати и правно уредити одговарајући програм едукације за радно место здравствене медијаторке кроз формално образовање, номенклатуру занимања и реализовано запошљавање здравствених медијаторки у домовима здравља, као и програм њиховог континуираног стручног усавршавања.</p>		<p><u>Планиран буџет (2016)</u> Буџет 2016= 2.000.000,00рсд; 16.000€</p>	
	<p>Роми</p>	<p><u>Потрошен буџет (2016)</u> Није спроведено</p>	
<p>Мера 3.4.2 Код запошљавања кадрова у систему здравствене заштите, у случајевима кандидата са истим компетенцијама, дати предност запошљавању кандидата ромске националности.</p>	<p>Роми</p>	<p><u>Планиран буџет (2016)</u> <u>Потрошен буџет (2016)</u> Није спроведена мера</p>	
<p>Мера 3.4.3 Обезбедити Ромима и Ромкињама приступ релевантним информацијама које се односе на права из области здравствене заштите на нивоу здравствене установе, локалне самоуправе и независних тела и редовно пратити функционисање ових механизма. Оснажити и подржати ромску популацију да користи расположиве механизме за заштиту права на здравствену заштиту</p>	<p>Роми</p>	<p><u>Планиран буџет (2016)</u> Буџет 2016= 32.131.000,00рсд; 257.000€ <u>Потрошен буџет (2016)</u> Спровођење АП о здравственој заштити Рома-Уговори о делу ЗМ= 27.000.000;216.000€</p>	
	<p>Ромкиње</p>	<p>Укупна популација</p>	

Циљ 5: Промовисати здраве стилове живота и унапредити обухват Рома и Ромкиња превентивним здравственим активностима.

Укупан буџет			
Базна (2015)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Прекретна (2016)			
Планиран буџет (2016)			
Потрошен буџет (2016)	Спровођење АП о здравственој заштити Рома-Уговори о делу ЗМ= 27.000.000;216.000€		
Достигнућа (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере у оквиру циља 5 у 2016.години			
<u>Мера 3.5.1</u> Организовати здравствено-васпитни рад и едукацију Рома и Ромкиња у неформалним насељима и породицама кроз рад здравствених медијаторки и института за јавно здравље; упознати ромску популацију са ризицима по здравље и здравим стиливима живота путем организације предавања, радионица и израде промотивних материјала.			Планиран буџет (2016) Буџет 2016= 32.131.000,00рсд; 257.000€
			Потрошен буџет (2016) Спровођење АП о здравственој заштити Рома-Уговори о делу ЗМ= 27.000.000;216.000€
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
<u>Мера 3.5.2</u> Организовати јавно-здравствене активности и заговарање ка другим системима у циљу унапређења хигијенско-епидемиолошких услова (унапређење приступа пијаћој води и санитацији, дератизација, дезинсекција и дезинфекција простора неформалних насеља и уређено уклањање отпада, итд.).			Планиран буџет (2016) Унапређење рада и основна средства за рад здравствених медијаторки, остале дотације= 2.000.000
			Потрошен буџет (2016) Није спроведено
	Роми	Ромкиње	Укупна популација

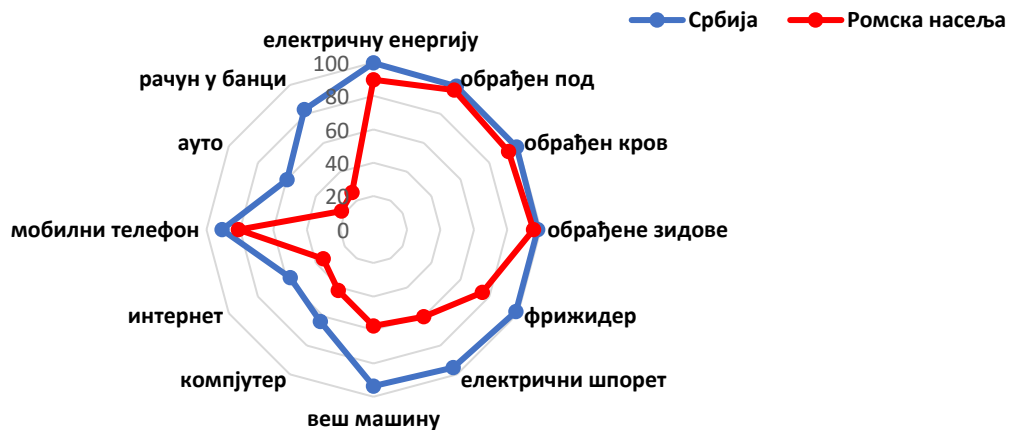
Особа задужена за извештавање	
Име, презиме	Драган Ђорђевић
Позиција	Сарадник
Институција	Министарство здравља
Емаил	dragan.djordjevic@zdravlje.gov.rs
Телефон	011/ 214 7608

Становање

Циљ: остваривању високих стандарда у области заштите људских права предузела мере којима се регулише принудно расељавање

Укупан буџет			
Индикатор			
Базна (2015)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Прекретна (2016)			
Планиран буџет (2016)			
Потрошен буџет (2016)			
Достигнућа (2016)	У погледу процента домаћинстава која поседују обрађене зидове, под, кров и мобилни телефон ромска насеља конвергирају ка нивоу Србије. Међутим, мерено учешћем броја домаћинстава из ромских насеља која поседују рачун у банци, ауто, веш машину или електрични шпорет испод је републичког нивоа.		

Поређење услова становања у Србији и ромским насељима у 2014.

<p><u>Мера 4.1.1</u></p> <p>Усвајање Закона о становању и одржавању зграда</p>	<p>Потпредседница Владе и министарка грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, формирала је Радну групу са циљем припреме законског решења о регулисању принудних исељавања из неформалних насеља. Нацрт закона о становању и одржавању зграда, садржи чланове којима се регулишу случајеви „принудног расељавања“ лица која живе у нестандартним насељима у објектима која су изградњом супротно прописима о изградњи објеката на земљишту у својини другог лица. Нацртом наведеног закона, прецизно се дефинише када, како и под којим условима се спроводи исељење лица из насеља, односно регулише се поступак исељења ових лица, њихова правна заштита у том поступку, као и</p>	<p><u>Планиран буџет (2016)</u></p>
		<p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p>

	<p>могућност њиховог пресељења у одговарајући смештај, уколико немају у својини другу непокретност за становање нити средства да обезбеде други смештај. Нацрт закона усвојен је на седници Владе одржане 17. новембра 2016. године, а у Народној скупштини Републике Србије ратификован је 22. децембра 2016. године и ступио је на снагу 1. јануара 2017. године („Службени гласник РС“, бр. 104/16). Усклађен је са одредбама Међународне конвенције о економским, социјалним и културним правима. Оваквим законодавством Република Србија тежи ка остваривању високих стандарда у области заштите људских права која су утврђена међународним правним актима који представљају саставни део правних прописа држава чланица Европске уније, а што се пре свега односи на следеће одредбе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Европске повеље о заштити људских права и основних слобода: члан 8. – Право на поштовање приватног и породичног живота и између осталог право на дом; члана 13. – Право на делотворни правни лек и члана 14. – Забрана дискриминације), као и • Ревидиране европске социјалне повеље, члана 31. који утврђује основне елементе стамбених права: 1. унапређење приступа смештају одговарајућег стандарда; 2. спречавање и умањивање бескућништва до његовог потпуног уклањања; 3. Обезбеђивања ценовно приуштивог стамбеног смештаја за људе са недовољно средстава. 			
	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="446 1624 826 1680">Роми</td> <td data-bbox="826 1624 1225 1680">Ромкиње</td> </tr> </table>	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Роми	Ромкиње			
<p><u>Мера 4.1.2</u></p> <p>Прикупљање података о свим подстандардним ромским насељима на територији Републике Србије</p>	<p>Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре је од 2015. године успоставило ГИС базу, којом се врши прикупљање података о свим подстандардним ромским насељима на територији Републике Србије. На тај начин је први пут успостављена евиденција о броју и месту неформалних насеља у Републици Србији, што даје могућност да се средства плански усмеравају на решавање ових проблема (израда овог прописа чекала се више година). Према подацима општина, у</p>	<p><u>Планиран буџет (2016)</u></p> <p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p>		

	Републици Србији постоје 593 подстандардна неформална ромска насеља.	
	Роми	Ромкиње
		Укупна популација
<u>Мера 4.1.3</u>		<u>Планиран буџет (2016)</u>
Побољшање положаја Рома у локалним заједницама кроз реализацију приоритетних стратешких мера предвиђених у оквиру Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године.	<p>У циљу аплицирања и обезбеђивања финансијских средстава за побољшање положаја Рома у локалним заједницама, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре учествовало је у програмирању за ИПА 2016 – Подршка инклузији Рома. Аплицирано је за грант шему у вредности од 4,2 милиона евра, коју ће спроводити Стална конференција градова и општина.</p> <p>У оквиру припрема за Пројекат побољшања социоекономских услова живота ромске популације, који ће се финансирати средствима ИПА 2014 у Канцеларији за европске интеграције на састанку одржаном 9. јуна 2016. године, разјашњено је да ће крајњи корисник овог пројекта бити Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре. У току је прикупљање информација и покретање припремних радњи за израду пројектног задатка (ТоR), у оквиру чега је Републичка агенција за становање урадила логичку матрицу. Покретање тендерског поступка очекује се у другој половини 2017. године.</p> <p>Започете су припремне активности за пројекат „Спровођење трајних решења за становање и побољшање физичке инфраструктурне у ромским насељима“, који ће се финансирати средствима ИПА 2013. За ова решења је у великој мери припремљена пројектна документација у оквиру пројекат Европске уније „Овде смо заједно“ (финансирана из ИПА 2012), а локалне самоуправе и невладине организације ће моћи да кандидују и додатне пројекте, уколико имају припремљену пројекту документацију.</p> <p>У оквиру ових припрема 5. јула 2016. године објављен је позив за достављање пријава за доделу бесповратних финансијских средстава (грантова) ради спровођења активности са циљем обезбеђивања трајних стамбених решења и унапређења инфраструктуре у ромским насељима, који је објављен на EuropeAid web сајту, web сајту Сектора за уговарање и финансирање програма из средстава ЕУ (CFCU) и локалним новинама “Политика“.</p>	<u>Потрошен буџет (2016)</u>

	<p>У циљу информисања јавности о овом пројекту спроведене су информативне сесије у периоду од 13. до 15. јула 2016. године у Београду, Новом Саду и Нишу. Рок за пријављивање пројеката, који је првобитно био предвиђен до 9. септембра 2016. године, продужен је до 23. септембра 2016. године.</p> <p>Министарство финансија - Сектор за уговарање и финансирање програма из средстава Европске уније, објавио је 9. августа 2016. године на свом сајту позив за достављање пријава за доделу уговора о услугама техничке помоћи за овај пројекат. Рок за подношење пријава за техничку помоћ је био до 8. септембра 2016. године и у току је оцена поднетих пријава.</p> <p>У оквиру овог пројекта је на званичном сајту CFCU је 10. августа 2016. објављен позив за избор спољних консултаната за помоћ Комисији за оцену предлога пројеката, који је био отворен до 17. августа 2016. године. Тендерска процедура је у току, а крајњи рок за потписивање уговора је 6. јун 2017.</p> <p>Наставак спровођења активности које су у надлежности МГСИ, а које су у Акционом плану за спровођење активности у преговарачком поглављу 23 (правосуђе и основна права). Такође и активности у Акционом плану за остваривање права националних мањина.</p>	
Роми	Ромкиње	Укупна популација

Особа задужена за извештавање	
Име, презиме	Зорана Михајловић
Позиција	Министар
Институција	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре
Емаил	kabinet@mgsi.gov.rs
Телефон	011/361 6613

Социјална заштита

Циљ: Унапредити приступ услугама социјалне заштите и доступност новчаних давања ради смањења сиромаштва и повећања социјалне укључености Рома и Ромкиња у локалној заједници.			
Укупан буџет			
Индикатор			
Базна (2015)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Прекретна (2016)	Доношење Уредбе о наменским трансферима у марту 2016.год. која омогућава јединицама локалних самоуправа, као корисницима наменских средстава из буџета Републике да покрену развој социјалних услуга на локалном нивоу, а које према Закону о социјалној заштити финансирају јединице локалне самоуправе. На основу закључених уговора извршен је трансфер средстава ЈЛС. Потписани су уговори о наменским трансферима са представницима 125 локалних самоуправа из целе Србије намењених за развој и успостављање услуга из области социјалне заштите.		
Планиран буџет (2016)			
Потрошен буџет (2016)			
Достигнућа (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
			400 милиона дин.за наменске трансфере у 2016.год.
Циљ 1: У систему социјалне заштите применити решења која дају предност подршци породици приликом пружања подршке деци у ризику			
У систему социјалне заштите применити решења која дају предност подршци породици приликом пружања подршке деци у ризику, укључујући и посебну подршку ромској породици.			
Укупан буџет			
Индикатор			
Базна (2015)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Прекретна (2016)	<p>У циљу наставка процеса деинституционализације развијене су две нове услуге намењене породицама са децом у ризику од измештања, а све у циљу поштовања права детета да се пре свих других о њему старају његови родитељи. Ове две услуге су: <u>породични сарадник</u>, која је изменама Закона о социјалној заштити дефинисана као социо-едукативна услуга регионалног типа, и <u>повремено хранитељство</u> које је већ уведено у систем кроз постојећа решења у оквиру Породичног закона и Закона о социјалној заштити.</p> <p>Основана је радна група за подршку процесу трансформације установа социјалне заштите за децу и младе, чији је задатак подршка процесу трансформације, изради планова трансформације, успостављању механизма трансформације установа кроз увођење и развој иновативних услуга интензивне подршке породици и деци која су лишена родитељског старања или су у ризику да остану без родитељског старања, у складу са својим просторним, кадровским и техничким могућностима.</p>		

Израђен је предлог стандарда услуге "Породични сарадник", израђен је предлог целокупне документације за праћење стручног поступка у услузи, тестирана је и за акредитацију припремљена петодневна основна обука за пружање услуге, осмишљен инструмент за квантитативну процену ефеката у раду са породицом, осмишљена методологија за квалитативну евалуацију-задовољство корисника и актера услугом, обрачуната цена услуге, успостављена услуга код 4 пружаоца са обученим породичним сарадницима, руководиоцима и успостављеним механизмом интерне супервизије.

Припремљен је и идејни концепт Центра за подршку детету и породици, као један од могућих видова трансформације установа за смештај деце.

Не само у циљу наставка процеса деинституционализације, већ пре свега са циљем да се пружи подршка породицама како би се обезбедила заштита основних права деце, а пре свега право на развој и право на живот са родитељима.

Услуга је интезивна и индивидуализована подршка детету и његовој породици и представља једну од неопходних услуга у дијапазону разноврсних услуга усмерених ка породици. Увођењем услуга „Породични сарадник“ у систем социјалне заштите, држава се одлучује са подржава породице, дакле родитеље/старатеље да брину о својој деци. Развојем ове услуге, систем социјалне заштите настоји да обезбеди услове за примену решења која дају предност подршци породици-родитељству у поступцима заштите деце од занемаривања и слоствања, односно осигуравају живот у заједници деци са инвалидитетом.

У периоду имплементације Акционог плана за поглавље 23, Република Србија је преузела обавезу да настави рад на порасту броја деце која имају корист од мера подршке породице, у циљу смањења неопходности коришћења алтернативне неге, односно смештаја деце у резиденцијалне установе и хранитељство.

Услуга породични сарадник има своје стандарде, припада групи „интезивних услуга подршке породици“ за које се окончава рад на изради посебног Правилника. Почетна идеја је била да се кроз измене и допуне закона, интезивне услуге подршке породици, регулишу као посебна услуга, које не спадају у саветодавно тераписке услуге, обзиром да група саветодавно тераписких услуга нису интезивне услуге и финансирају се са локалног нивоу, а породични сарадник, као једна од услуга интезивне подршке породици треба да пређе на национално финансирање. Како се дошло до тога да се Закон о социјалној заштити мења у целости, за интезивне услуге подршке породици треба да се пронађе прелазно решење до промене закона.

Повремени породични смештај- услуга коју је пилотирао Покрајински завод за социјалну заштиту у склопу ИПА 2013 пројекта „Развој сродничког хранитељства, подељене бриге за децу са сметњама у развоју и клутурно компетентне праксе у социјалном раду“.

Услуга Породични сарадник развијена је за породице са бројним и сложеним потребама и за породице са децом са сметњама у развоју. До краја 2016. године услуга је обухватила 479 породица са бројним и сложеном потребама и 189 породица са децом са сметњама у развоју. Показало се да услуга намењена породицама са

	сложеним и бројним потребама одговара потребама ромских породица, тако да су 37% породица, које су користиле ову услугу ромске породице.		
Планиран буџет (2016)			
Потрошен буџет (2016)			
Достигнућа (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
			Урађена је студија "Пилотирање услуге – Породични сарадник и евалуација резултата пружања услуга". Студија се заснива на информацијама прикупљеним током пилотирања ове услуге као и на директном раду са породицама, децом и професионалцима у периоду 2013-2015.год. у Београду (Центар за заштиту одојчади, деце и омладине), Нишу (Установа за смештај деце и младих "Д.Радовић"), Новом Саду (СОС Дечје село из Сремске Каменице) и Крагујевцу (Центар за локалне услуге "Кнегиња Љубица"), док је Републ.завод за соц.заштиту координирао процес пилотирања
Примењене мере у оквиру циља 1. у 2016. години			
<u>Мера 5.1.1</u> Остваривање права на пријаву пребивалишта на адреси центра за социјални рад лица која ни по ком другом основу не могу пријавити пребивалиште	Министарство унутрашњих послова и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања с посебном пажњом ће пратити остваривање права на пријаву пребивалишта на адреси центра за социјални рад лица која ни по ком другом основу не могу пријавити пребивалиште. У пружању социјалних и здравствених услуга, посебни напори биће уложени од стране Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, као и Министарства здравља, да подигну свест локалних власти о том питању како би се омогућио потпуни приступ социјалним и здравственим услугама, спречила дискриминација и обезбедила доследна примена		<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>

релевантног законодавства, између осталог и са циљем обухвата интерно расељених лица са пребивалиштем на Косову и Метохији.

Кроз правне норме Закона о пребивалишту и боравишту грађана ("Сл.гласник РС", бр. 87/11), Правилника о обрасцу пријаве пребивалишта на адреси установе, односно центра за социјални рад ("Сл.гласник РС", бр. 113/12), као и Правилника о поступку пријављивања и одјављивања пребивалишта и боравишта грађана, пријављивању привременог боравка у иностранству и повратка из иностранства, пасивизирања пребивалишта и боравишта, обрасцима и начину вођења евиденције ("Сл.гласник РС", бр. 68/13), чије је доношење иницирало Министарство унутрашњих послова, свим грађанима Р Србије, па самим тим и Ромима, који немају стално становање по неком од правних основа, омогућена је пријава пребивалишта доношењем решења о утврђивању пребивалишта на адреси центра за социјални рад на чијем подручју се грађанин налази, односно установе у којој је грађанин трајно смештен, уз пријаву грађанина установи односно центру за социјални рад да ће његова адреса бити на адреси установе, односно центра.

Пријаву пребивалишта на адреси центра за социјални рад, односно установе у којој је грађанин трајно смештен, врше полицијске управе и полицијске станице уз пријаву грађанина установи односно центру за социјални рад да ће његова адреса бити на адреси установе односно центра.

Министарство унутрашњих послова је у 2016. години за 476 лица, решењима утврдило пребивалиште на адреси надлежних Центара за социјални рад. С обзиром да је чланом 47. Устава Републике Србије ("Сл.гласник РС", бр. 98/06) прописано да нико није дужан да се изјашњава о својој националној припадности, нисмо у могућности да се изјаснимо колики је број припадника ромске популације у исказаном броју лица којима је решењима утврђено пребивалиште на адреси надлежних Центара за социјални рад.

У 2016. год. реализовано је 8 обука на тему "Упис у матичну књигу рођених и остваривање права у области држављанства, пребивалишта и боравишта грађана и породичноправне заштите уз осврт на област антидискриминације и добре управе". У 2015. год. је у оквиру Споразума о разумевању, реализовано 8 обука на тему "Упис у МКР и пријава пребивалишта" у којима су учествовали запослени у центрима за социјални рад, матичари и заменици матичара и полицијски службеници.

	<p>Активности МРЗБСП су усмерене на успостављање добре праксе у примени донетог унапређеног нормативног оквира и сходно томе је издало обавезујућа упутства центрима за социјални рад ради обезбеђивања уједначеног поступања органа старатељства у вези са применом прописа, чиме је обезбедило њихову пуну примену (упутство у поступку пријаве пребивалишта на адреси ЦСР или установе за смештај, упутство за поступање органа старатељства у поступку за утврђивање времена и места рођења и упутство за поступање у предметима одређивања личног имена). Министарство континуирано прати примену прописа у овој области.</p> <p>У сарадњи са УНХЦР у 2017.год. планирано је 5 обука за запослене у центрима за социјални рад које су усмерене на интерно расељена лица – припаднике ромске националне мањине у циљу промовисања толеранције, сузбијања дискриминације и поштовања права ИРЛ у потрази за трајним решењима.</p>		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
<p><u>Мера 5.1.2</u> Унапредити систем вођења случаја у центрима за социјални рад у циљу развоја културно компетентне праксе и досезања до најугроженијих ромских породица.</p>		<u>Планиран буџет (2016)</u>	
		<u>Потрошен буџет (2016)</u>	
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
<p><u>Мера 5.1.3</u> Развијати локалне споразуме о сарадњи између центара за социјални рад, пружалаца услуга социјалне заштите и школа, као и споразуме о подршци породицама у којима деца не похађају школу или су у ризику од осипања.</p>		<u>Планиран буџет (2016)</u>	
		<u>Потрошен буџет (2016)</u>	
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
<p><u>Мера 5.1.4</u> Израдити нову Националну стратегију за превенцију и заштиту</p>	<p>На седници Савета за права детета која је одржана 20.12.2016.год. донета је одлука о покретању иницијативе за доношењ нове Стратегије за превенцију и заштиту деце од насиља.</p>	<u>Планиран буџет (2016)</u>	
		<u>Потрошен буџет (2016)</u>	

деце од насиља са јасним планом досезања до деце ромског порекла која живе у неформалним насељима.			
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Мера 5.1.5 Обезбедити да нова национална стратегија за борбу против насиља према женама у породици и у партнерским односима садржи јасне мере превенције и заштите од насиља коме су изложене Ромкиње.			<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Мера 5.1.6 Развијати и институционализовати локалне протоколе за заштиту деце ромске националности која живе и/или раде на улици и обезбедити одрживу финансијску подршку за „градске“ услуге у заједници, као што су прихватни центри, који доприносе заштити и социјалној инклузији.	Одржива финансијска подршка за "градске" услуге у заједници обезбеђена је кроз Уредбу о наменским трансферима. Наменски трансфери намењени су неразвијеним општинама на територији Србије, општинама и градовима које имају установе у трансформацији и развоју иновативних услуга од значаја за Србију.		<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Мера 5.1.7 Организовати подршку за децу која живе и/или раде на улици, уз повећану употребу капацитета установа социјалне заштите које пружају услуге повремених или трајних смештаја, укључујући и	Сачињен је Акциони план за реализацију проширења и деконцентрације капацитета за реализацију програма интензивног третмана - ПИТ програм који се у Заводу за васпитање деце и омладине у Београду спроводи већ 12 година. До сада је кроз овај програм прошло преко 200 дечака и чак 97% њих је трајно склоњено са улице. Програм траје од 6 до 9 месеци. У априлу 2016.год. отворен је нови објекат у коме ће се спроводити ПИТ програм. Капацитет је овим проширен са 6 на 20 корисника. Планирано је да се овај програм прошири у још 6 градова у Србији.		<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација

<p><u>Мера 5.1.9</u></p> <p>Унапредити систем превенције, заштите, подршке и реинтеграције жртава трговине људима у складу са новом Стратегијом за борбу против трговине људима, укључујући и жртве ромске националности</p>	<p>Стратегија превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштите жртава за период 2017.-2022. са пратећим Акционим планом још увек нису усвојени. Технички, и даље важи Стратегија борбе против трговине људима у Републици Србији из 2006. године, јер иста није временски орочена, али не постоји Акциони план јер су планиране активности у складу са предлогом нове стратегије.</p> <p>Заштита жртава трговине људима ромског порекла реализује се у оквиру јединственог система идентификације и подршке жртавама трговине људима, иако Стратегија превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом, још увек није усвојена. Идентификација жртава трговина људима у Србији врши се у оквиру система социјалне заштите, по основу кршења људских права жртава, без обзира на њихову етничку припадност и држављанство. Овај систем омогућава благовременост подршке и заштите жртава и за време судских поступака, у којима се утврђује да ли је кривично дело трговине људима извршено или не. Заштита трговине људима започиње њиховом идентификацијом, а потом обезбеђивањем подршке кроз координацију свих институција и организација које могу обезбедити одговарајућу подршку. Послове идентификације и координације подршке жртава трговине људима обавља Центар за заштиту трговине људима, као специфична организација социјалне заштите којој су ови послови поверени одлуком Владе Републике Србије. Подршка жртвама трговине људима је индивидуализована, а координацију подршке обављају стручни сарадници Центра за заштиту жртава трговине људима. Све мере унапређивања идентификације, подршке, вођења евиденције и документације укључују и кориснике ромске националност. У оквиру подршке и интеграције посебно се води рачуна о претходној историји, култури, вољи корисника уз настојање да се жртвама обезбеди подршка у запошљавању и дошколовавању, као и психолошка подршка и заступање у судским поступцима. База података о жртвама трговине људима Центра за сада омогућава класификацију података према држављанствз корисника, тако да нема расположивих података о етничкој припадности жртава. База је у процесу редизајнирања, након чега ће бити доступни и такви подаци.</p>	<p><u>Планиран буџет (2016)</u></p>				
		<p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p>				
	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="446 1856 826 1899">Роми</td> <td data-bbox="828 1856 1225 1899">Ромкиње</td> </tr> <tr> <td data-bbox="446 1901 826 1935"></td> <td data-bbox="828 1901 1225 1935"></td> </tr> </table>	Роми	Ромкиње			<p>Укупна популација</p>
Роми	Ромкиње					

<p><u>Мера 5.1.10</u></p> <p>Унапредити систем реинтеграције тражилаца азила и повратника, међу којима је велики број Рома и Ромкиња, по основу Споразума о реадмисији.</p>	<p>Министарство унутрашњих послова Републике Србије преузело је из Стратегије за реинтеграцију повратника по основу спровођења Споразума о реадмисији („Сл. гласник РС“ бр. 15/09) обавезу пружања помоћи повратницима, па самим тим и Ромима, по Споразуму о реадмисији у поступку решавања статусних питања: пребивалишта и боравишта и издавање личне карте, као претходних питања за решавање питања социјалног осигурања, здравствене заштите, уписа деце у школу итд. Наведена питања, кроз континуирани процес, у надлежним организационим јединицама Министарства унутрашњих послова, решавају се се по убрзаној процедури, имајући у виду неопходност да се сва лица, враћена у Р Србију по основу Споразума о реадмисији, поново укључе у социјалне и економске токове на ефикасан, ефективан и одржив начин, без обзира на националну, верску, расну или било коју другу припадност.</p> <p>Имајући у виду наведено, ово министарство свакодневно у оквиру Тима за имплементацију Стратегије сарађује са Комесаријатом за избеглице и миграције у делу спровођења наведене Стратегије, с обзиром да је Комесаријат носилац спровођења Стратегије и по доласку повратника у Р Србију информисе их о могућностима након повратка.</p>		<p><u>Планиран буџет (2016)</u></p>
			<p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p>
	<p>Роми</p>	<p>Ромкиње</p>	<p>Укупна популација</p>
<p><u>Мера 5.1.11</u></p> <p>Центри за социјални рад ће радити на интензивнијем укључивању ромске деце у локалне услуге социјалне заштите, са посебним нагласком на деци без родитељског старања и унапређивању програма подршке мајкама.</p>	<p>Подаци за 2016. годину из Центара за социјални рад нису обрађени, али постоје подаци за кориснике локалних услуга ЦСР за 2015. годину које је прикупио Центар за социјалну политику у партерству за Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Републичким заводом за статистику. Нису прикупљени посебни подаци о броју ромске деце укључене у локалне самоуслуге социјалне заштите, већ само укупни бројеви свих корисника.</p> <p>http://socijalnoukljucivanje.gov.rs/wp-content/uploads/2016/12/Mapiranje-usluga-socijalne-zastite.pdf</p>		<p><u>Планиран буџет (2016)</u></p>
			<p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p>
	<p>Роми</p>	<p>Ромкиње</p>	<p>Укупна популација</p>
<p><u>Мера 5.1.12</u></p> <p>Центри за социјални рад ће јачати своју саветодавну услугу у раду са ромским породицама</p>	<p>Подаци за 2016. годину из Центара за социјални рад нису обрађени, али постоје подаци за кориснике свих услуга ЦСР за 2015. годину, међутим не постоје посебни подаци о броју Рома корисника саветодавно тераписких и социјално-едукативних услуга.</p>		<p><u>Планиран буџет (2016)</u></p>
			<p><u>Потрошен буџет (2016)</u></p>

и уопште корисницима ромске националности.	Укупан број корисника услуга ЦСР у 2015. години је 697 428, од чега је ЦРС евидентирао 72 609 корисника ромске националности.		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Мера 5.1.13 Пилотирати рад центара за подршку као механизам за таргетирање популације из вишеструко депривираних средина.			Планиран буџет (2016)
			Потрошен буџет (2016)
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Мера 5.1.14 Унапредити систем превенције и подршке с циљем смањења броја малолетничких и принудних бракова и малолетничких трудноћа у ромској заједници.			Планиран буџет (2016)
			Потрошен буџет (2016)
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Циљ 2: Унапредити доступност новчаних давања за децу и породице ромске националности које имају на њих право, са посебним акцентом на новчану социјалну помоћ, туђу негу и помоћ и дечји додатак.			
Унапредити доступност новчаних давања за децу и породице ромске националности које имају на њих право, са посебним акцентом на новчану социјалну помоћ, туђу негу и помоћ и дечји додатак. РСЗ има податке само о укупном броју корисника, а не и посебно за порoдине ромске националности			
Укупан буџет			
Индикатор			
Базна (2015)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Прекретна (2016)	Урађен је Нацрт закона о финансијској подршци породици са децом Нацрт закона о социјалној заштити још увек није урађен		
Планиран буџет (2016)			
Потрошен буџет (2016)			
Достигнућа (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере у оквиру циља 2. у 2016. години			
Мера 5.2.1 Унапредити систем новчаних давања намењених угроженим породицама деце са инвалидитетом у складу	Урађен је Нацрт закона о финансијској подршци породици са децом. Једна од новина које се предвиђају овим законом код остваривања права на дечји додатак је измена услова за остваривање права у погледу материјалних услова / прихода који се цене и поседовања непокретности/, укидања здравственог осигурања и катастарских прихода као услова за остваривање права,		Планиран буџет (2016)
			Потрошен буџет (2016)

са принципима социјалне инклузије кроз измене и допуне Закона о социјалној заштити и Закона којим се уређује финансијска подршка породицама са децом.	омогућавање корисницима новчане социјалне помоћи да право остваре без поновне оцене материјалних прихода уколико им деца редовно похађају школу, а корисницима за чије дете је остварено право на додатак за помоћ и негу другог лица независно од материјалних услова, као и остваривање права на следеће дете по редоследу рођења после четвртог уколико је неко од претходне деце због старосне границе изашло из права. Износ дечјег додатка за дете са сметњама у развоју и дете са инвалидитетом и дете за које је остварено право на додатак за помоћ и негу другог лица а које није смештено у установу за смештај, увећава се за 50%.		
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Мера 5.2.2 Вршити надзор над остваривањем права на пријаву места пребивалишта на адреси центра за социјални рад.	Министарство је издало обавезујућа упутства за поступање органа старатељства у предметима покретања судског поступка за утврђивање времена и места рођења, у предметима одређивања личног имена и пријаве пребивалишта на адреси центра за социјални рад односно установе социјалне заштите за смештај корисника. Центри за социјални рад континуирано поступају у складу са својим законским овлашћењима и издатим упутствима. У поступку пријаве пребивалишта, надлежност центра за социјални рад је да изда сагласност након што надлежна организациона јединица МУП утврди испуњеност законом прописаних услова да се изврши пријава пребивалишта. Сви поступци у вези са решавањем статусних питања припадника ромске националне мањине имају приоритет у поступању. Министарство прати извршење наведених упутстава центрима за социјални рад и установама социјалне заштите за смештај корисника и наставиће да учествује у свим активностима које се односе на унапређење положаја припадника ромске националне мањине и стварања услова за несметано остваривање права у систему социјалне и породичноправне заштите. Министарство периодично врши надзор у овој области.		Планиран буџет (2016) Потрошен буџет (2016)
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Мера 5.2.3 Правно уредити и учинити делотворним институт бесплатне правне помоћи.			Планиран буџет (2016) Потрошен буџет (2016)
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Циљ 3: Унапредити систем прикупљања података у области социјалне заштите тако да пружа јасне и редовне податке о остваривању права Рома и Ромкиња у области социјалне заштите (услуге у			

заједници за децу и одрасле, приступ новчаној социјалној помоћи, туђа нега и помоћ, дечји додатак, резиденцијални смештај за децу и одрасле и друго).			
Унапредити систем прикупљања података у области социјалне заштите тако да пружа јасне и редовне податке о остваривању права Рома и Ромкиња у области социјалне заштите (услуге у заједници за децу и одрасле, приступ новчаној социјалној помоћи, туђа нега и помоћ, дечји додатак, резиденцијални смештај за децу и одрасле и друго).			
Укупан буџет			
Индикатор			
Базна (2015)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Прекретна (2016)			
Планиран буџет (2016)			
Потрошен буџет (2016)			
Достигнућа (2016)	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Примењене мере у оквиру циља 3 у 2016. години			
<u>Мера 5.3.1</u> Дистрибуирати информације из базе података Министарства здравља о Ромима и Ромкињама унапређењем софтвера Министарства, а поштујући Закон о заштити података о личности, релевантним секторима са циљем постизања једноставнијег и садржајнијег одговора социјалних служби по питању социјалног укључивања Рома и Ромкиња. Податке из базе ће користити Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарство просвете, науке и технолошког развоја.			<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација

<u>Мера 5.3.2</u> Развити методологију прикупљања података који су разврстани према националној припадности о остваривању права из социјалне заштите.			<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
<u>Мера 5.3.3</u> Успоставити редовно извештавање о остваривању права Рома и Ромкиња у области социјалне заштите кроз извештавање Републичког завода за социјалну заштиту, Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и тела задуженог за управљање Стратегијом.	Стратегија предвиђа састанак са Повереником за информације од јавног значаја како би се пронашло законито и одговарајуће решење за прикупљање података у ЦСР.		<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
<u>Мера 5.3.4</u> Унапредити рад Савета за права детета кроз техничку подршку за анализу доступности услуга социјалне заштите за децу ромске националности.			<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
<u>Мера 5.3.5</u> Спроводити истраживања о искуствима ромске националне заједнице у вези са услугама социјалне заштите на годишњем нивоу.			<u>Планиран буџет (2016)</u>
			<u>Потрошен буџет (2016)</u>
	Роми	Ромкиње	Укупна популација
Особа задужена за извештавање			
Име, презиме	Владимир Илић		
Позиција	Државни секретар		
Институција	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања		
Емаил	vladimir.lilic@minrzs.gov.rs		

Телефон	011/361 7498
Особа задужена за извештавање	
Име, презиме	Марија Јаковљевић
Позиција	Координатор за подршку стратешком планирању
Институција	Министарство унутрашњих послова
Емаил	marija.jakovljevic@mup.gov.rs
Телефон	011/313 1719

БУЏЕТ

Буџет 2016	
Преглед буџета	
Укупан планиран буџет за спровођење Стратегије у 2016. години	
Укупан потрошен буџет за спровођење Стратегије у 2016. години	
Укупан потрошен државни буџет за спровођење Стратегије у 2016. години	
Укупан регионалан/локалан потрошен буџет за спровођење Стратегије у 2016. години	
Укупна ИПА средства потрошена за спровођење Стратегије у 2016. години	
Укупан потрошен буџет за спровођење Стратегије из осталих извора	
Буџет по приоритетним областима	
Укупан потрошен буџет за образовање у 2016. години	539.693.236,40 РСД
Укупан потрошен буџет за запошљавање у 2016. години	3.126.771.883,33 РСД
Укупан потрошен буџет за здравље у 2016. години	27.000.000 РСД
Укупан потрошен буџет за становање у 2016. години	
Укупни остали трошкови у 2016. години	
Буџет других трошкова у вези Стратегије	
Укупан буџет за функционисање Националне контакт тачке и канцеларије у 2016. години	
Укупан буџет за функционисање мултидисциплинског тела у 2016. години	
Укупан потрошен буџет за подизање институционалног капацитета	
Укупан потрошен буџет за прикупљање фондова у 2016. години	
Укупан потрошен буџет за међународну сарадњу у 2016. години	
Укупан буџет за извештавање, праћење и евалуацију у 2016. години	
Укупан буџет потрошен за остале трошкове у 2016. години	

ПРОЦЕНА УТИЦАЈА

Шифра	Индикатор	Роми			Укупна популација	Година	Извор	Дефиниција
		Роми	Ромкиње	Укупно				
Education								
EDU1	Стопа похађања предшколског образовања	4,9	6,5	5,7	50,2	2014	MICS	
EDU2	Стопа укључености у основном образовању	84,5	85,2	84,9	98,5	2014	MICS	
EDU3	Стопа укључености у средњим школама	28,0	14,9	21,6	89,1	2014	MICS	
EDU4	Стопа укључености у високом образовању							
EDU5	Стопа осипања у основном образовању							
EDU6	Стопа осипања у основном образовању							
EDU7	Стопа завршавања основне школе	65,1	62,8	64,0	93,4	2014	MICS	
EDU8	Стопа завршавања основног образовања							
EDU9	Стопа завршавања високог образовања							
EDU10	Стопа писмености		80,1	80,1	99,1	РЗС	РЗС	
EDU11	Стопа похађања специјалних школа							
EDU12	Стопа похађања сегрегисаних школа				n/a			
Запошљавање								
EMP1	Стопа запослености	32,2	12,1	22,4	45,2		РЗС	
EMP2	Стопа неформалног рада	70,2	60,9	67,8	22,0		РЗС	
EMP3	Стопа незапослености	38,4	49,6	41,8	15,3		РЗС	
EMP4	Стопа дугорочне незапослености	28,1	34,3	30,0	9,9		РЗС	
EMP5	Последње искуство запослења							(месеци)
EMP6	Стопа искуства незапослености							
EMP7	Стопа запослености младих	26,1	10,4	18,6	19,7		РЗС	
Здравље								
HEA1	Стопа приступа здравственом осигурању							
HEA2	Стопа смртности новорођенчади	4,92	2,14	3,59	5,3		РЗС	
HEA3	Очекивано трајање живота по рођењу							(година)
Становање								
HOU1	Стопа бескућништва							
HOU2	Стопа доступности воде			83,31	96,92	2011	"Попис становништва, домаћинства и станова 2011."	
HOU3	Стопа доступности електричној енергији			96,99	99,84	2011		
HOU4	Стопа поседовања имовинских докумената			92,61	97,99	2011		
HOU5	Стопа одвојеног суседства				n/a	2011		
HOU6	Пренатрпаност			13,98	25,17	2011		(км2)
Прожимајуће теме								
CRC1	Ризик сиромаштва			78	25,4	2014	СИПРУ Тим	
CRC2	Просечна зарада				47.814,00	2017	РЗС	(национална валута)
CRC3	Стопа сиромаштва				8,9	2014	СИПРУ Тим	
CRC4	Стопа дискриминације							
CRC5	Стопа пријава пребивалишта							

АНЕКС

Култура и информисање

Прилог Министарства културе и информисања о предузетим активностима и утрошеном буџету.

СЕКТОР ЗА САВРЕМЕНО СТВАРАЛАШТВО И КРЕАТИВНЕ ИНДУСТРИЈЕ			
ПРОЈЕКТИ РОМСКЕ МАЊИНЕ			
Назив носиоца пројекта	Пројекат	Кратак опис	Додељени износ
GRUBB fondacija - Gipsy Roma Urban Balkan Beats, Београд	Друга слика	Иновативан пројекат који промовише толеранцију и културу ромске музике; креативне радионице са младим људима као циљном групом; карактерише га инклузиван приступ односно интеркултуралност.	200.000.00
Народна библиотека "Његош" Књажевац	Истраживање језика и фолклора Рома у Књажевцу	Циљ пројекта је истраживање језика и фолклора Рома у Књажевцу и оспособљавање неколико Рома активиста за прикупљање ромске лексике. Коначни циљ је објављивање речника ромског говора Књажевца.	200.000.00
Национални савет ромске националне мањине Србије, Панчево	Ромологија	Циклус предавања о ромском језику. Пројекат реализују угледни ромолози.	200.000.00
Рома центар Крагујевац	ЂЕЛЕМ ФЕСТ (Путујући фестивал промоције националних мањина Србије)	Иновативни модел промовисања ромске културе и других вредности других мањина које живе у Србији.	200.000.00
Ромски културни центар, Београд	Фестивал ромске културе и активизма - ФРКА	Веома квалитетан и иновативан пројекат са интеркултуралним приступом, али и са много ромских културних особености. Афирмише високу културу за разлику од аматерских пројеката.	200.000.00
Удружење грађана "Phralipe Novi Sad"	ЛЕТЊА ШКОЛА МУЗИЧКИХ ТАЛЕНАТА ИЗ НЕМАЧКЕ, ФРАНЦУСКЕ И ШВАЈЦАРСКЕ	Радионице у области музике за младе талентоване музичаре. Добро осмишљен пројекат којим страни музички професионалци јачају капацитете домаћих ромских и не ромских уметника.	200.000.00
УКУПНО:			1.200.000,00 динара
МУЛТИКУЛТУРНИ ПРОЈЕКТИ			

Назив носиоца пројекта	Пројекат	Кратак опис	Додељени износ
Културни центар Панчева	14. ETHNO.COM 2016. World music festival 23-25. септембар	Мултиетнички музички фестивал који је већ стекао велики углед. Њиме се на специфичан начин чува традиција и особеност мањинских народа, али и промовише савремено стваралаштво, заједништво, јединство региона и високи уметнички домети. Редовно се подржава од стране Министарства.	400.000.00
Центар за банатске студије Вршац	ЗВУЦИ РЕ(ЛИ)ГИЈЕ: КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ И МУЗИКА ВЕРСКИХ ЗАЈЕДНИЦА БАНАТА	Добар пројекат који се заснива на истраживању, едукацији и промовисању мултикултурализма и толеранције. Пројекат допринеси очувању културног наслеђа различитих верских заједница Баната.	200.000.00
УКУПНО:			600.000,00 динара

СЕКТОР ЗА ИНФРОМИСАЊЕ И МЕДИЈЕ

		РОМСКИ			
1.	Београд	НИД Романо Невипе доо	Чирикљори, дечји часопис на ромском и српском језику	424	400,000.00
2.	Београд	Привредно друштво Артакција доо Београд	Ружне речи	424	950,000.00
3.	Београд	Ромски медијски сервис	Romano jhak/Ромско око	481	400,000.00
4.	Београд	Медија центар доо	Просјаци и доктори	424	900,000.00
5.	Бујановац	РДП Ема Трајковић Оливер и ортаци ОД Божњевац Бујановац	Учење је на првом месту	424	400,000.00
6.	Бујановац	Бујановачке	Јачање капацитета редакције бујановачких формирањем редакције на ромском језику	481	400,000.00
7.	Врање	ЈП „Радио телевизија Врање“	Ром инфо	424	600,000.00
8.	Врање	ОК Радио доо	ŠUNEN E ROMEN/Слушајте Роме	424	500,000.00

9.	Зајечар	Зоран Николић ПР, Агенција за производњу радио и тв програма Студио 101, Зајечар	Амаро Ђиве	424	600,000.00
10.	Јагодина	ДОО Коперникус Радио Телевизија Јагодина	Емисија о Ромима у поморавском округу	424	650,000.00
11.	Крагујевац	Пословно удружење асоцијације локалних и независних медија „Локал прес“	„Глас Рома у локалним заједницама“	481	520,000.00
12.	Крушевац	Радио телевизија Крушевац доо	Невипе-Романо алав	424	600,000.00
13.	Лесковац	УГ Нова наша реч	Декада Рома у нашој махали	481	400,000.00
14.	Лесковац	УГ Центар за едукацију и развој	Информативна инклузија Рома за бољи живот на југу Србије	481	400,000.00
15.	Ниш	УГ РТВ Бум 018	Ромски дневник	481	500,000.00
16.	Пирот	ПД Телевизија Пирот доо	Ромски свет	424	600,000.00
17.	Пирот	Ани Прес доо Пирот	"Инклузија више није на папиру- Инклузија нанај ко лил"	424	400,000.00
18.	Пожаревац	ПД РДУ Хит доо Пожаревац	Образовање без дискриминације	424	400,000.00
19.	Ужице	ИМД Вести доо Ужице	Како се постаје Ром	424	400,000.00

Укупан износ додељених средстава 10.020.000 динара.

ПОВРАТНИЦИ ПО ОСНОВУ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ

Прилог Комесаријата за избеглице

Комесаријат за избеглице и миграције приликом планирања и реализације буџетских и донаторских средстава води рачуна да овим програмима обухвати јединице локалне самоуправе на чијој територији живи велики број интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији. Роми који су интерно расељена лица и повратници по реадмисији могу да конкуришу у свим програмима за унапређење животних услова, међутим не постоји обавеза да се интерно расељена лица као ни повратници по основу Споразума о реадмисији изјасне по националности као Роми. У том смислу није могуће да се наведе прецизан број Рома и Ромкиња, корисника програма помоћи, тако да је у даљем тексту информација о програмима и активностима који су обухватили ромску популацију у 2016. годину.

У оквиру циља 6: Спроводити програме изградње станова за социјално становање; Мера М.6.7. Локалне стамбене агенције у сарадњи са Комесаријатом за избеглице и миграције ће обезбедити стамбене услове за Рома и Ромкиње који не планирају повратак- Програме за унапређење животних услова интерно расељених лица са Косова и Метохије Комесаријат реализује се у сардањи са локалним самоуправама. За изналажење решења за интерно расељене Роме и Ромкиње, у току 2016. године Комесаријат је утрошио 10% од укупних буџетских средстава намењених за финансирање програма за унапређење животних услова интерно расељених лица, односн 33.000.000,00 динара.

У вези реализације мере М1.10. Унапредити систем реинтеграције тражилаца азила и повратника (област социјалне заштите), међу којима је велики број Рома и Ромкиња, по основу Споразума о реадмисији- указујемо на то да је основни проблем са којим је Република Србија била суочена када су у питању повратници био недостатак података о овој категорији лица и њиховим потребама, доста је урађено на прикупљању података, како би се на адекватан начин могле планирати и развити политике. Редовном годишњом изградом Миграционог профила Републике Србије и ажурирањем статистичких података, Комесаријат континуирано прати кретања у погледу броја и профила повратника по основу Споразума о реадмисији.

Једна од најчешће коришћених евиденција о повратницима по основу Споразума о реадмисији је база података Комесаријата за избеглице и миграције која у највећем броју садржи податке Канцеларије на аеродрому „Никола Тесла“.

У току 2016. године у Канцеларији за реадмисију на аеродрому, која је у надлежности Комесаријата, прихваћено је и регистровано укупно 3.655 лица, односно 1.299 породица. У складу са претходним трендовима, када је у питању национална структура највећи број повратника су лица ромске националности, односно 2.696 лица.

За програме за изналажење решења за Роме и Ромкиње који су враћени по основу Споразума о реадмисији, у току 2016. године Комесаријат је утрошио 75% од укупних буџетских средстава намењених за финансирање програма обезбеђивања решења за повратнике, односно 15.000.000,00 динара.

Особа задужена за извештавање	
Име, презиме	Иван Георгинов
Позиција	Помоћник комесара за прихват, збрињавање, повратак и интеграцију избеглица
Институција	Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије
Емаил	ivan.georginov@kirs.gov.rs
Телефон	011 3129590

Прилог Канцеларије за људска и мањинска права

Канцеларија за људска и мањинска права је расписала конкурс за пројекте удружења ради унапређења положаја и статуса Рома у Републици Србији у септембру 2015. године. Подржано је 36 удружења у укупном износу од 16.962.855,23 РСД.

Основ за дефинисање приоритета конкурса су биле препоруке које проистичу из Оперативних закључака са Семинара о социјалном укључивању Рома и Ромкиња у Републици Србији.

Подржани су пројекти којима се остварује унапређење квалитета живота ромске популације кроз креирање и промовисање интегралних локалних услуга, сервиса или програма; подстицање позитивног деловања шире друштвене заједнице према представницима ромске популације, као социјално угрожене популације; реализација програма намењених већем укључивању Ромкиња и младих припадника ромске популације. У оквиру ових циљева подржане иницијативе између осталог усмерене на економско јачање младих Рома, радну активацију, образовање, здравствену заштиту, подршку раном развоју, вишеструко дискриминисане особе, оснаживање Ромкиња, превенцију трговине људима, и друго. У оквиру смерница је наглашено да је пожељно да пројекат и пројектне активности буду промовисане у јавности, медијима.

Са реализацијом пројектних активности започело се у новембру 2015. године, а реализоване су у првој половини 2016. године. Сва удружења су реализовала медијске кампање, на ТВ и радио станицама, друштвеним мрежама.

Канцеларија за људска и мањинска права је је 14. септембра 2016. године расписала јавни конкурс у оквиру програма за пројекте удружења ради унапређења положаја и статуса Рома у Републици Србији, која су реализовала пројектне активности од новембра месеца наредних четири месеца.

Основ за дефинисање приоритета конкурса су циљеви које проистичу из Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији.

Средства у износу од 14. 998, 007 РСД опредељења су за 30 пројеката, од којих је четири усмерено на образовање и подршку деци и младим Ромима/кињама, два на унапређење доступности здравствене заштите, четири пројекта на умрежавање на локалу, у циљу обезбеђивања доступности и подизању квалитета услуга, један пројекат на интеграцију повратника по уговору о реадмисији, пет пројеката на унапређење доступности услуга социјалне заштите, три пројекта је усмерено на подстицање запошљавања припадника ромске националности, два пројеката на превенцију насиља над женама, и преосталих девет пројеката на различите врсте едукација и подизање свести јавности о потребама Рома кроз медијско извештавање и кампање у локалној заједници.

Канцеларија за људска и мањинска права Владе Републике Србије, у сарадњи са Националним саветом ромске националне мањине обележила 2016. године је 8. април низом активности поводом Међународног дана Рома у сарадњи са националним саветом ромске националне мањине, државним органима, локалним самоуправама, организацијама цивилног друштва, међународним партнерима и медијима.

Изложба фотографија под називом "Уснија Реџепова – живот Коштане" отворена у феоајеу друге галерије Народног позоришта у Београду.

Истог дана организован и округли сто на тему "Роми и Поглавље 23" у Клубу посланика у Београду.

У амфитеатру на Нишавском кеју, код споменика Шабану Бајрамовићу у Нишу одржан концерт и културно-уметнички програм.

ТАРИ

Троипогодишњи пројекат за инклузију Рома, који је финансирала Европска унија а спровела Мисија ОЕБС-а у Србији у сарадњи са Канцеларијом за људска и мањинска права, завршен је 31. марта 2017. године, а више хиљада Рома из преко 20 градова и општина били су директни корисници овог пројекта.

Пројекат "Овде смо заједно - Европска подршка за инклузију Рома" један је од најуспешнијих и најделотворнијих пројеката у области интеграције Рома који је реализован у последњих десетак година у нашој земљи, а реализован је у 20 пилот општина и градова у Србији.

Пројекат је вредан 4,8 милиона евра, пружао је подршку институцијама Републике Србије у побољшању положаја Рома у следећим областима: приступ основним правима, грађанском учешћу, тржишту рада, образовању, здравству, социјалној заштити, адекватном становању и креирању послова. Најважнији партнери пројекта су Канцеларија за људска и мањинска права, Министарство здравља, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Ромски национални савет, Стална конференција градова и општина, НВО Прахис, Фонд за образовање Рома, Канцеларија за европске интеграције Владе Републике Србије и Тим за социјалну инклузију и смањење сиромаштва.

Пројекат је директно подржао реализацију претходне, али и нове Стратегије за социјално уључивање Рома у кључним областима, као што су образовање, запошљавање, становање, пружање услуга на локалном нивоу, док су неки од остварених резултата свакако допринели и испуњењу обавеза преузетих Акционим планом за поглавље 23 у приступању Србије Европској унији.

Пројекат је дао велики допринос испуњавању Оперативних закључака семинара који заједнички организују Влада Републике Србије и Европска унија. Најуочљивији пример јесте израда јединствене националне **Базе података за праћење резултата мера за инклузију Рома**. База је важно средство за ефикасно спровођење политика на националном и локалном нивоу, јер се базом обезбеђује складиштење, чување и читање података националних и локалних институција на једном месту. Информације из базе ће утицати на креирање политика националних и локалних институција као и на доношење стратешких одлука донатора, уношењем података у базу све локалне самоуправе обезбедити бољу видљивост резултата,

планова и потреба ромске заједнице на локалу. База је инсталитарана на сајту Републичког завода за статистику

Становање: Први пут је успостављена евиденција о броју и месту неформалних насеља (583) у Србији што даје могућност да се средства плански усмеравају на решавање ових проблема. Успостављен је географски информациони систем (ГИС) који ће омогућити праћење и унапређење услова становања. Израђено је 13 урбанистичких планова подстандардних насеља у 11 општина а у 14 општина је припремљена техничка документација за 20-ак инфраструктурних пројеката. У ова насеља ће се у наредном периоду инфраструктурно улагати како би им се обезбедили бољи услови за живот.

Мобилни тимови: Формирањем мобилних тимова у 20 јединица локалне самоуправе омогућена боља међусекторска сарадња и подела надлежности и одговорности између локалних актера које се баве питањима Рома. Кроз мобилне тимове су први пут увезани механизми који су успостављени у претходном периоду како би грађанима ромске националности могли брже и лакше остваре своја права.

У раду мобилних тимова учествују координатори за ромска питања, здравствене медијаторке, педагошки асистенти, представници центара за социјални рад и представници Националне службе за запошљавање.

Мобилни тимови препознати су у новој Стратегији за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији 2016-2025, као модел који треба развијати и у осталим општинама.

Образовање: У сфери образовања пројекат је дошао до зацртаног циља од 1,000 подељених стипендија током две школске године. Окончан је важан процес сертификације педагошких асистената, њих 191 је примило дипломе о завршеном програму на церемонији која је организована на Универзитету у Крагујевцу чиме је завршен вишегодишњи процес и асистенти су постали део образовног система Републике Србије.

Здравље: Пружене је подршка здравственим медијаторкама кроз сет обука, уручено је 70 сертификата у циљу систематизације њихових радних места.

Запошљавање: Подржано је 17 ромских предузећа која запошљавају око 60 Рома са 500.000 евра. Подршка се састоји у опреми, помоћи стручњака и професионалним обукама.

Приступ основним правима: У оквиру програма бесплатне правне помоћи, правни тимови партнерске организације „Праксис“ су покренули 969 административних и судских поступка за накнадни упис у МКР, за утврђивање датума и места рођења, као и за одређивање личног имена. Посетили су преко 90 општина широм Србије и обавили преко 200 теренских посета.

Кроз ИПА 2012 пројекат су **мапиране ромске организације и организације цивилног друштва** које се баве инклузијом Рома у 20 општина/градова у Србији, на основу чега је припремљен програм обуке 31 ОЦД и 4 мреже је учествовало у три циклуса обука.

У јуну месецу 2016. године завршен је пројекат „**Техничка подршка Канцеларији за људска и мањинска права у спровођењу Стратегије за унапређивање положаја Рома**“, чији је Канцеларија за људска и мањинска права корисник, а који имплементира Мисија

ОЕБС-а у Србији уз финансијску подршку Шведске агенције за међународну развојну сарадњу (СИДА).

У оквиру пројекта је ангажовано шесторо саветника за инклузију Рома у пет институција: Министарству просвете, науке и технолошког развоја, Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарству културе и информисања и Канцеларији за људска и мањинска права.

У сарадњи са Сталном конференцијом градова и општина завршен је рад на припреми и објављен у јуну месецу. Водич за локалне координаторе за ромска питања и службенике у локалним самоуправама који прате инклузију Рома на локалном нивоу - Улога координатора за ромска питања у локалној самоуправи.

У оквиру Програма грантова намењених локалним самоуправама који подржавају инклузију Рома, са фокусом на унапређење животних услова ромске популације у локалним заједницама, подржано је укупно 13 јединица локалне самоуправе. С тим у вези, 27. јуна одржана је церемонија доделе сертификата чиме је формално обележен завршетак радова у локалним самоуправама у оквиру највредније компоненте пројекта, али и завршетак самог пројекта. У оквиру ове компоненте подржане су следеће локалне самоуправе: Прокупље, Књажевац, Зајечар, Пожега, Ивањица, Куршумлија, Дољевац, Звездара, Коцељева, Сента, Обреновац, Рума и Лозница. Укупан буџет утрошених средстава средстава је преко 900.000 евра, а пројекти су реализовани у периоду од годину дана (јун 2015 – јул 2016. године).

Прилог Националног савета ромске националне мањине

Национални савет ромске националне мањине на основу Закона о националним саветима националних мањина надлежан је за питања области образовања, културе, службене употребе језика и писма и обавештавања припадника ромске националне мањине.

У складу са тим надлежностима Национални савет ромске националне мањине спроводи своје активности. Обзиром да су проблеми ромске заједнице много шири и комплекснији и излазе из поверених надлежности националног савета, принуђени смо да се бавимо и другим питањима која су приоритетна за припаднике ромске националне мањине.

Током 2016. године поред редовних активности Национални савет ромске националне мањине је активно учествовао и у доношењу стратешких докумената Републике Србије који се односе на побољшање положаја припадника ромске националне мањине у Рпублици Србији и са тим у вези, у наставку подноси:

1. Активности из области образовања

- Национални савет ромске националне мањине је у сарадњи са Министарством просвете спроводио афирмативну меру уписа средњошколаца и студената у школској 2016/2017 години.
- Национални савет ромске националне мањине је прикупљао документацију за стипендије и кредите за средњошколце и студенте.

- У сарадњи са Министарством просвете и Филолошког факултета организован је семинар на Дивчибарима за наставнике „Ромског језика са елементима националне културе“
- На Филолошком факултету су подељена Уверења о положеним испитима ромског језика и културе за будуће наставнике и предаваче.

2. Активности из области културе

- Одржане су манифестације за најзначајније националне празнике у организацији Националног савета ромске националне мањине: 8.април- Светски дан Рома, Бибијака, Ђурђевдан, Дан Националног савета, Међународни дан људских права и други.
- Национални савет ромске националне мањине редовно обележава и посећује споменике подигнуте за жртве Холокауста из Другог светског рата.
- Национални савет ромске националне мањине посећује све културне манифестације, концерте, изложбе и друга окупљања којима се промовише култура и традиција Рома.

3. Активности из области службене употребе језика и писма

- Национални савет ромске националне мањине сматра да је увођењем наставног предмета у основне школе „„Ромски језика са елементима националне културе““ створио темељ за увођење ромског језика као службеног у надлежне државне и локалне органе.
- Одштампано је доста вишејезичних информатора, чланака и других штампаних материјала на ромском језику.
- Национални савет је покренуо иницијативу пред надлежним министарством и јединицама локалних самоуправа да се смањи проценат за увођење ромског језика у службену употребу.

4. Активности из области обавештавања

- Национални савет ромске националне мањине србије редовно и свакодневно ажурира свој сајт, обавештава јавност о свим активностима које спроводи свакодневно, такође на сајту се могу информисати о конкурсима, документима и свим питањима од значаја за остваривање права припадника ромске националности.
- Одржани су састанци и са представницима ОЕБС-а у вези унапређења информисања.
- Национални савет ромске националне мањинесарађује са скоро свим електронским и штампаним медијима.
- Национални савет ромске националне мањине редовно одржава, односно гостује на конференцијама за јавност када су у питању теме које се баве проблемима припадника ромске националне мањине.

5. Активности на изради стратешких докумената и друге активности

- Национални савет ромске националне мањине је био ангажован и активно учествовао у припреми „Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године“. Учествовали смо у свим фазама израде овог стратешког документа кроз радд комисија, радних група и других стручних тела, која су била задужена за припрему предлога Стратегије. Национални савет ромске националне мањине је давао сугестија, покретао иницијативе, и радио на усаглашавању финалног текста. У сарадњи са Саветом за унапређење положаја Рома, Национални савет ромске националне мањине је организовао јавне расправе у великим градским центрима на целој територији Републике Србије.
- Национални савет ромске националне мањине је учествовао и био контруктиван партнер на припреми предлога текста за усвојење Акционог плана за остваривање права националних мањина и посебног дела за припаднике ромске националне мањине у оквиру Поглавља 23 за предприступне преговоре.
- Национални савет ромске националне мањине учествовао је у раду Координације националних савета националних мањина и присуствовала свим конференцијама, семинарима и радионицама које су биле организоване од стране Координације.
- Национални савет ромске националне мањине је пружао асистенцију и подршку за спровођење пројекта „Саградимо дом заједно“ који је финансирала Европска унија, а спровела Канцеларија Уједињених нација за пројектне услуге (УНОПС) у партнерству са Градом Београдом, где је током априла дата на коришћење 32 социјална стана за припаднике ромске националне мањине.
- Национални савет ромске националне мањине је континуирано сарађивао са међународним организацијама

Европске интеграције и ИПА пројекти

Веза са стратешким документима

- **Стратегија за социјалну инклузију Рома и Ромкиња у РС 2016-2025** усвојена је на седници Владе 3. марта 2016. године. Пратећи Акциони план још увек није усвојен. Донета је одлука о оснивању Координационог тела за праћење реализације Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији, за период од 2016. до 2025. године. Координационо тело основано је на седници Владе, одржане 3. марта 2017. године.
- **Акциони план посвећен правима националних мањина** – АП је представљен државама чланицама 3. фебруара у Бриселу а 3. марта 2016. на седници Владе овај документ је усвојен. На истој седници усвојена је Уредба о поступку расподеле средстава из буџетског фонда за националне мањине.

- Пројекти усмерени на подршку инклузији Рома у Републици Србији дали су значајан подстрек имплементацији политика инклузије и допринели општем побољшању положаја Рома. Тренутно, пројекти вредности близу 10 милиона евра финансирани из ИПА фондова се имплементирају, а још толико се припрема за имплементацију. Такође, наши развојни партнери кроз билатералну помоћ пружају додатну снажну подршку инклузији Рома кроз подршку пројектима државних институција и организација цивилног друштва (Немачка, Швајцарска, Шведска). Сви ови пројекти баве се различитим аспектима инклузије – приступ тржишту рада, приступ здравственим услугама, образовање, унапређење услова становања. Развојна помоћ реализована кроз ове пројекте умногоме је допринела успостављању и јачању интер-секторске сарадње и развоју интегрисаног приступа у креирању и имплементацији релевантних политика и стратегија.
- Упркос напретку који је остварен, резултатима који су видљиви, изазове који остају не смемо изгубити из вида. И даље недовољан капацитет институција за имплементацију политика инклузије Рома као и њихово власништво над тим процесима, потреба за јачом и боље координираном међусекторском сарадњом, већа улога локалних самоуправа су само неки од проблема који су и даље присутни. Иако су успостављени добри институционални механизми (Савет за унапређење положаја Рома, Стратегија за унапређење положаја Рома, итд), изазови попут изражено ниског квалитета живота, проблеми попут значајног броја инцидената на етничкој основи усмерених против Рома, појаве попут пораста броја тражилаца азила у земљама Западне Европе, указују на то да је потребно ефикасније и делотворније користити расположива буџетска и донаторска средства, за шта је основни предуслов интензивирање комуникације и координације свих заинтересованих страна. У досадашњем искуству у имплементацији пројеката често се сучавамо са проблемом прихватања од стране већинске популације, посебно када су у питању пројекти решавања стамбених питања. Такође, сервис подршке ромској популацији на локалном нивоу морају бити додатно ојачани и унапређени како би помогли инклузију и спречили илегалну емиграцију.
- У циљу ефикасније и делотворније употребе буџетских и донаторских средстава, а и као подршка процесу унапређења положаја Рома и Ромкиња у Републици Србији, Канцеларија за европске интеграције (КЕИ), Канцеларија за људска и мањинска права (КЉМП) и Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва (СИПРУ) Владе Републике Србије покренули су иницијативу за успостављање механизма одржавања редовних координационих састанака о пројектима за унапређење положаја Рома и Ромкиња.

На нивоу Европске уније не постоји много правних тековина који регулишу ову област, и у највећем делу остављено је државама чланицама да на најбољи начин уреде ова питања и да поштују стандарде који су основа Европске уније.

Правне тековине у овој области у највећем делу нису на јединствен начин уређене прописима Европске уније, већ се састоје од међународних докумената и најбољих пракси. То у пракси значи да су стандарди обавезујући али да је у питању *софт ацџуис*. У том контексту, временом су почеле да се дефинишу најбоље европске праксе као стандард који држава кандидат треба да оствари.

Чињеница да су Поглављем 23, у коме се преговарају питања Основних права, обухваћени политички критеријуми за чланство, док се само у малом делу ради о хармонизацији законодавства, чини га изразито политичким. То значи да на успешан завршетак у преговорима не утичу само спроведене реформе већ и друге околности из ширег политичког

Заштита мањинских права у контексту европских интеграција (шири, европски контекст)

Члан 2 Уговора о функционисању ЕУ експлицито наводи:

Унија се темељи на вредностима поштовања људског достојанства, слободе, демократије, једнакости и поштовању људских права, укључујући и права припадника мањина. Те вредности су заједничке државама чланицама, у друштву коме превладавају плурализам, недискриминација, толеранција, правда, солидарност и равноправност жена и мушкараца.

Подручје основних права је веома широко и стога правне тековине Европске уније обухватају и права заштићена **Повељом Европске уније о људским правима** која је саставни део Лисабонског уговора. Повеља о основним правима ЕУ има једнаку снагу као и оснивачки уговори, чиме је и она стекла статус примарног права.

Такође правне тековине обухватају и сва она људска права која су заштићена другим међународним инструментима. Било да су они усвојени на нивоу Уједињених нација или Савета Европе.

- Посебно је важна **Конвенција Савета Европе о заштити људских права и основних слобода**.
- Осим тога СЕ је усвојио бројне конвенције којима су успостављени стандарди заштите људских права на специфичним подручјима попут заштите националних мањина, заштите деце и друге.

Преговори у овом подручју биће усмерени на неколико питања у којима је уочена потреба за даљим напретком: борба против дискриминације, заштита националних мањина укључујући и побољшање положаја Рома, слобода медија, спречавање злочина из мржње, приступ правди кроз бесплатну правну помоћ, затворски систем, заштита права жена, заштита права деце, заштита особа са инвалидитетом, права ЛГБТ популације, заштита података о личности.

Информација о пројектима финансираним из ИПА фонда у периоду 2009-2016

- Пројекти усмерени на подршку инклузији Рома у Републици Србији дали су значајан подстрек имплементацији политика инклузије и допринели општем побољшању положаја Рома. У оквиру сектора Развој људских ресурса и друштвени развој, у досадашњим циклусима програмирања програмирана је подршка која је усмерена директно на Роме као циљану групу. У оквиру ИПА националних програма предвиђени су програми подршке који су намењени пружању подршке инклузији Рома:
 1. ИПА 2009 унапређење животних услова најугроженијих Ромских породица са територије Града Београда, 3,6 милиона евра. Пројекат је намењен стамбеном збрињавању једног броја Ромских породица расељених са локалитета „Белвил“ кроз три модела: куповина сеоских домаћинстава, изградња социјалних станова, поправка некретнина у

власништву. Кроз пројекат је обезбеђено трајно стамбено решење за око 100 породица, од чега је 39 породица пресељено у сеоска домаћинства, 11 породица добило подршку у реконструкцији некретнине које су имали у власништву, а преостале породице биће смештене у социјалне станове. Ови станови биће изграђени на 3 локације: Орловско насеље (усељена зграда са 12 станова у току маја 2015), Јабучки Рит и Мислоћин.

2. ИПА 2012 програмом подршке Социјалном развоју предвиђена је и тренутно се реализује грант шема која је усмерена на пружање подршке најугроженијим групама (укључујући и Роме) у виду јачања квалитета постојећих услуга социјалне заштите на локалном нивоу и сарадње релевантних организација на локалном нивоу у области социјалне заштите, здравства, образовања и запошљавања. Укупна вредност грант уговора је 4,5 милиона евра, а у децембру 2015. године потписано је 28 уговора са корисницима (организације цивилног друштва, локалне самоуправе, организације социјалне заштите итд.).
3. ИПА 2012 пројекат „Овде смо заједно – Европска подршка инклузији Рома“ (ТАРИ пројекат) са буџетом од 4,8 милиона евра се реализује кроз шест компоненти: приступ основним правима, формирање мобилних тимова, оснаживање организација цивилног друштва, увођење програма превенције напуштања школовања, унапређење услова становања, одрживо запошљавање.
4. ИПА 2013 програмом предвиђена је мера намењена унапређењу инклузије Рома. За ову меру је опредељено 11 милиона евра, које ће бити реализоване кроз два уговора: уговор о техничкој помоћи и уговор за реализацију грант шеме. Процес уговарања је у завршној фази. Пројекат који ће се ослањати на резултате пројекта финансираног из ИПА 2012, пре свега што се тиче компоненте становања и компоненте мобилних тимова. Предвиђено је да се уз помоћ грант шеме реализују радови у 20 пилот општина на унапређењу инфраструктуре и услова становања у подстандардним насељима на основу техничке документације припремљене у оквиру пројекта ИПА 2012. Такође, пројекат превиђа техничку помоћ у реализацији грант шеме, припрему техничке документације за побољшање животних услова у подстандардним насељима за додатних 20 општина, као и даљу подршку активностима мобилних тимова и осталих мера инклузије.
5. ИПА 2014 програмом опредељено је 4,1 милиона евра за побољшање социјалне инклузије Рома кроз даља улагања у одржива решења за становање, бољи приступ ромских ученика образовном систему и јачање националних механизма инклузије Рома на локалном нивоу. Акција ће побољшати социјалну инклузију Рома у смислу побољшања услова становања, државних механизма за укључивање и стипендирања Рома. Побољшање услова становања у подстандардним ромским насељима ће представљати предуслов за њихово социо-економско оснаживање и запошљавање.
6. Како би се обезбедио континуитет свеобухватне подршке за инклузију Рома у Акционом програму за ИПА 2016, предвиђа се даља подршка социјалној инклузији Рома кроз подршку даљем развоју механизма инклузије на локалу, грант шему са фокусом на запошљавање, повећању обухвата Ромске деце у предшколском систему образовања и смањењу дискриминације, као и припрема даље техничке документације за одржива стамбена решења. За ову интервенцију предвиђена је директна додела у износу од 4 милиона евра Сталној конференцији градова и општина која ће у сарадњи са релевантним националним институцијама да координира имплементацију предвиђених активности.
7. Наиме, секторска буџетска подршка за образовање је планирана кроз ИПА Акциони програм за 2016. годину. Кроз њу ће се између осталог таргетирати и Роми као посебна

циљна група. Истичемо да финални договор циљаних вредности још увек није постигнут са Европском комисијом.

8. Идеја је да се из ИПА 2017 обезбеде средства са посебним фокусом на социјално становање, која би обухватила социјално и економски најугроженије групе становништва у Србији - избеглице, интерно расељена лица, жртве породичног насиља, Роми, особе са инвалидитетом. Социјално становање је изузетно важан фактор постизања социјалне равнотеже и њиме се обезбеђује интеграција свих група у друштвену заједницу, укључујући и оне које сматрамо угроженима. Скрећемо пажњу да је процес програмирања ИПА 2017 у финалној фази усаглашавања Акционих докумената, те да је наредни корак усвајање Акционог програма и потписивање Финансијског споразума који представља правни основ за спровођење годишњег Акционог програма.

АНАЛИЗА СТАЊА ИНКЛУЗИЈЕ РОМА НА ЛОКАЛНОМ НИВОУ

Важно средство за ефикасно спровођење политика на националном и локалном нивоу јесу попуњени упитници јединица локалних самоуправа, централизовани у бази података за праћење мера за инклузију Рома. У погледу обима података, база напредује. У 2016. години је податке унело 124 самоуправе (од пописаних 198 са Косовом и Метохијом), док је у 2015. упитнике попунило 80 самоуправа. У циљу праћења спровођења националне Стратегије за инклузију Рома кроз сет стратешких мера, локалне самоуправе ангажују координаторе за ромска питања у области образовања, здравства, социјалне заштите и становања, извештавања о пројектним активностима (посебно о раду Савета за међунационалне односе и других релевантних тела и органа за инклузију Рома) на локалном нивоу. Координатори за ромска питања су доступни у 67 самоуправа Републике Србије, што чини 54% укупног броја самоуправа која су попунила упитник. Значај подршке координатора за ромска питања огледа се у податку да је 23 од 35 самоуправа које су усвојиле локални Акциони план за инклузију Рома ангажовале координаторе.

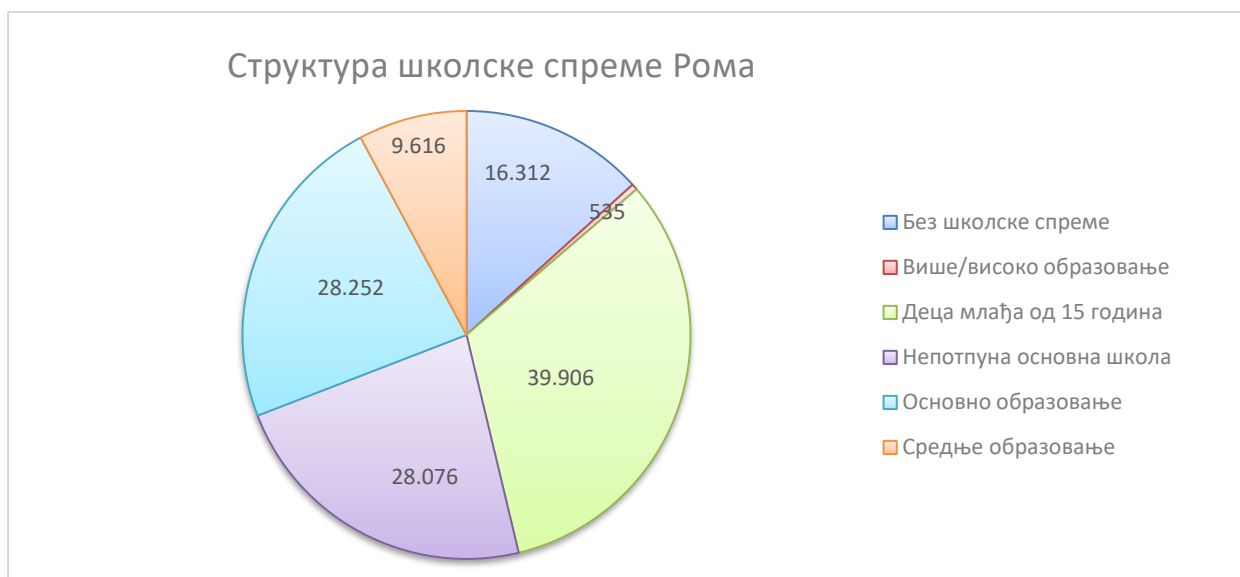

jan.2012 jan.2013 jan.2014 jan.2015 jan.2016 jan.2017 jan.2018 jan.2019 jan.2020 jan.2021 jan.2022 jan.2023 jan.2024 jan.2025 jan.2026

Поред приказане 32 општине, локални Акциони план су усвојили и Сурчин, Сурдулица и Србобран. Међутим, нису унети датуми усвајања и трајања па су изузети с графикана.

У 124 општине, колико је попунило упитник, живи 124.881 припадник ромске популације (59.233 Ромкиња и 57.171 Рома), чиме Роми учествују у укупној популацији Републике Србије са 2,07%. Највећи број Рома живи у Лесковцу (7.700), Палилули (5.607) и Земуну (5.600). Процентуално посматрано, највише Рома је пријављено у Бојнику (14,8%), Сурдулици (13%) и Белој Паланци (11,6%).

У области структуре школске спреме Рома постоји простор за напредак. Изузев деце млађе од 15 година, највећи део ромске популације чине Роми са основним образовањем, који су по учешћу у укупној ромској популацији скоро изједначени са бројем оних који нису завршили основну школу. Најмање је високообразованих (535) и чак у 24 евидентираних општине нема ниједног високообразованог припадника ромске популације. Највише високообразованих има у Новом Саду (34), Ваљеву (24) и Лесковцу (23).

Посебна средства за унапређење положаја Рома издваја 44 општине у укупном износу од 61.086.780 динара, међу којима се истиче Шабац (7,4 милиона динара), Сопот (6,9 милиона динара) и Врање (5 милиона динара).

Савет за међунационалне односе формиран је у 40 општине, од којих 25 за чланове има бар једног припадника ромске популације. Савет/Комисија за родну равноправност функционише у 86 општине, од којих су у 11 чланови Роми.

Напредак у процесу инклузије Рома, према свим наведеним показатељима, оствариле су 4 општине. Звездара (први степен развоја), Панчево (први степен развоја), Шабац (други степен развоја) и Топола (други степен развоја) усвојиле су локални Акциони план, издвојиле посебна средства за инклузију Рома, ангажовале координатора за ромска питања, формирале сва три Савета (за међунационалне односе, родну равноправност и здравље) и обезбедиле здравствене медијаторке.

ЗДРАВЉЕ

Улога здравствених медијаторки је да воде евиденцију о здравственом стању житеља неформалних насеља, да раде са њима на подизању свести о неопходности вакцинације деце, као и значају правилне исхране и хигијенских навика. Здравствене медијаторке треба да обезбеде бољи увид здравствених установа у стање ових насеља, а да житељима укажу на значај правовременог јављања лекару. Здравствена медијаторка није здравствени радник (лекар, медицинска сестра), већ она повезује здравствени систем и грађане неформалних насеља. Министарство здравља је приликом избора здравствених медијаторки дало предност ромкињама које су мајке и живе у ромском насељу. Укупан број здравствених медијаторки је 58 и оне су распоређене у 51 општини, а највећи број медијаторки по општини је у Обреновцу – 3).

Савет за здравље основан је у 67 општина, 8 међу њима у Савету има чланове Роме, од којих су у 6 доступне и услуге здравствених медијаторки. Сва три услова за инклузију Рома у области здравства испунили су Врање, Лозница, Власотинце, Аранђеловац, Мерошина и Панчево.

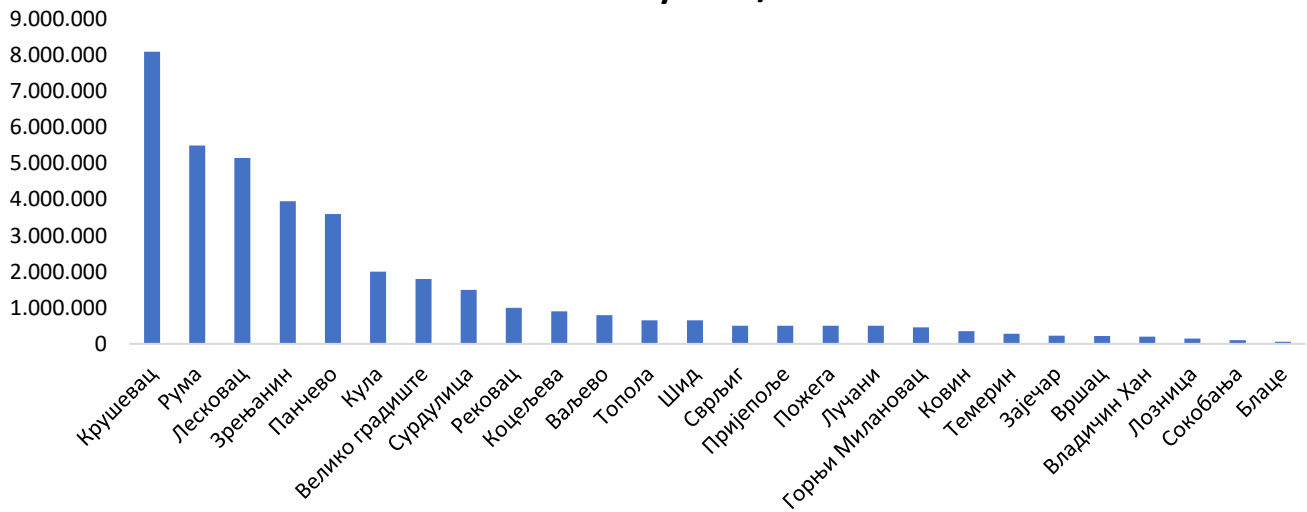
ОБРАЗОВАЊЕ

Стручну помоћ и додатну подршку ученицима, наставницима, васпитачима и стручним сарадницима у циљу унапређивања њиховог рада са децом и ученицима у Србији пружа 121 педагошки асистент. Асистенти су на располагању у 53 општине (43% општина које су попуниле упитник). Највећи број педагошких асистената постоји у Ваљеву и Лесковцу (6); Пироту, Чукарици и Старој Пазови (5), док остали имају по 4 и мање.

За уџбенике је у 2016/2017 финансијска средства издвојило 26 општина у укупном износу од 39.672.585 динара. Према издвојеном износу истичу се Панчево (8.100.000 динара), Рума (5.500.000 динара) и Лесковац (5.160.000 динара). Међутим, за уџбенике ромске популације средства је издвојило 15 општина у укупном износу од 9.819.424 динара, од којих се истичу Панчево (3.600.000 динара) и Рума (2.300.000 динара).

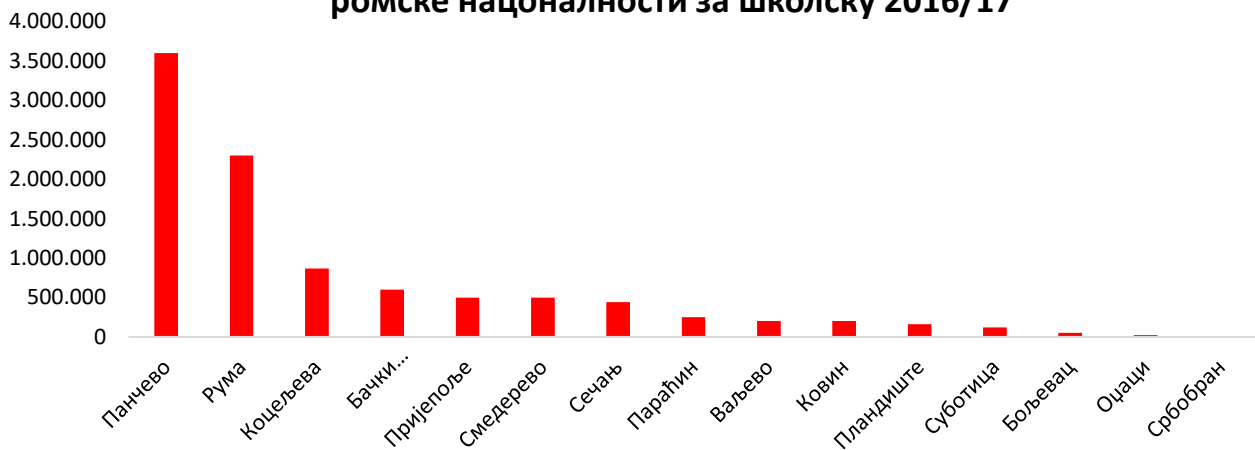
Укупна финансијска средства издвојена за уџбенике за школску 2016/17

динара

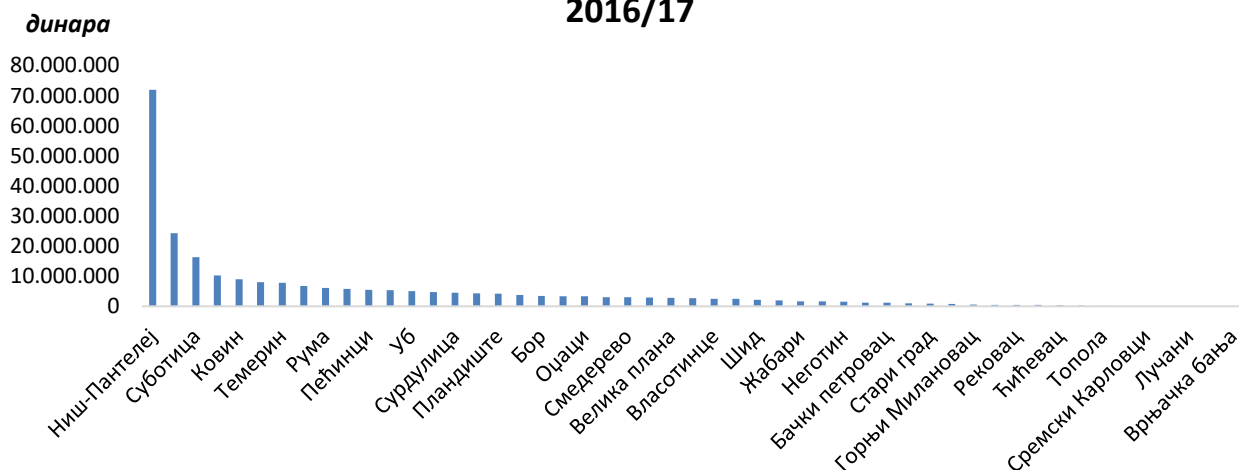
Финансијска средства издвојена за уџбенике за припаднике ромске националности за школску 2016/17

динара

За ужину је у 2016/2017 финансијска средства издвојило 51 општина у укупном износу од 250.760.513 динара. Према издвојеном износу истичу се Ниш-Пантелеј (72.000.000 динара), Зрењанин (24.308.030 динара) и Суботица (16.346.000 динара). Међутим, за ужину ромске популације средства је издвојило само 9 општина у укупном износу од 91.053.684 динара, од којих се истичу Ниш-Пантелеј (72.000.000 динара) и Панчево (5.400.000 динара).

Укупна финансијска средства издвојена за ужину за школску 2016/17

Финансијска средства издвојена за ужину припадника ромске националности за школску 2016/17

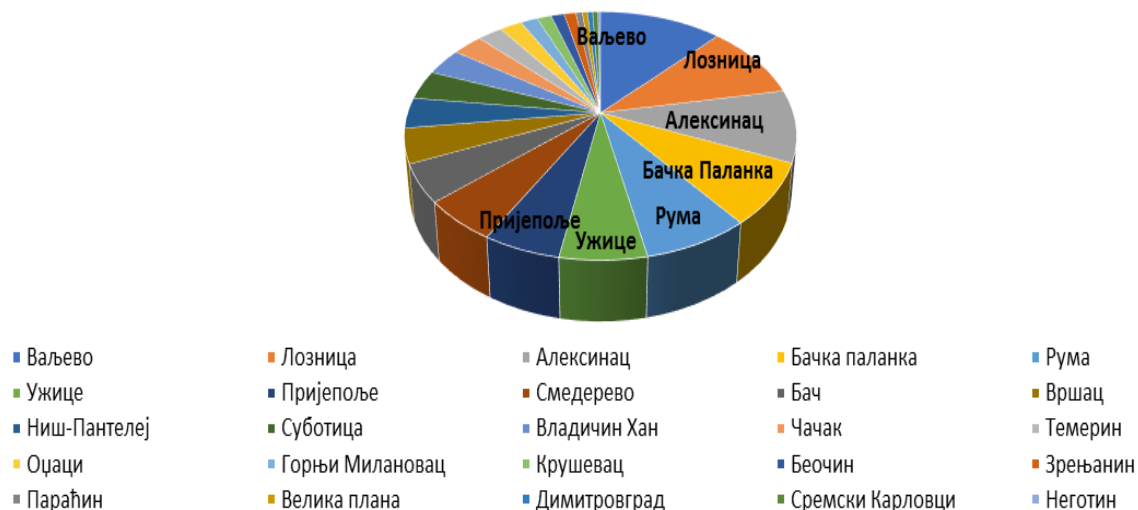

За школски превоз је у 2016/2017 финансијска средства издвојило 83 општина у укупном износу од 8.320.651.236 динара. Према издвојеном износу истичу се Беочин (4.579.482.500 динара) и Уб (2.066.095.250 динара). Међутим, за школски превоз ромске популације средства је издвојило само 7 општина у укупном износу од 571.040.700 динара, од којих се истиче Ниш-Пантелеј (557.186.000 динара).

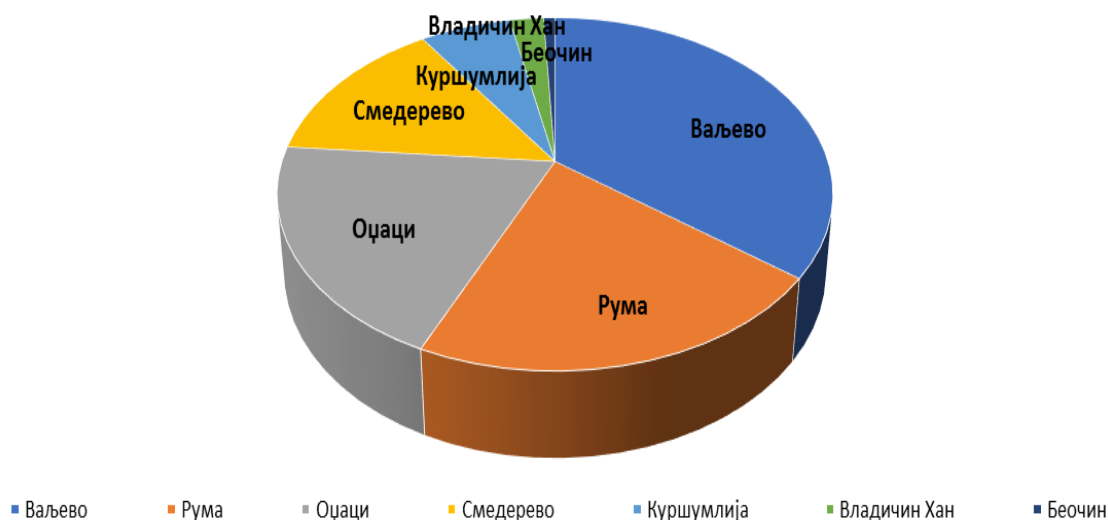
С друге стране, за превоз средњошколаца је у 2016/2017 финансијска средства издвојило 54 општина у укупном износу од 8.558.211.855 динара. Према издвојеном износу истичу се Беочин (4.667.167.500 динара) и Бачка Паланка (2.873.147.900 динара). Међутим, за превоз средњошколаца ромске популације средства је издвојило само 8 општина у укупном износу од 563.378.502 динара, од којих се истиче Ниш-Пантелеј (557.186.000 динара).

25 општина је одобрило укупно 778 средњошколских стипендија у 2016/2017. Највећи број стипендија добили су средњошколци у Ваљеву (94), затим Лозници (77), Алексинцу (73) и Бачкој Паланци (62). Међутим, 7 општина је одобрило укупно 127 средњошколских стипендија припадницима ромске популације у 2016/2017. Највећи број стипендија добили су средњошколци роми у Ваљеву (45), затим Руми (27) и Оџацима (25).

Учешће општина у укупном броју одобрених стипендије за средњошколце из буџета локалне самоуправе у 2016-2017

Учешће општина у укупном броју одобрених стипендије за средњошколце ромске популације из буџета локалне самоуправе у 2016-2017

С друге стране, знатно већи број стипендија се додељује студентима. 58 општина је укупно доделило 4.293 студентске стипендије, док је 10 општина одвојило финансијска средства за 27 студента ромске популације (10 стипендија је додељено у Бујановцу, 7 у Ваљеву и још по једна стипендија у осталих 8 општина).